

EESTI STATISTIKA

KUUKIRI

RECUEIL MENSUEL

DU

BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

1939

DETSEMBER

SISU:

Linnade ja alevite tulud ja kulud 1937/38. a.

Alg- ja keskkoolid ning gümnaasiumid
1938/39. õ/a.

Tööstustöölise tööõnnetused 1938. a.

Alatised tabelid.

Nr. 217(12)

TALLINN

Nr. 217(12)

RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO
BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

SISUKORD

TABLE DES MATIÈRES

	Lk.		Page
Linnade ja alevite tulud ja kulud 1937/38. a. —		<i>Recettes et dépenses des villes et bourgs en</i>	
V. Feldman	601—615	<i>1937/38 . . . . .</i>	601—615
Alg- ja keskkoolid ning gümnaasiumid		<i>Écoles primaires et secondaires en 1938/39 .</i>	615—641
1938/39. õ/a. — A. Lepp	615—641		
Tööstustööliste tööõnnetused 1938. a. — K. Raid	641—651	<i>Accidents du travail des ouvriers en 1938 . .</i>	641—651

ALATISED TABELID — TABLEAUX PERMANENTS

(Standard- numerat- sioon)		Numération permanente	
Tab. 1. Väliskaubandus oktoobris ja novembris	652	Tab. 1. Commerce extérieur en octobre et novembre	652
" 2. Väliskaubandus muude riikidega	642*	" 2. Commerce extér. avec les autres pays	642*
" 3. Väliskaubanduse tähtsamad ained	642*	" 3. Commerce extér. des princip. articles	642*
" Piiritusmonopol	594*	" Ventes d'alcool	594*
" 6. Riigitraudteed septembris	588*	" 6. Chemins de fer en septembre	588*
" 7. Tallinna sadama tegevus novembris	652	" 7. Mouvement du port de Tallinn en novembre	652
" 8. Eesti Panga äri seis 30. XI 39	652	" 8. Bilans de la Banque d'Estonie le 30. XI 39	652
" 10. Era- ja ühispankade äri seis 1. IX 1939	540*	" 10. Situat. financ. des banques	540*
" 11. Üksikute pankade äri seis summad 1. IX 1939	546*	" 11. Bilans des princip. banques	546*
" 13. Valutahinnad Tallinna börsil august. ja septemb.	595*	" 13. Cours de change à Tallinn en août et septembre	595*
" 14. Vabariigi piiridest ülesõitnud oktoobris ja novembris	656	" 14. Nombre des personnes ayant passé les confins de la République en octobre et novembre	656
" 15. Linnade rahvastik oktoobris	589*	" 15. Mouv. de la populat. les villes en octobre	589*
" Läänel oleval raha	596*	" Circulation fiduciaire	596*
" Pankadevahelise arvekoja tegevus	596*	" Mouvement de la chambre de compensation	596*
" Prostitutsioonid	596*	" Effets protestés	596*
" Kapitali emissioonid	596*	" Emissions des capitaux	596*
" Tööstustoodang	596*	" Production de quelques industries	596*
" Loomataudid	596*	" Epizooties	596*
" Tapamajade tegevus	596*	" Fonctionnement des abattoirs	596*
" 24. Suurimüügihinnad oktoobris	591*	" 24. Prix de gros en octobre	591*
" 25. Toiduainete maksumus kalorilise sisalduse järgi	653	" 25. Coût de denrées alimentaires à la base de leur valeur nutritives	653
" 26. Turuhinnad novembris	654	" 26. Prix de détail en novembre	654
" 27. Elatusmaksumusindeksid	653	" 27. Nombres-indices du coût de la vie	653
" 28. Suurimüügiindeksid	653	" 28. Nombres-indices de prix de gros	653
" 29. Töötlus novembris	650	" 29. Marché du travail en novembre	656
" 30. Tööstusettevõtteid ja töölolu 1. novembril	655	" 30. Entrepr. indust. et leur main-d'oeuvre au 1. novembre	656
" 33. Nakkushaigused augustis ja septembris	595*	" 33. Maladies contagieuses en août et septembre	595*
" Abielulumus, stundimus ja suremus	594*	" Mariages, naissances et décès	594*

Alatiste tabelite koostamislviis vt. nr. 182(1) — 1937, lk. 53.

*) Viimased andmed ilmunud eelmistes kuukirjades.

Par * sont désignés les tableaux parus dans les NN précédents.

LINNADE ja ALEVITE TULUD ja KULUD 1937/38. a.

RECETTES et DÉPENSES des VILLES et BOURGS en 1937/38.

Sisu: 1. Teedekapitali tulud ja kulud, lk. 601. 2. Eelarve täitmine, lk. 601. 3. Tulude ja kulude vaherkord, lk. 603. 4. Kulud, lk. 604. 5. Tulud, lk. 605. 6. Varade seis ja võlakormis, lk. 614.

4

1. Teedekapitali tulud ja kulud.

Recettes et dépenses du capital des routes.

Linnade ja alevite arv ning koostis 1937/38. a. ei muutunud. Linnu oli endiselt 19 ja alevit 15 (alevid muudeti linnuks 1. V 1938), kes kõik esitasid aruanded. Põltsamaa aruande esitamatajätmise tõttu ei saadud seda arvestada 1936/37. a. ülevaates. Vahepeal esitati nimetatud aruanne ja arvestati ka vastava aasta võrdlusandmeis. Teedekapitali tulude ja kulude arvestamise alal leidis 1937/38. a. aset muudatus. Senini arvestati nimetatud tulud ja kulud üldises aruandes, alates 1937/38. a. jäetakse need määruse kohaselt sellest välja. Üksikud linnad talitasid ses suhtes määrusevastaselt, arvestades need summad ka 1937/38. a. üldaruandes. Ühtluse saavutamiseks jäeti kõik teedekapitali summad siin toodud tabelleist välja. Samuti kõrvaldati teedekapitali kulud (teede ja sildade ehitamine erisummade arvel) ja vastavad tulud tabelis näidatud eelmise aasta võrdlusandmeist. 4 linnal esinev teede ja sildade ehitamise kulu, mis näidati teedekapitali kuluna, kaeti tegelikult linnade üldisest tuludest.

Teedeministeeriumi andmeil anti 17 linna ja 3 alevi käsutusse teedekapitali tulusid kokku 455 tuh. kr, sellest jõuvankrimaksuna 14 tuh. kr, bensiinimaksuna 311 tuh. kr, riikliku toetusena 91 tuh. kr, linna toetusena 1 tuh. kr, juhusliku sissetulekuna 7 tuh. kr ja eelmise aasta ülejäägina 31 tuh. kr. Teedekapitali kulud, mis moodustasid kogusummas 387 tuhat kr, olid tasakaalus tuludega 3 linnal ning väiksemad tuludest 14 linnal ja 2 alevil (67 tuh. kr ja 0,5 tuhat kr). Ühel teedekapitali tulu (12 kr) arvestanud alevil puudus vastav kulu täitsa.

Teedekapitali tulu- ja kulusumma üksikute linnade ja alevite järgi kujunes järgmiseks: Tallinna tulu 129,9 tuh. kr, kulu 129,8 tuh. kr, Tartu vastavalt 77,6 tuh. kr ja 45,8 tuh. kr, Narva 10,9 tuh. kr ja 9,9 tuh. kr, Pärnu 31,5 tuh. kr, ja 27,4 tuh. kr, Nõmme 144,7 tuh. kr ja 119,3 tuh. kr, Viljandi 9,1 tuh. kr ja 8,0 tuh. kr, Valga 25,8 tuh. kr ja 25,1 tuh. kr, Rakvere 4,0 tuh. kr ja 3,95 tuh. kr, Haapsalu 1,0 tuh. kr ja 0,3 tuh. kr, Kuressaare 3,0 tuh. kr ja 3,0 tuh. kr, Petseri 2,8 tuh. kr ja 2,8 tuh. kr, Tapa 0,5 tuh. kr ja 0,2 tuh. kr, Paide 1,4 tuh. kr ja 1,2 tuh. kr, Türi 4,5 tuh. kr ja 3,6 tuh. kr, Põltsamaa 0,5 tuh. kr ja

0,5 tuh. kr, Tõrva 3,1 tuh. kr ja 2,6 tuh. kr, Otepää 3,3 tuh. kr ja 3,2 tuh. kr, Jõhvi 12 kr (kulu puudus), Elva 0,8 tuh. kr ja 0,4 tuh. kr ning S.-Jaani 0,2 tuh. kr ja 0,15 tuh. kr.

2. Eelarve täitmine.

Exécution du budget.

Linnade ja alevite 1937/38. a. eelarvete koostamise ajal olid eeldused majandustegevuse arenguks soodsad. Eelarvete koostamisel siiski ei üle-tatud eelmise aasta tegelike majapidamisarvete piire. Põhieelarvete järgi olid tulud ja kulud tasakaalus linnul 13,0 milj. kr ja alevitel 0,34 milj. kr. Ettevõtete tulusid nähti ette linnul 9,3 milj. kr ja alevitel 0,08 milj. kr ning kulusid vastavalt 8,1 milj. kr ja 0,06 milj. kr. Tegelik majapidamisarve ületas tunduvalt põhieelarve. Tegelik summa moodustas eelarvest tulude osas linnul 114,3%, alevitel 143,0% ja kulude osas esimesil 111,7% ning viimaseil 135,5%.

Lõplik eelarve, olles lisaeelarvetega lähendatud tegelikule majapidamisarvele, kujunes tunduvalt suuremaks algeelarvest. Lõplik eelarve, mille tulud ja kulud olid tasakaalus kõigil linnul ja alevitel, moodustas kokkuvõttes esimesil 15 778 tuh. kr ja viimaseil 481 tuh. kr, mis on enam kui eelmisel aastal vastavalt 9,4% ja 39,8%. Neis arvudes ei sisaldu ettevõtete andmed, kuna nende suhtes arvestati vaid üle- või puudujäägi summad. Ettevõtete lõplik tulude eelarve ulatus linnul 10 549 tuh. kr ja alevitel 80 tuh. kr ning kulude eelarve vastavalt 9 333 tuh. kr ja 69 tuh. kr. Võrreldes eelmise aastaga oli ettevõtete eelarve suurenenud tulude osas linnul 17,0% ja alevitel 9,6% ning kulude osas esimesil 18,6% ja viimaseil 7,8%.

Eelarve täitumise määrades üldiselt (tulude ja kulude kokkuvõtte) ei leidnud aset suuri muudatusi võrreldes eelmise aastaga. Linnul täitumise % suurenes tagasihoidlikult korraliste tulude (1937/38. a. 100,8%, 1936/37. a. 100,6%), kogutulude (93,9% ja 93,7%) ja korraliste kulude (97,9% ja 96,7%) ning vähenes erakorraliste tulude (1937/38. a. 74,5%, 1936/37. a. 74,8%) ja kulude (74,4% ja 80,1%) ning kulude kogusumma alal (91,7% ja 92,3%). Alevitel täitus eelarve eelmisest aastast suuremal määral korraliste tulude (1937/38. a. 104,7%, 1936/37. a. 99,3%) ja kogutulude (102,1% ja 98,7%) ning väiksemal määral erakorraliste tulude (96,0% ja 96,4%) ja kulude (96,4% ja 96,6%), kogukulude (96,7% ja

97,6%) ning korraliste kulude osas (96,9% ja 97,9%). Suuremad erinevused tegevusaasta ja eelmise aasta eelarvete täitumise määrades inimesid tulukululiikide ja linnade järgi. Linnade eelarve täideti endisest täielikumalt eriülesannete täitmisel saadud sissetulekute, mitmesuguste sissetulekute ja enamiku tähtsamate kulude osas.

Tegelikud tulud-kulud kogusummas kujunesid linnas endiselt väiksemaks ettenähtuist. Aleveis ei ulatunud tegelikud kulud eelarveni, vastavad tulud aga ületasid selle. Korralisi tulusid said vähemalt ettenähtud määral (100—107,3%) Tallinn, Tartu, Narva, Viljandi, Rakvere, Võru, Petseri, Tapa, Türi, Põitsamaa, Tõrva ja Paldiski. Ülejäänud 7 linnal kõikis tegelik korraline tulu 92,3% (Paide) — 99,6% (Haap-

salu) eelarvest. Erakorralisi tulusid said 12 linna 99,4%—101,4% ja 6 linna 61,9%—94,8% ettenähtust. Erakorralise eelarve eeskimist täitumise määra mõjutas allasuruvalt eeskätt pealinna suuresummalise erakorralise eelarve väiksemääraline (62,5%) täitumine. Tallinna erakorralised väljaminekud elektrijaama ja võrgu arendamise, keskhaigla kirurgia-osakonna hoone ehituse, algkoolihoone püstitamise jne. alal, samuti nende katteks ettenähtud sissetulekud kujunesid tegelikult palju väiksemaks ettenähtust.

Tulude kogusumma, s.o. korralised ja erakorralised kokku, ületas vastava ettenähtud summa Tartus, Narvas, Viljandis, Rakveres, Võrus, Petseris, Tapal, Türil, Põitsamaal ja Paldiskis 0,2—6,8%. Neil linnul peagu eranditult laekus korraline tulu üle

Tulud, kulud, üle- ja puudujäägid kr — Recettes, dépenses et solde des villes et bourgs en kr.

	Tulud — Recettes				Kulud — Dépenses				Üle- või puudujääk (—) Excédent ou déficit (—)			
	1937/38		1936/37		1937/38		1936/37		1937/38		1936/37	
	1937/38	1936/37	Sellest korralised		1937/38	1936/37	Dont ordinaires		1937/38	1936/37	Sellest korralised	
Tallinn	7 347 311	6654 869	5886 844	5200 487	7 296 015	6635 060	5815 648	4907 398	51 290	19 809	51 298	208 089
Tartu	2 802 136	2216 739	1850 003	1598 990	2 218 136	2167 023	1760 003	1549 874	84 000	49 118	84 000	49 118
Narva	832 297	799 008	698 447	612 775	846 195	705 743	662 692	608 612	36 102	4 183	35 755	4 183
Narva-Jõesuu	33 535	32 372	33 535	32 372	33 505	34 128	33 505	34 128	80	—1 756	80	—1 756
Pärnu	1 034 610	1059 225	863 300	812 980	995 408	1056 705	824 104	800 468	39 202	2 518	39 202	12 518
Nõmme	435 975	309 700	349 475	293 300	400 722	277 067	320 380	261 507	29 253	31 739	29 095	31 739
Viljandi	519 627	363 498	393 627	342 498	456 276	338 741	359 277	317 759	34 851	24 757	34 850	24 739
Valga	323 186	298 282	271 702	228 338	316 600	277 029	265 176	207 585	6 586	21 253	6 586	21 253
Rakvere	612 094	453 270	393 687	353 660	591 206	440 334	372 799	340 724	20 888	12 930	20 888	12 930
Võru	193 742	150 196	190 746	150 196	180 977	145 532	177 981	145 532	12 765	4 664	12 765	4 664
Haapsalu	227 097	203 499	101 647	93 348	226 733	200 478	99 334	82 376	3 021	2 813	10 972	
Kuressaare	135 426	130 643	130 420	125 830	132 800	130 772	127 860	119 965	2 566	5 871	2 566	5 871
Petseri	123 054	120 918	116 654	106 388	119 362	118 748	112 396	93 763	4 292	11 170	4 258	12 633
Tapa	165 051	85 083	70 474	75 385	158 487	76 377	72 010	64 297	0 584	9 306	0 584	11 588
Paide	121 842	92 804	104 642	92 804	121 193	90 971	104 493	90 971	149	1 933	149	1 933
Türi	96 565	119 184	88 214	92 184	92 967	112 834	82 467	36 080	3 898	6 300	3 747	6 154
Põitsamaa	86 723	87 082	63 723	65 083	65 186	84 529	65 180	52 300	1 537	2 554	1 537	2 093
Tõrva	36 917	47 818	64 417	47 818	34 881	40 113	62 381	46 113	2 036	1 705	2 036	1 705
Otepää	32 551	26 477	26 238	25 477	32 075	24 084	26 150	24 084	476	793	132	793
Paldiski	20 065	10 428	20 086	10 093	18 992	15 964	18 363	15 029	1 673	464	1 673	464
Kokku — Total	14 810 804	1328 262	1170 953	1035 116	14 472 776	1307 033	1136 901	9939 855	338 028	212 310	338 942	417 261
Mustvee	77 195	36 744	30 254	20 744	76 415	36 149	29 474	20 149	730	595	730	595
Mõisaküla	22 101	21 230	22 101	18 830	21 593	20 061	21 593	18 201	608	509	508	560
Jõhvi	37 602	23 155	37 602	23 155	31 706	26 918	31 706	26 918	5 886	—3 758	5 886	—3 758
Kunda	49 120	47 167	43 120	35 167	41 877	51 411	41 877	30 440	1 243	—4 244	1 243	—4 273
Sindi	57 743	50 653	32 565	28 145	53 189	49 395	30 819	26 841	—446	1 158	2 246	1 304
Elva	72 816	81 320	33 920	30 069	70 923	30 892	32 530	29 635	1 390	434	1 390	434
Kallaste	15 739	10 616	15 739	10 616	13 632	9 151	13 632	9 151	2 257	1 465	2 257	1 465
Antsla	29 907	33 130	28 507	18 734	29 829	32 908	26 429	18 512	78	222	78	222
Kärdla	20 133	17 500	19 801	17 157	18 030	17 021	17 845	16 678	2 158	470	2 156	470
Kilingi-Nõmme	34 995	15 897	23 790	15 897	30 439	14 419	18 838	14 419	4 556	1 478	4 957	1 478
Jõgeva	14 662	11 848	14 662	11 848	12 784	10 844	12 784	10 844	1 378	1 004	1 378	1 004
S.-Jaani	15 702	10 279	15 702	10 279	11 021	9 854	11 021	9 854	4 081	4 081	4 081	4 25
Keila	28 920	15 207	17 920	14 207	28 375	13 075	17 876	12 075	45	2 132	45	2 132
Mustla	15 492	9 821	9 821	9 821	14 770	8 229	13 670	8 229	722	1 592	722	1 592
Võõpau	5 811	4 947	5 811	4 467	5 770	4 658	5 770	4 173	41	294	41	294
Kokku — Total	491 541	339 420	353 836	275 136	465 316	335 575	325 018	271 174	25 725	3 845	28 818	3 962

ettenähtud määra, kuna erakorralise tulu laekumine ulatus ettenähtu lähedale. Tallinnas, Pärnus, Nõmmel, Valgas, Haapsalus, Kuressaares, Paides, Tõrvas ja Otepääl ei ulatunud kogu tulusumma eelarveni, moodustades sellest 89,0%—98,4%. Viimaseist linnust oli enamikul erakorralise eelarve täitumise määr väike.

Konjunktuuris seisundist suuremal määral sõltuvad tuluallikad andsid enamuse ettenähtust rohkem sissetulekut. Nii ületas laekumine ettenähtud määra

linnas maksudel (102,0%), ettevõtete kasutamise tulul (109,5%) ja mitmesuguseil ning ettenägematuil tuludel (136,5%). Sissetulekut saadi vähem ettenähtust varade kasustamisest (97,4%), mitmesuguseil eriülesannete täitmisel (96,5%) ja laenudest ning intressituluna (86,4%). Maksutulu laekus vähem ettenähtud määras vaid Rakveres (99,0%), Haapsalus (98,1%), Paides (98,3%) ja Paldiskis (98,7%). Teisel linnul moodustas maksude ülelaekumine 0,9%—10,8%. Suurem

oli see Petseril (10,8%), Otepääl (9,0%), Viljandil (7,2%), Valgal (6,8%), Tapal (6,5%), Nõmmel (5,5%), Võrul (4,9%) ja Põltsamaal (4,8%).

Tegelikud kulud ei ulatunud ettenähtud piirini ühelgi tähtsamal kululiigil, kõikudes 48,7%—99,5% eelarvest. Tähtsamal kululiigil kujunes tegeliku kulu % ettenähtust järgnevaks: keskadministratsioon 93,3%, heakord 97,2%, haridus 99,2%, hoolekanne 99,1%, tervishoid 98,7% ja varanduste kasustamine 93,7%. Tegelikud kulud ületasid eelarve ainult Petseris, üldse 3,1% ja korraliste kulude osas 3,4%, misjuures suuremaid ülekulutusi leidis aset vaid heakorral alal. Teisel linnul ulatus korraline kulu 87,7% (Nõmme) — 99,8% (Narva) ja kogukulu 85,6% (Pärnu) — 99,8% (Narva) eelarvest.

Alevid said ettenähtust enam sissetulekut maksudest (104,2% eelarvest), varandusist (100,6%), kapitalist (135,0%), asutisist (100,9%), ettevõttest (145,7%) ja mitmesuguseist muist allikaist (kokku 104,1%) ning vähem ettenähtust üldkulude tasudena (93,5%) ja üldtoetustena (95,9%). Tegelikud kulud ületasid eelarve vaid kapitalide asutamise alal (101,5%). Teised tähtsamad kululiigid kõikusid 75,7%—99,2% eelarvest. Korrallised tulud ei ulatunud eelarve tasemeni Antslas (92,8%) ja Keilas (99,0%), misjuures mõlemal osutus tähtsama tuluallika — maksude laeku-

mise määr võrdlemisi madalaks. Teisel alevil ületasid tegelikud korrallised tulud eelarve, moodustades sellest 100,2%—134,4%. Kogutulult ületasid ettenähtud määra 11 ja ei saavutanud seda 4 alevit. Tegelikud kulud paisusid eelarvest suuremaks ainult Mõisakülas (102,8%). Maksutululaekus üksikuil alevil 99,6% — 127,2% (S.-Jaani) piires eelarvest. Laekunud summa oli ülekaalus 14 alevil ja eelarvesumma ülekaalus 1 alevil (Keila).

Ettevõtete tegelikud tulud-kulud kujunesid osalt suuremaks ja osalt väiksemaks eelarvest. Kokkuvõttes moodustasid nimetatud tulud linnul 104,3% ja alevil 104,5% ning kulud esimesil 100,4% ja viimaseil 97,8% eelarvest.

Linnad eranditult arvestasid tegeliku tuluna vaid laekunud summasid. Samuti toimis ka valdav osa alevist. 4 alevit arvestas tähtsusetas suuruses ka saadajäänud summasid (Mustla, Võõpsu, Sindi ja Mõisaküla kokku 1,2 tuh. kr), mis ei mõjutanud mainimisväärselt tulude reaalsust.

3. Tulude ja kulude vahakord.
Rapport entre les recettes et dépenses.

Tegelikud tulud olid suuremad kuludest 19 linnal (ühes Narva-Jõesungaga 338 028 kr) ja 14 alevil (26 171 kr) ning kulud olid suuremad tuludest 1 alevil (Sindi 446 kr). Majapidamise üldtulemus kujunes tegevusaastal linnus ja ale-

Linnade kulud ühe elaniku kohta (sentides) 1937/38. a. — *Montant des dépenses des villes par habitant (en ant) en 1937/38.*

	Taillin	Tartu	Narva	Narva-Jõesuu	Pärnu	Nõmme	Viljandi	Valga	Rakvere	Võru	Haapsalu	Kuressaare	Petsari	Tapu	Paide	Türi	Põltsamaa	Tõrva	Otepää	Paldiski	Kokku Tulud	Kokku Kulud 1936/37	Tulud	
Keskadministratsioon <i>Admin. centrale</i>	202	194	237	438	286	324	330	269	326	459	393	417	403	400	408	409	437	388	389	505	276	241		
Sotsiaalsed eritulesanded — <i>Services sociaux</i>	49	24	12	5	20	23	22	14	20	20	7	—	22	10	35	21	2	4	—	—	—	32	33	
Pensionid, arstiabi ja abirahad — <i>Pensions et subventions</i>	158	41	51	37	110	28	35	32	62	63	32	82	33	62	56	123	34	38	18	26	90	76		
Riiklikud eritulesanded — <i>Fonctions d'Etat</i>	—	0	9	—	9	—	0	2	—	6	—	—	—	10	—	—	1	—	12	—	2	1		
Tule- ja gaasitorje — <i>Pompiers</i>	96	87	39	38	55	27	34	27	47	50	29	35	57	33	40	26	52	39	14	19	68	46		
Heakord — <i>Services publics</i>	943	524	379	715	539	523	422	402	508	396	524	601	602	230	313	361	696	151	227	186	677	582		
Haridus — <i>Instruction publique</i>	699	852	587	444	693	438	334	857	710	400	302	216	450	601	632	903	437	381	228	729	672	593		
Hoolekanne — <i>Assistance publique</i>	815	477	602	193	583	396	635	332	518	645	289	543	295	315	455	520	467	206	239	329	619	548		
Tervishoid — <i>Hygiène</i>	597	289	468	20	645	36	699	138	907	967	89	44	45	63	504	88	3	26	22	35	464	393		
Laenuid ja protsendid <i>Dettes et intérêts</i>	140	223	315	104	230	148	220	130	255	91	95	439	61	65	243	259	178	313	114	77	184	182		
Kapitalide asutamine — <i>Fondation des capitaux</i>	168	39	—	—	99	42	25	40	47	176	7	—	—	122	—	77	64	23	—	—	92	99		
Varanduste kasustamine — <i>L'exploitation des propr. m.</i>	277	258	202	—	848	69	258	197	213	110	176	344	134	2	186	128	92	681	0	189	277	217		
Mitmesugused kulud <i>Dépenses diverses</i>	17	20	18	55	35	10	17	12	10	14	25	67	168	15	127	8	22	19	17	64	22	52		
Kokku korrallised kulud — Total des dépenses ordinaires	4 221	2 999	2 819	2 049	4 053	2 121	3 048	2 446	3 719	3 338	2 137	2 855	2 630	1 944	3 181	2 841	2 498	2 400	1 296	2 158	3 481	3 043		
Erakorralised kulud — Dépenses extraordin.	1 074	768	730	—	842	572	1 069	474	2 178	562	740	1 228	1 632	2 281	508	362	—	866	294	74	950	958		
Kulud üldse — Total général	5 295	3 767	3 549	2 049	4 895	2 693	4 117	2 920	5 896	3 904	4 877	4 083	4 262	4 225	3 689	3 203	2 496	3 266	1 592	2 232	4 431	4 001		
	1937/38	1936/37																						
	4 815	3 682	3 384	2 087	5 197	1 840	2 874	2 555	4 891	2 729	4 312	2 920	2 778	2 036	2 769	3 839	3 240	1 774	1 225	1 876	4 001			

veis märksa soodsamaks kui eelneval aastal. Üldtulemusena saavutasid linnad ja alevid ülejäägi, mis oli vastavalt 125,7 tuh. kr ja 21,9 tuh. kr suurem kui eelmisel aastal. Tulemuse kujunemist linnus, nagu tavaliselt, mõjustas määravalt suuremate linnade majapidamise tulemus.

Ülejääk langes linnus ja alevs täielikult korralise majapidamise arvele. Korralises majapidamises saavutatud ülejääk moodustas esimesil 338,9 tuh. kr ja viimaseil 28,8 tuh. kr ning erakorralises majapidamises kujunenud puudujääk vastavalt 0,9 tuh. kr ja 3,1 tuh. kr. Suuremal osal linnust ja alevist oli erakorralise majapidamisarve tulu ja kulu tasakaalus. Nimetamisväärtne ülejääk ilmnis siin 5 linnal (Narva, Nõmme, Petseri, Türi ja Otepää kokku 1,1 tuh. kr) ja puudujääk 1 linnal (Haapsalu 1 959 kr) ning 2 alevil (Sindi ja Kilingi-Nõmme kokku 3 093 kr). Korraline majapidamine andis ülejäägi kõigile linnule ja alevile. Sellest järeldub, et Haapsalus, Sindis ning Kilingi-Nõmmes kasustati erakorraliste kulude katteks osalt korralisi sissetulekuid. Erakorralise majapidamise alal Haapsalus ja Sindis ilmneva puudujäägi põhjustas erakorraliste tulude ettenähtust vähemlaekumine eeskätt hangitavate laenude alal. Kilingi-Nõmmes oli erakorralise majapidamise puudujääk nähtud ette eelarves.

4. Kulud.
Dépenses.

19 linna kulud ulatusid kogusummas 14 472,8 tuh. kr; korralises osas 11 369,0 tuh. kr ja erakorralises osas 3 103,8 tuh. kr, olles suurenenud üldse 1 402,4 tuh. kr ja korralised 1 429,1 tuh. kr ning vähenenud erakorralises osas 26,7 tuh. kr võrreldes eelmise aastaga. Kulud koondusid kogusummalt Pärnus, Türil ja Põltsamaal valdavalt erakorraliste osas. Korralised väljaminekud vähenesid tagasihoidlikult Türil ja Narva-Jõesuus ning paisusid teisis linnus. Kasvu üldisemaks põhjuseks oli administrat-

siooni, pensionide, haridus-, hoolekande- ja tervishoiukulude suurenemine. Korraliste kulude kasv oli ulatuslikum Tallinnas (+818,1 tuh. kr), Tartus (+216,1 tuh. kr), Narvas (+54,1 tuh. kr), Nõmmel (+58,8 tuh. kr), Valgas (+57,6 tuh. kr), Viljandis (+41,5 tuh. kr) jne.

Enamik tähtsamaist kululiigist näitas kasvu. Linnade korralisist kuludest suurenesid tegevusaastal tunduvalt administratsiooni ülalpidamine (+111,3 tuh. kr), eriti rahandusosakonna arvel, pensionid, arstiabi ja abirahad (+65,8 tuh. kr), tule- ja gaasitõrje kulud (+70,5 tuh. kr), heakorra kulud (+311,8 tuh. kr), eriti sõidu- ja kõnniteede osas, hariduskulud (+257,8 tuh. kr), eriti alg-, täiendus- ja järelkoolide, keskkoolide ning kutsekoolide osas, hoolekandekulud (+232,6 tuh. kr), eriti lastekodude ja lahtise hoolekande osas, tervishoiukulud (+230,6 tuh. kr), eriti haiglate arvel, laenude ja intresside tasud (+74,2 tuh. kr) ning varanduste kasustamise kulud (+195,9 tuh. kr), eriti majade ja muude ehitiste ning kruntide osas. Teised tähtsamad kululiigid koondusid, neist märgatavamalt mitmesugused kulud (-95,4 tuh. kr). Linnade erakorralised kulutused paisusid ettevõtete laiendamise (+60,6 tuh. kr) ja koondusid kinnisvarade muretsemise ning ümberehituste alal (-97,4 tuh. kr). Nimetatud kulutused nõudsid endiselt suurema osa erakorralisist väljaminekuist.

Kulude tase erines üksikuil linnul tunduvalt. Korraline kulusumma 1 elaniku kohta moodustas keskmiselt 34,81 kr (1936/37. a. 30,43 kr) ja üksikuis linnus 12,98 kr - 42,21 kr, misjuures väikseim summa langes Otepäele ning suurim - Tallinnale. Pealinna kõrge kulutaseme põhjustasid eeskätt väljaminekud sotsiaalse eriülesannete (tööpuuduse vastu võitlemine, rahvaköögid, öömajad jne.), pensionide, arstiabi ja abirahade, tule- ja gaasitõrje, heakorra ja hoolekande alal, mis olid suhteliselt märksa suuremad kui teisel

Alevite kulud ühe elaniku kohta (sentides) 1937/38. a. — Montant des dépenses des bourgs par habitant (en snt) en 1937/38.

	Muistvee	Mõisakõlla	Jõhvi	Kunda	Sindi	Elva	Kallaste	Antsla	Kärkla	Kilingi-Nõmme	Jõgeva	S.-Jaani	Kella	Mustla	Võõpsu	Kokku Total	Kokku 1936/37 Total
Alevivolikogu — Conseil de bourg . . .	10	7	6	3	6	15	2	9	—	5	1	—	1	6	1	6	4
Alevivalitsus — Administr. de bourg . . .	304	237	299	403	648	472	277	395	240	422	494	419	833	321	483	394	332
Sotsiaal-administratsioon — Administration publique . . .	16	11	12	3	16	28	13	13	10	13	19	32	—	31	5	14	12
Heakord — Services publics . . .	107	150	130	207	188	271	65	219	88	101	78	122	453	373	112	168	116
Haridus — Instruction publique . . .	357	203	400	450	248	204	180	375	407	309	132	271	236	269	407	327	325
Tervishoid — Hygiène . . .	8	15	37	2	19	57	45	44	5	16	13	24	45	30	42	25	21
Hoolekande — Assistance publique . . .	139	157	195	313	282	243	80	297	181	174	135	174	133	171	130	195	177
Alevi üldvarandused — Biens . . .	11	14	1	19	3	16	1	95	27	92	2	—	19	—	—	21	13
Kapitalid — Capitales . . .	—	—	113	—	2	21	62	—	70	—	36	—	—	196	—	30	7
Laenude ja protsentide tasumine — Amortissement des dettes et versement des intérêts . . .	58	51	326	432	167	365	79	189	90	7	104	—	11	—	—	149	130
Mitmesugused kulud — Dépenses diverses . . .	28	37	27	410	56	79	33	61	36	74	43	27	64	42	30	74	33
Kokku korralised kulud — Total des dépenses ordinaires . . .	1 038	972	1 555	2 248	1 635	1 863	843	1 637	1 214	1 303	1 117	1 069	1 845	1 439	1 279	1 403	1 170
Erakorralised kulud — Dépenses extraordinaires . . .	1 632	—	—	—	1 503	2 199	—	218	26	803	—	—	1 135	127	—	608	278
Kulud üldse — Total général . . .	1937/38 2 690	972	1 555	2 248	3 138	4 062	843	1 915	1 240	2 106	1 117	1 069	2 980	1 566	1 279	2 011	1 448
1936/37 1 272	930	1 317	2 760	2 664	1 769	570	2 112	1 171	998	948	956	1 349	873	1 032	1 448		

linnul. Eriti suuremääraliselt ületasid keskmist taset heakorra- ja hoolekandekulud. Kulude suuruselt paistsid silma veel Pärnu (40,53 kr elaniku kohta) ja Rakvere (37,18 kr). Esimene asus esikohal varade kasutamise, eriti metsade ja viimane tervishoiu, eriti haigla kulu suuruselt. Mõlemal linnal olid siiski vastavad sissetulekud ülekaalus, eriti suures ülekaalus Pärnus. Pärnule on varade (eriti metsade) kasustamine tähtsaks tulnallikaks. Kulude taseme sõltuvus linna suuruselt on üldiselt vähe märgatav. Mõningal määral avaldub see keskadministratsiooni ülalpidamise kulude alal. Need kulud olid suhteliselt madalaimad Tartus (1,94 kr elaniku kohta) ja kõrgeimad Paldiskis (5,05 kr elaniku kohta).

15 alevi kulud ulatusid üldse 465,8 tuh. kr, korralised 325,0 tuh. kr ja erakorralised 140,8 tuh. kr, olles suurenenud vastavalt 130,2 tuh. kr, 53,8 tuh. kr ja 76,4 tuh. kr võrreldes eelneva aastaga. Korralised väljaminekud suurenesid kõigis alevis. Kasv, mis ilmnes kõigi tähtsamate kululiikide juures, oli ulatuslikum alevivalitsuse (+14,3 tuh. kr), heakorra (+11,0 tuh. kr), hoolekande, kapitalide asutamise, laenu- ja intressitasude ning mitmesuguste muude kulude alal. Korraline kulusumma 1 elaniku kohta, moodustades keskmiselt

14,03 kr (1936/37. a. 11,70 kr), kõikus üksikuis alevis 8,48 kr (Kallaste) — 22,48 kr (Kunda). Kulude tase sõltus märgatavamalt hoolekande, alevivalitsuse ülalpidamise, laenu- ja intresside tasude suuruselt.

Linnade ja alevite aruannete andmed personaali tasude kohta on võrdlemisi puudulikud. Neil andmeil oli personaaliga ühenduses olevaid kulutusi linnul 3,7 milj. kr ja alevitel 0,11 milj. kr, mis moodustas korraliste kulude summast esimesil 32,2% ning viimasel 34,5%. Toodud andmed ei sisalda linnade ja alevite ettevõtete personaali tasusid (ca 2,0 milj. kr ja 17 tuh. kr ilma tööliste tasudeta).

5. Tulud. Recettes.

Linnade sissetulekud ulatusid üldsummas 14 810,8 tuh. kr, korralised 11 708,0 tuh. kr ja erakorralised 3 102,8 tuh. kr, olles suurenenud vastavalt 1 528,1 tuh. kr, 1 350,8 tuh. kr ja 177,3 tuh. kr võrreldes eelmise aastaga. Korralised sissetulekud suurenesid tegevusaastal 18 linnal ja vähenesid 1 linnal (Türil). Kasv toimus kogukondlike maksude (+681,4 tuh. kr), riigimaksude osa- ja lisamaksude (+236,9 tuh. kr), ettevõtete puhaskasu (+202,3 tuh. kr), mitmesuguste eriülesannete täitmisel saadud sissetulekute (+267,7 tuhat kr) ja mitmesuguste muude ning ettenägemata

Linnade tulud ühe elaniku kohta (sentides) 1937/38. a. — *Montant des recettes des villes par habitant (en sent) en 1937/38.*

	Tallinn	Tartu	Narva	Narva-Jõesuu	Pärnu	Nõmme	Viljandi	Valga	Rakvere	Võru	Haapsalu	Kuressaare	Petsari	Tapa	Paide	Türi	Põltsamaa	Tõrva	Otepää	Paldiski	Kokku Total	Kokku 1936/37 Total
Kogukondlikud maksud — <i>Impôts communales</i>	1 915	1 286	920	1 528	955	1 090	1 138	733	1 080	1 480	1 050	880	1 311	947	1 156	1 228	1 062	768	616	707	1 444	1 235
Osa- ja lisamaksud riigimaksudele — <i>Impôts suppl. pour l'Etat</i>	557	402	410	805	419	343	421	394	421	467	394	406	506	383	392	410	418	391	342	341	469	306
Varanduste kasutamine — <i>L'exploitation des propr. m.</i>	344	322	251	44	1 565	154	270	312	306	252	300	453	443	114	404	342	320	913	50	523	403	406
Puhaskasu linnade ettevõttele — <i>Bénéfice net des entreprises municipales</i>	612	447	477	—	41	293	177	238	573	300	257	238	301	185	336	141	163	42	37	77	446	384
Mitmesugused sissetulekud eriülesannete täitmisel — <i>Recettes diverses</i>	756	659	744	104	1 027	281	1 066	589	1 305	972	127	520	145	463	601	781	433	166	250	647	729	641
Rahandusoperatsioonid — <i>Opérat. financières</i>	70	26	135	1	130	148	220	112	71	73	57	391	18	26	122	62	123	187	—	6	85	96
Mitmesugused muud ja ettenägemata sissetulekud — <i>Recettes diverses</i>	4	0	34	0	9	5	41	129	14	24	1	26	5	1	115	6	38	11	9	53	14	12
Kokku korralised tulud — Total des recettes ordinaires.	4 258	3 142	2 971	2 051	4 246	2 314	3 339	2 507	3 926	3 377	2 186	2 913	2 729	2 119	3 186	2 970	2 557	2 478	1 304	2 354	3 584	3 170
Erakorralised tulud — Recettes extraordinaires.	1 074	768	782	—	842	572	1 069	474	2 178	562	699	1 228	164	2 381	508	367	—	866	311	74	950	896
Tulud üldse — Total général	5 332	3 910	3 753	2 051	5 088	2 886	4 408	2 981	6 104	3 939	2 885	4 141	2 893	4 500	3 694	3 337	2 557	3 344	1 615	2 428	4 534	4 066
	4 880	3 765	3 402	1 980	5 200	2 050	3 084	2 751	4 520	2 817	4 377	3 051	3 040	2 284	2 828	4 106	3 838	1 840	1 204	1 930	4 066	3 666

sissetulekute arvel (+6,2 tuh. kr). Tähtsaimast tululiigist koondusid tagasihoidlikult vaid sissetulekud varanduste kasustamisest (—7,7 tuh. kr), saadud laenu (—34,8 tuh. kr) ja kapitalide kasutamine (—44,2 tuh. kr).

Maksutulu kasv langes valdavalt kogukonnamaksu ja tulumaksu arvele. Esimese kasvu (+490,5 tuhat kr) põhjustas asjaolu, et eelmisel aastal kogukonnamaksu võeti esmakordselt ja pooles normis, kuna tegevusaastal toimus maksuvõtmine juba täismääral.

Tulumaksu paisutas (+190,5 tuh. kr) asetleidnud sissetulekute suurenemine. Tähtsam maksuliik — kinnisvaramaks, samuti enamik teisi maksu suurenes tagasihoidlikult, andes enamatulu võrreldes eelmise aastaga kogukondlike maksude osas 190,9 tuh. kr ja riigimaksude osa- ning lisamaksude osas 37,4 tuh. kr.

Puhastulu varanduste (majade, mõisade, talude, metsade jne.) kasutamises, vastavate sissetulekute vähenemisel ja väljaminekute ulatuslikul suurenemisel, kujunes märksa väiksemaks, ulatudes 415 tuh. kr eelmise aasta 618 tuh. kr vastu.

Linnade valduses oli tegevusaastal ca 130 mitmesugust kaubanduslikku, tööstuslikku ja põllumajanduslikku ettevõtet. Nimetatud ettevõtete ekspluataerimine andis kogusummas sissetulekut 10 999 tuh. kr ja nõudis väljaminekut 9 372 tuh. kr. Saavutatud puhastulu ulatus 1 627 tuh. kr, millest 1 457 tuh. kr arvestati linnade majapidamise tuluna ja muu osa peamiselt ettevõtete heaks. Valdav osa ettevõtetest lõpetas tegevusaasta puhaskasuga (1 678 tuh. kr), 12 ettevõtet puhaskahjuga (50 tuh. kr) ning 13 ettevõtet olid sissetulekud ja väljaminekud tasakaalus. Ettevõttele on linnade tuluallikana võrdlemisi suur tähtsus. Linnade tuluna arvestatud puhaskasu osa moodustas keskmiselt 12,4% korrallisest tulusummast, üksikuis linnus, nagu Tallinnas (14,4%), Tartus, Narvas, Rakveres jne. märksa enam. Arvukamalt esinevaks ettevõteteiks olid elektrijaam ja -võrk, apteek ja rohpood, piirituse- ja õllepood. Tulukamaiks ettevõteteiks olid elektrijaamad (andsid linnadele puhastulu 943,4 tuhat kr ehk 8,1% korrallisest tulust), linnapangad (0,9%), veevärk (0,8%), apteek ja rohpood (0,8%), piirituse- ja õllepood (0,7%), tramm ja raudtee (0,6%).

Mitmesugused eritülesannete täitmisel saadud sissetulekud moodustasid valdavalt linnaasutiste, nagu haiglate, koolide, vanadekodude jne. sissetulekuist (õppemaksud, ravimaksud jne.). Suurimat sissetulekut saadi siin tervishoiu alal (haiglad).

Erakorralisest tulust andsid üle poole laenu (1 800,8 tuh. kr), võrdlemisi suure osa kapitalide äratarvitamine (780,4 tuh. kr) ja riigi toetused (425,1 tuhat kr). Neist esimeste summa vähenes ja viimaste summad suurenesid tegevusaastal tunduvalt.

Eelmisel aastal märgitud maksumuutuste osatähtsus suurenenemine kestis 1937/38. a. edasi. Kogukondlikud maksud moodustasid 40,3% korrallisest tulusummast eelmise aasta 39,0% vastu. Samuti suurenesid osatähtsusest osa- ja lisamaksud riigimaksudele, ulatudes 13,1% eelmise aasta 12,5% vastu. Osatähtsuse kasv toimus peamiselt kogukonna- ja tulumaksu osas. Osatähtsusest vähenesid märksa varanduste kasutamises saadud sissetulekud (1937/38. a. 11,2%, 1936/37. a. 12,8%), misjuures muutus toimus peamiselt kruntidest, metsadest ja endisist riigimaadest saadud sissetulekute arvel.

Tulusumma 1 elaniku kohta kõikus üksikul linnul suuremääriliselt. Korralliste tulude alal langes väikseim summa Otepäele (13,04 kr) ja suurim summa Tallinnale (42,58 kr). Tallinna summat paisutasid eeskätt kogukondlikud maksud, osa- ja lisamaksud riigimaksudele ning puhaskasu ettevõteteist, mis olid suhteliselt kõrgeimad. Tunduvam oli Tallinna ülekaal kinnisvaramaksu alal. Pärnule langes eelsuurem korralline tulusumma 1 elaniku kohta ja suurim summa varanduste kasutamise alal.

Alevite tulud ühe elaniku kohta (sentides) 1937/38. a. — Montant des recettes des bourgs par habitant (en smt) en 1937/38.

	Muustvee	Mõisakülla	Jõhvi	Kunda	Sindi	Eiva	Kallaste	Antsia	Kärda	Kilingi-Nõmme	Jõgeva	S.-Jaani	Kella	Mussta	Võõpsu	Kokku Tulud	Kokku Tulud
Maksud — Impôts	733	865	1 195	1 882	1 704	1 630	824	1 194	853	1 048	1 093	1 080	1 111	1 101	970	1 159	920
Varandused — Biens	58	41	50	182	83	180	13	226	102	245	120	93	181	87	184	108	97
Kapitalid — Capitaux	5	11	13	7	14	0	6	14	5	28	1	37	19	6	—	—	8
Aleviasutised — Établissements des bourgs	173	11	130	8	24	38	10	82	248	20	12	14	—	—	24	64	44
Puhaskasu aleviettevõtetest — Bénéfices net des entreprises	86	38	230	8	—97	19	60	—	12	84	55	81	368	97	31	70	56
Üldkulude tasud — Rémunérations pour les dépenses générales	15	9	58	101	28	38	3	118	141	60	—	149	88	10	78	54	39
Üldtoetused — Subventions	—	14	98	164	—	20	—	66	—	—	—	13	—	118	—	85	14
Mitmesugused tulud — Recettes diverses	—	5	7	13	0	0	68	6	1	161	1	56	82	57	1	26	10
Kokku korrallised tulud — Total des re- cettes ordinaires	1 065	994	1 840	2 315	1 756	1 943	984	1 701	1 362	1 646	1 282	1 523	1 849	1 516	1 288	1 527	1 188
Erakorralised tulud — Recettes extraord.	1 652	—	—	—	1 358	2 199	—	218	26	776	—	—	1 135	127	—	594	277
Tulud üldse — Total général	1937/38	2 717	994	1 840	2 315	3 114	4 142	984	1 919	1 388	2 422	1 282	2 984	1 643	1 288	2 121	1 465
	1936/37	1 293	955	1 133	2 632	2 727	1 794	661	2 126	1 204	1 100	1 036	997	1 569	1 041	1 097	1 468

Alevite sissetulekute kasv oli summaliselt ligemale võrdne korrallisest ja erakorralisest osas. Nimelt suurenesid korrallised sissetulekud 78,7 tuh. kr ja erakorralised 73,4 tuh. kr, moodustades esimesed 353,8 tuh. kr, viimased 137,7 tuh. kr ning tulud kogusummas 491,5 tuh. kr. Korrallised tulud suurenesid

tegevusaastal kõigil alevitel, neist enamikul suuremääriliselt. Kasv avaldus kõigi tähtsamate tuluallike järgi, nagu maksud (+55,5 tuh. kr), sissetulekud varanduste kasutamisest (+2,7 tuh. kr), tulud kapitalist (intressid), asutiste sissetulekud (+4,6 tuh. kr), eriti koolide osas, puhaskasu ettevõteteist (+3,2 tuh. kr),

Tab. I. LINNADE TUJUD JA KULUD (kr) I. IV 1937—31. III 1938 — RECETTES ET DEPENSES DES VILLES DE I. IV 1937 — 31. III 1938 (en kr).

	Thülin	Tartu	Narva	Narva-Jõesuu	Pärnu	Nõmme	Viljandi	Valga	Rakvere	Võru	Häapsalu	Karissaares	Põlva	Poltsamaa	Tõrva	Opelää	Paldiski	Kokku Total	Kokku Total 1937/37. a.	Kokku % 1937/38. a.	
I. KULUD — DÉPENSES.																					
I. Keskaadminist. — Admin. centrale.	369 711	114 070	55 865	7 169	58 201	49 011	38 906	29 131	32 706	23 410	18 267	18 694	19 787	15 222	13 389	118 660	114 100	100 666	7 839	4 293	899 961
Linnavalitsus — Admin. municipale.	44 804	22 494	13 819	2 123	13 409	10 649	9 088	6 981	7 796	5 018	5 224	4 918	4 155	3 606	3 593	2 618	2 096	1 887	1 484	1 484	169 656
Linnavalitsuse kantselei — Chancellerie.	42 985	29 406	16 854	5 046	16 800	15 007	12 460	8 702	8 406	8 459	5 861	5 781	7 171	9 188	7 754	8 067	7 890	4 840	2 873	219 686	2 1
Rahandus- ja finantside teenistuse osakond — Service des finances.	154 679	30 987	17 130	—	17 878	16 367	11 223	9 386	11 939	8 238	5 856	11 468	6 138	271	647	246	1 200	58	207	658	237 384
Vaestusekohus — Tribunal des orph.	16 844	4 400	894	—	—	577	600	901	260	285	138	—	388	—	261	255	20	26	405	20	36 883
Peretonnuseamet — Bureau de l'état civil.	48 688	15 280	4 318	—	6 889	4 493	4 756	2 848	3 808	1 031	881	889	1 471	121	23	70	60	95	486	60	69 568
Statistikabüroo — Bureau de statistique.	34 993	9 393	2 820	—	554	818	379	304	436	379	207	38	81	37	63	18	18	50	665	18	69 568
Revisjoniamet — Service de contrôle.	17 773	2 040	—	—	2 871	900	385	29	66	—	—	100	—	27	9	87	30	24	116	21	438
Muud — Autres.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	429	—	—	—	—	429	—	—	1 091
II. Sotsiaalsed ettevõtted — Services sociaux.	66 964	14 156	2 776	83	3 378	3 455	2 642	1 524	2 619	1 098	309	309	957	612	612	60	99	108 111	108 245	0 9	
Tööstus- ja kaupanduse teenistuse osakond — Service des industries et du commerce.	12 782	10 074	2 256	—	3 561	3 455	1 852	966	1 720	1 098	309	309	410	495	969	60	99	40 644	38 965	0 4	
Juridiline büroo — Bureau juridique.	5 558	582	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6 140	6 140	0 188	
Õnnetus- ja haiguste teenistuse osakond — Service des accidents et des maladies.	15 335	—	541	—	853	551	528	2 067	1 288	306	593	593	424	928	389	381	419	15 876	15 671	0 1	
Rahvalaokogud — Conseils populaires.	17 071	—	—	—	500	248	—	373	—	87	50	240	—	—	—	—	—	17 907	17 814	0 2	
Tööpunduse vastast võitlemine — Lutte contre le chômage.	16 218	3 500	—	—	417	—	790	185	899	—	—	—	547	—	—	—	—	22 644	27 607	0 2	
III. Pensionid, arstid ja abirahad — Pensions et subventions.	218 259	23 987	11 920	597	22 299	4 293	4 165	3 510	6 255	3 340	1 518	3 659	1 424	1 375	1 851	3 570	896	315 337	249 545	2 8	
Pensionid — Pensions.	133 886	19 403	8 124	503	15 078	3 193	2 832	2 800	3 239	1 965	1 162	2 832	1 000	1 172	1 036	3 201	455	155 203	147 336	1 8	
Arstid — Assistance médicale.	78 180	4 093	3 671	95	6 711	853	551	528	2 067	1 288	306	593	424	928	815	389	381	102 130	93 806	0 9	
Austused ja abirahad — Subventions.	6 893	561	225	—	—	—	—	181	800	87	50	240	—	—	219	30	60	9 706	8 408	0 1	
IV. Rikikind ettevõtted — Fonctions à l'état.	165	105	2 223	—	1 885	—	15	200	—	324	—	—	358	—	—	14	—	5 360	4 082	0 1	
Riigikassakohustus — Défense de l'état.	165	105	2 223	—	1 885	—	15	200	—	324	—	—	358	—	—	14	—	998	515	0 0	
Vangi- ja arestiasjandus — Prisons.	—	—	—	—	5	—	15	200	—	324	—	—	14	—	—	—	—	264	243	0 0	
Linna kinnistustöökoostöö — Bureau du tiers foncier.	—	—	2 223	—	1 880	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4 103	3 922	0 1	
V. Tule- ja gaasitarje — Pompes.	132 214	39 158	9 064	683	11 074	4 063	3 979	2 936	4 708	2 659	1 850	1 579	2 442	1 250	1 345	750	1 364	1 655	221 999	151 448	3 0
Tuleohutus — Services publics.	1298 724	398 718	89 113	11 694	109 644	78 856	49 698	43 596	50 959	21 120	24 850	29 617	38 529	8 883	10 281	10 177	18 170	1 573	23 125	25 616	190 435
Kütuse- ja kütuse teenistuse osakond — Service de chauffage.	142 176	38 018	9 763	—	16 710	7 868	8 132	2 812	6 207	2 671	869	1 504	2 004	2 123	2 123	1 477	882	60	331 626	163 021	2 0
Sõdur- ja kinnistustöö teenistuse osakond — Service des soldats et des propriétaires.	324 076	68 184	24 389	18	18 704	41 104	16 450	13 788	13 139	6 968	3 337	7 307	23 721	2 819	3 813	4 087	10 615	1 200	676	788 821	568 328
Sillad — Ponts.	6 498	3 882	5 308	4	4 490	—	278	1 268	1 300	176	1 493	—	419	—	—	—	—	2	20 975	22 196	0 2
Teede ja sildade ehitamine erisummade arvel — Construction des rues et ponts.	—	—	—	—	1 500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Puustikind, puusteed, lüplatsioonid — Parcs, avenues.	90 092	36 292	15 762	—	22 658	3 068	5 767	2 105	5 212	2 545	4 380	2 561	1 791	1 908	792	2 244	578	132	198 990	155 188	
Reovõre- ja kanaliseadused — Egouts.	262 334	88 328	4 634	1	1 867	10 507	7 140	3 692	7 18	2 789	456	1 110	974	34	—	188	—	80	384 515	401 498	
Kaevud — Puits.	—	—	—	—	2 092	—	—	92	3 068	10	34	40	3 490	2	—	25	—	—	8 688	8 148	
Linna valgustamine — Éclairage des rues et places publiques.	201 408	71 906	7 900	—	14 873	10 665	7 332	7 967	5 481	2 711	1 869	2 742	5 778	1 902	1 562	3 127	861	681	351 380	329 835	
Turu, laenu- ja hoiupaisid — Marché, dépôts.	6 006	20 428	901	659	1 704	2 072	798	1 117	3 757	1 836	784	818	984	1 092	588	516	628	46 128	40 314	0 4	
Käimlad — Bureaux d'attente.	15 407	3 111	949	3	1 232	367	539	98	290	586	441	50	144	39	262	17	61	23 598	19 025	0 2	
Veelakogud ja kalad — Baux et bords.	1 676	32 420	—	—	603	240	2 362	367	1 466	41	—	—	—	—	—	—	—	0	37 909	18 068	
Supelkohad — Bains.	12 887	5 752	185	—	2 760	37	348	10 033	300	1 537	499	246	28	—	—	—	—	52	34 815	27 905	
Muuseumid ja muuseumimargid — Antiquités, monuments.	10 991	—	98	—	10	494	231	1 093	—	46	170	71	—	—	—	—	—	15 494	11 228	0 1	
Savitehnikumid — Stations balnéaires.	—	—	18 572	11 009	23 715	220	257	—	—	—	9 740	12 907	—	—	—	—	—	77 910	66 794	0 7	
Prügipaisid — Places pour poubelles.	3 014	452	588	—	132	—	—	—	—	85	20	8	—	—	—	—	—	4 272	4 065	0 0	
Muuseumid — Diverses.	20 864	—	118	—	254	—	—	5 083	324	171	—	—	14	—	—	—	—	27 996	36 469	0 3	
VI. Haridus — Instruction publique.	963 088	501 546	137 890	7 254	140 963	65 213	89 336	92 888	71 806	26 425	14 046	9 666	19 239	25 935	20 772	26 334	11 399	9 889	4 603	6 204	2 195 311
Haridus- ja koolituste teenistuse osakond — Service de l'instruction.	23 902	8 773	3 251	—	4 410	1 593	928	2 113	2 359	428	112	280	463	617	150	325	—	50 317	43 347	0 4	
Koolitushoid — Hygiène scolaire.	21 364	13 551	5 874	220	2 868	1 988	1 520	1 205	2 442	655	371	38	—	—	—	—	—	240	207	168	49 156

ALKUVIITE TULUUD JA KULUUD (kr) 1. IV 1937 KUNI 31. III 1938 — RECETTES ET DÉPENSES DES BOURGS DE 1. IV 1937 — 31. III 1938 (en kr).

	Muevsee	Mõlakaitse	Jõhvi	Kunda	Sindi	Düva	Kallaste	Antsla	Kardla	Kilingi-Nõmme	Jõgeva	S.-Jaani	Kella	Mustla	Võpsu	Kokku Total	Kokku 1936/37 a. Total	Kokku %		
																		1937/38	1936/37	
I. Alavõlvkogu — Conseil de bourg	280		150	132	53	116	270	26	138	—	12	—	—	9	61	2	1 507	1 003	0,4	0,4
II. Alavõlvkogu — Administration de bourg	8 645		5 264	6 111	7 509	13 009	8 242	4 450	6 133	6 097	5 532	4 322	3 074	3 025	2 179	91 223	76 893	28,1	28,2	
Sellest: personaalitasud — Dont: Salaires	5 749		3 540	4 120	5 550	5 370	3 330	2 833	4 790	2 568	4 145	2 854	2 800	1 980	1 307	56 077	49 377	17,5	18,2	
III. Sotsiaal-administratsioon — Administration publique	451		245	236	59	294	489	203	199	150	184	332	—	296	23	3 273	2 876	1,0	1,1	
Üldkuluud — Dépenses générales	13		115	—	—	—	—	42	—	—	—	—	—	—	—	172	150	0,0	0,0	
Sellest: personaalitasud — Dont: Salaires	192		130	187	26	284	168	44	47	188	60	60	—	176	—	1 069	1 520	0,5	0,6	
Vacatsioonikuluud — Frais de vacances	192		130	187	26	277	136	44	47	188	60	60	—	176	—	1 069	1 520	0,5	0,6	
Sellest: personaalitasud — Dont: Salaires	244		130	161	26	277	136	44	47	188	60	60	—	176	—	1 069	1 520	0,5	0,6	
Arestimaja — Maison de seclusion	3 046		3 324	3 642	3 854	4 739	1 050	3 412	1 290	1 460	891	1 255	3 289	3 515	1 507	38 849	26 950	12,0	9,9	
Üldkuluud — Services publics	120		210	714	263	897	104	497	220	613	120	144	240	70	—	4 212	3 080	1,3	1,4	
Planeeringusid ja plaanide valmist. — Arpentage, plans, etc.	907		122	454	—	669	86	—	188	101	30	—	—	—	—	2 575	3 270	0,8	1,2	
Ehitiste püstitamise järelevalve — Surveillance de bâtiment	—		—	—	—	150	—	—	—	21	—	96	—	40	—	943	280	0,3	0,1	
Silutamine ja siltade ehitamine — Pavage et constr. des ponts	—		—	—	—	169	250	—	—	—	—	—	1 498	2 537	—	5 145	2 085	1,6	0,8	
Taanavate korrashoid ja valgust. — Entretien et éclairage des rues	743		581	806	3 206	1 514	2 206	—	1 396	478	432	636	463	676	800	13 726	8 593	4,2	3,2	
Parkide ja puisteede ehitamine ja korrashoid — Parcs et avenues	37		312	69	35	624	169	33	66	44	—	130	493	150	76	2 012	2 912	0,6	1,1	
Tuletõrje — Pompiers	403		291	445	350	320	630	290	185	255	234	184	215	123	—	4 523	2 414	1,4	0,9	
Muud — Divers	145		1 804	154	28	892	66	564	193	77	75	65	1 480	2 540	—	5 708	3 405	1,8	1,2	
V. Haridus — Instruction publique	10 128		6 514	8 358	8 505	4 597	5 130	2 983	6 784	5 767	1 515	2 790	2 884	2 540	1 005	75 839	72 333	23,3	21,8	
Üldkuluud — Dépenses générales	36		30	89	89	70	60	198	—	10	—	—	2 184	35	10	2 597	4 368	0,8	1,6	
Arvaki raamatukogu ja lugemisaalud — Bibliothèques	—		50	100	408	250	96	65	348	133	80	121	150	—	—	2 146	1 972	0,7	0,7	
Sellest: personaalitasud — Dont: Salaires	9 078		4 238	8 258	7 018	4 974	2 722	5 480	6 951	5 807	1 435	2 809	—	2 505	—	70 130	68 905	21,6	25,5	
Koolid — Ecoles	6 209		4 510	4 909	3 737	2 344	2 820	1 410	3 949	2 876	—	336	—	1 204	1 200	40 012	38 080	12,3	13,3	
Sellest: personaalitasud — Dont: Salaires	220		345	753	33	362	993	723	71	227	153	247	436	279	190	5 719	4 914	1,8	1,8	
Kaitseriigete vahimine — Vaccination	120		320	360	33	285	380	720	440	180	144	240	—	—	—	3 189	2 428	1,0	0,9	
Kaitseriigete vahimine — Vaccination	—		25	13	—	20	8	3	—	—	5	7	—	—	—	91	88	0,0	0,0	
Haridusvahendite vahimine — Lutte contre les maladies	—		—	51	—	47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	235	42	0,1	0,0	
Arstistid ja abinõud — Instruments et appareils de médecine	—		—	320	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	407	18	0,1	0,0	
Muud — Divers	100		—	33	—	10	605	—	—	—	—	—	—	—	—	1 797	2 338	0,6	0,9	
VIII. Hoolekaane — Assistance publique	3 936		3 481	3 987	5 220	4 236	1 291	4 625	2 633	2 824	1 543	1 791	1 776	1 609	628	45 101	46 896	13,9	15,1	
Lehke hoolekaane — Assistance sans hospitalisation	2 393		2 468	3 087	5 025	3 701	4 236	1 211	4 541	1 917	1 543	1 368	1 776	1 609	613	38 410	38 102	11,8	13,0	
Vanadekohu — Aide de vieillards	1 543		651	799	1 519	250	—	84	—	333	—	—	—	—	—	5 752	4 959	1,8	1,8	
Sellest: personaalitasud — Dont: Salaires	210		362	353	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	409	887	0,1	0,1	
Leskead — Enfants d'orphelins	—		362	—	—	—	80	—	50	271	—	101	60	—	15	939	837	0,3	0,3	
Sellest: personaalitasud — Dont: Salaires	270		—	—	—	—	80	—	—	243	—	90	—	—	688	592	0,2	0,2		
VIII. Ühivarandused — Biens communaux	325		304	24	349	48	306	10	1 480	1 337	19	—	182	—	—	4 278	2 961	1,5	1,1	
Kinnisvarad — Immeubles	325		304	24	349	48	306	10	1 264	904	19	—	182	—	—	3 825	2 875	1,2	1,1	
Vallasvarad — Mobilier	—		—	—	—	—	—	—	216	394	—	—	—	—	—	358	86	0,3	0,0	
IX. Kapitälid — Capitaux	—		—	2 310	—	38	365	1 000	1 010	—	411	—	—	—	—	6 984	1 600	2,1	0,6	
X. Laenuud ja praeguste tasumine — Amortissement des dettes et versement des intérêts	1 640		1 146	6 665	8 048	3 104	6 381	1 267	2 952	1 307	105	1 879	110	—	—	34 604	30 181	10,6	11,1	
XI. Müümisüksused kuluud — Dépenses diverses	803		820	558	7 648	1 046	1 377	527	948	525	1 067	284	615	395	136	17 241	7 573	5,3	2,8	
Korraldus kuluud kokku — Total des dépenses ordinaires	29 474		21 593	31 766	41 877	30 319	35 530	13 532	26 429	17 645	18 532	11 021	17 875	13 570	5 770	325 918	231 174	100	100	
Erakorralised kuluud — Dépenses extraordinaires	46 941		—	—	—	37 870	38 396	3 400	3 885	11 606	—	—	11 000	1 200	—	140 798	64 491	43,3	23,7	
Kinnisvarade soetamine — Acquisition des immeubles	45 941		—	—	—	27 870	28 306	3 400	—	11 606	—	—	11 000	1 200	—	99 817	40 488	30,7	14,9	
Laenuud tasumine — Amortissement des dettes	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26 596	6 002	9,1	2,2	
Heakorralised kuluud — Services publics	—		—	—	—	4 400	—	—	385	—	—	—	—	—	—	4 785	3 243	1,5	1,2	
Üldse kuluud — Total général des dépenses 1937/38	76 415		21 593	31 766	41 877	58 189	70 926	13 532	28 529	16 639	12 784	11 021	28 975	14 770	5 770	465 816	335 575	143,3	123,7	
1936/37	36 149		20 661	28 918	51 411	40 395	30 892	9 151	32 303	17 021	14 419	9 854	13 075	8 259	4 653	336 576	280 575	—	—	

üldkulude tasud (+3,3 tuh. kr), üldtoetused (+5,0 tuhat kr) ja mitmesugused muud sissetulekud (+3,7 tuhat kr).

Maksutulul on aleviis veelgi suurem osatähtsus kui linnus. Nimetatud tulu andis 268,7 tuh. kr ehk 75,9% kogu korralisest tulust. Tähtsamaid maksuliike olid kinnisvaramaks (83,4 tuh. kr), isikumaks (74,3 tuhat kr), maks turgude, tänavate ja platside tarvita- mise eest müügikohtadena (26,6 tuh. kr), trahteri- maks jne. Peagu kõik maksud andsid eelmisest aastast enam sissetulekut, misjuures lisasumma oli suurim isikumaksust (+29,9 tuh. kr). Suuremaid tuluallikaid olid veel varandused (25,1 tuh. kr) ja ettevõtted (16,1 tuh. kr). Sagedamini esinevaks ja tulukamaks ette- võtteks on viinakauplus. Erakorralist sissetulekut said alevit valdavalt osas laenu (104,6 tuh. kr, sellest kapitaalest 12,2 tuh. kr), väiksemas osas kapitaalest tagasimaksuta, toetustena jne.

Korraline tulusumma 1 elaniku kohta oli keskmiselt 15,27 kr (1936/37. a. 11,88 kr), üksikuis aleviis 9,34 kr (Kallaste) — 23,16 kr (Kunda). Tulude tase sõltus eeskätt maksutulude suurusest. Suvituskohana kasustatavail ja käitiste asupaigana esinevail aleviil oli maksusumma elaniku kohta enamasti suurem kui mujal.

6. Varade seis ja võlakoorimis.

Situation financière et endettement.

Rööbiti majapidamisarvete pai- sumisega suurenesid tegevus- aastal linnade ja alevite varade seisud. See tundub loomulikuna arvestades tegevusaastal tehtud investeerimisi. Bilansi- summa (ühes ettevõtete bilanssidega) moodustas 31. III 1938 linnul 136 948 tuh. kr ja aleviil 1 534 tuhat kr, mis on enam kui eelmisel aastal vastavalt 8 860 tuh. kr ja 78 tuh. kr. Bilansisumma suurenes 17 linnal ja 13 alevil ning vähenes 2 linnal (Pärnu ja Paide) ja 2 alevil (Kunda ja Sindi).

Bilansi kasv avaldus kapitali poolel varade kapi- tali (+4 375,7 tuh. kr), teiste kapitalide (+1 247,7 tuhat kr), saadud laenude, kauba- ja teiste krediitide (+84,8 tuh. kr) ning muude passivate (+3 151,2 tuhat kr) arvel. Varade poolel suurenesid: hoiused (+612,6 tuh. kr), väärtpaberid (+941,7 tuh. kr), vallas- vara (+1 701,6 tuh. kr), kinnisvara (+2 698,3 tuh. kr) ning muud aktivad (+5 324,9 tuh. kr) ja vähenesid kassa (-13,7 tuh. kr) ning antud laenud ja krediidid (-2 406,4 tuh. kr).

Linnade ja nende ettevõtete varade seis oli 31. III 1938 järgmine: kassa 414,2 tuh. kr, hoiusummad 8 600,0 tuh. kr, väärtpaberid (ilma obligatsioonideta) 4 451,1 tuh. kr, vallasvara 13 502,4 tuh. kr, kinnisvara 73 702,9 tuh. kr ja muud aktivad 36 277,6 tuh. kr. Viimasest summast moodustasid peaaegu antud laenud ja muud krediidid (21 357 tuh. kr), mis esinesid eriti suuresummalisina ettevõttele (linnapangad). Samal ajal oli linnade kapitalide ja kohustuste seis järgmine: kapitalid 11 694,1 tuh. kr, varade kapital 82 515,4 tuhat kr, saadud laenud ja krediidid 12 554,9 tuh. kr ja muud passivad 30 183,8 tuh. kr. Viimane summa sisal- dab ka linnapankade hoiuseid.

Alevite varade seis oli 31. III 1938: kassa 10,9 tuhat kr, hoiused 57,2 tuh. kr, erikapitalide hoiused ja väärtpaberid 77,8 tuh. kr, kinnisvarad 993,5 tuh. kr, vallasvarad 246,1 tuh. kr ja muud aktivad 148,3 tuh. kr ning kapitalid 148,6 tuh. kr, varandustekapital 715,6 tuhat kr, saadud laenud ja krediidid 601,9 tuh. kr ning muud passivad 67,7 tuh. kr.

Aseteleitud linna- ja aleviomavalitsuste varade kasv toimus osalt võörkapitali arvel. See avaldus ees- kätt saadud laenude paisumises. Laenudega olid koormatud kõik linnad ja 12 alevit. Laenusumma suurenes tegevusaastal 11 linnal ja 5 alevil ning vähe- nes 8 linnal ja 7 alevil. Kogusummas suurenesid laenud linnul 104,5 tuh. kr ja aleviil 65,5 tuh. kr, ulatudes 31. III 1938 esimesil 10 435,5 tuh. kr ja viimaseil 505,0 tuh. kr (ühes ettevõtete laenudega, kuid ilma laenudeta kapitaalest ja edasiantud riiklike ehitus- laenudeta).

Linnade ja alevite võlad 31. III 1938.
Dettes des villes et bourgs le 31. III 1938.

	Võlasumma		Võla % korral. tulust	Edasiant. riikl. ehitusl. 1 000 kr
	1 000 kr	1 elan. kohta s		
Linnad.				
Tallinn	5 257,5	3 816	42,5	1 144,0
Tartu	2 231,2	3 874	55,5	286,8
Narva	475,7	2 023	43,5	19,1
Narva-Jõesuu	13,5	828	40,3	—
Pärnu	713,9	3 535	54,7	54,7
Nõmme	280,3	1 859	41,8	174,5
Viljandi	288,2	2 445	47,0	86,8
Valga	83,9	774	20,2	17,1
Rakvere	170,4	1 699	30,4	49,2
Võru	42,5	797	14,0	46,8
Haapsalu	166,5	3 581	97,0	10,9
Kuressaare	112,2	2 505	54,6	4,6
Petseri	82,4	1 923	41,3	—
Tapa	48,9	1 304	40,7	23,2
Paide	88,4	2 091	55,9	28,4
Türi	87,9	2 339	60,5	18,5
Põltsamaa	98,0	3 756	104,6	—
Tõrva	95,0	3 655	105,2	19,8
Otepää	51,5	2 556	161,4	—
Paldiski	12,1	1 422	48,0	15,0
Kokku — Total	10 435,5	3 195	46,0	1 998,4
31. III 1937	10 381,0	3 163	52,4	2 098,4
Aleviit.				
Mustvee	54,8	1 920	143,5	14,3
Mõisaküla	9,2	414	28,8	13,2
Jõhvi	112,4	5 502	201,4	1,8
Kunda	95,2	5 110	214,9	19,8
Sindi	35,0	1 888	89,1	—
Elva	55,2	3 161	159,5	—
Kallaste	6,2	386	36,9	—
Antsla	50,4	3 235	180,2	29,2
Kärda	35,9	2 489	179,5	—
Kilingi-Nõmme	10,7	740	89,6	—
Jõgeva	12,0	1 049	47,8	—
S.-Jaani	—	—	—	—
Kella	28,0	2 890	98,9	—
Mustla	—	—	—	—
Võõpsu	—	—	—	—
Kokku — Total	505,0	2 180	115,5	77,9
31. III 1937	439,5	1 897	180,2	84,9

Arvestades varade ulatuslikku kasvu, tuleb pidades toimunud laenude kasvu tagasihoidlikuks, eriti linnus. Võlasumma 1 elaniku kohta moodustas linnus keskmiselt 31,96 kr, üksikuis linnus 7,74 kr (Valga) — 38,74 kr (Tartu) ja aleviis vastavalt 21,80 kr

ning 3,86—55,02 kr (Jõhvi). Korraline sissetulek, mis linnade ja alevite tähtsamaid kandejõu aluseid, suurenes tegevusaastal märksa. Laenude ja sissetulekute vaheline suhe muutus seetõttu viimaste kasuks. Laenusumma moodustas korralisest sissetulekust (ühes

ettevõtteiga) linnus keskmiselt 46,0% (1937. a. 51,6%) ja aleviis 115,5% (1937. a. 130,2%). Laenusumma ületas aastast sissetulekusummat vaid 3 väiksemas linnas (Põltsamaal, Tõrvas ja Otepääl) ning 6 aleviis (Mustvees, Jõhvis, Kundas, Elvas, Antslas ja Kärđlas).

Linnade ja alevite tulude ja kulude kohta varem Keskbüroo väljaandels ilmunud:

Linnade ja alevite tulud ja kulud 1936/37. m.-a. — V. Feldman, Eesti Statistika nr. 205(12) 1938. a., lk. 601—613.
 Linnade ja alevite tulud ja kulud 1935/36. m.-a. — V. Feldman, Eesti Statistika nr. 193(12) 1937. a., lk. 625—637.
 Linnade ja alevite tulud ja kulud 1934/35. m.-a. — V. Feldman, Eesti Statistika nr. 181(12) 1936. a., lk. 626—638.
 Linnade ja alevite tulud ja kulud 1933/34. m.-a. — V. Feldman, Eesti Statistika nr. 168(11) 1935. a., lk. 564—575.
 Linnade ja alevite tulud ja kulud 1932/33. m.-a. — V. Feldman, Eesti Statistika nr. 156(10) 1934. a., lk. 493—497.
 Linnade ja alevite tulud ja kulud 1931/32. m.-a. — H. Neuhaus, Eesti Statistika nr. 139(6) 1933. a., lk. 297—305.
 Linnade ja alevite tulud ja kulud 1930/31. m.-a. — H. Neuhaus, E. Statistika nr. 127(7)—129(8) 1932. a., lk. 441—450.
 Linnade ja alevite tulud ja kulud 1929/30. m.-a. — H. Neuhaus, E. Statistika nr. 113(4) 1931. a., lk. 197—206.
 Linnade ja alevite tulud ja kulud 1928/29. m.-a. — H. Neuhaus, E. Statistika nr. 100(3) 1930. a., lk. 157—168.

A. Lepp.

ALG- ja KESKKOOLID ning GÜMNAASIUMID 1938/39. õ/a.¹⁾ ÉCOLES PRIMAIRES et SECONDAIRES en 1938/39.

Sisu: I. Algkoolid. 1. Koolide, klasside ja õpilaste arv ning koostis, lk. 615. 2. Õpilaste koostise moodustumine ja õppetöö korralikkus, lk. 618. 3. Õpilaste edasijõudmine, lk. 619. 4. Algkoolide kulud, lk. 620. 5. Õppejõud, lk. 620.
 II. Keskkoolid (progümnaasiumid ja reaalkoolid). 6. Koolide, klasside ja õpilaste arv ning koostis, lk. 621. 7. Õpilaste koostise moodustumine ja õppetöö korralikkus, lk. 623. 8. Õpilaste edasijõudmine, lk. 624. 9. Õppejõud, lk. 624.
 III. Gümnaasiumid. 10. Koolide, klasside ja õpilaste arv ning koostis, lk. 625. 11. Õpilaste koostise moodustumine ja õppetöö korralikkus, lk. 640. 12. Õpilaste edasijõudmine, lk. 640. 13. Õppejõud, lk. 640. 14. Gümnaasiumide ja keskkoolide kulud, lk. 641.

I. ALGKOOLID — ÉCOLES PRIMAIRES.

1. Koolide, klasside ja õpilaste arv ning koostis.

Nombre d'écoles, de classes et d'élèves.

	Koolid:		Õpilast:	
	1938/39	1937/38	1938/39	1937/38
Linnus . . .	135	135	28 159	27 882
Maal	1 082	1 089	78 785	79 173
Kokku	1 217	1 224	106 944	107 055

Valdavas enamuses on algkoolid riigi aktiivsel toetusel valla- ning linnaomavalitsuste poolt ülalpeetavad avalikud ja maksuta õppeasutised. 1938/39. õ/a. töötas üldse 1 201 (1937/38. õ/a. 1 206) avalikku kooli, neist maal 1 081, linnus 120.

Seltside ja eraisikute poolt ülalpeetavaid maksulisi, ilma riigi toetuseta tegutsevaid eraalgkoole oli algkoolivõrgus 1938/39. õ/a. ainult 16, asukohaga peagu eranditult (15) linnus.

Maal töötavad algkoolid on kõik ühiskoolid, linnakoolide hulgas oli vaadeldaval õ/a., nagu eelmiselgi, ühiskoole 109, lahuskoole 26, neist 12 poeglaste ja 14 tütarlaste.

Klasside arv. Klasside (õppeaastate) arv on algkoolis aasta jooksul suurenenud linnus 12 ja maal 15 võrra. Suhteliselt on maal algkooli algklasse (1—3. õ/a.) pisut rohkem ja vanemaid (4—6. õ/a.) vastavalt vähem kui linnus.

Üksikute klasside arvu muutumist kahel viimasel õ/a. näitab järgnev võrdlus:

	1938/39	1937/38	+	—	%
I	1 216	1 218	—2		—0,2
II	1 224	1 207	+17		+1,4
III	1 217	1 237	—20		—1,6
IV	1 183	1 172	+11		+0,9
V	975	972	+3		+0,3
VI	982	914	+18		+2,0
Kokku	6 747	6 720	+27		+0,4

¹⁾ Koolide kohta varem ilmunud art. v. „Eesti Statistika“ 1938. a., lk. 617.

Algkoolide klasside arv — Nombre de classes des écoles primaires.

1.	Arv 1938/39 — Nombre de classes							Klasside arv Nombre de classes 1937/38	Klasside üldarv = 100 Nombre total de classes = 100					
	I	II	III	IV	V	VI	Kokku Total		I	II	III	IV	V	VI
Linnad — Villes . . .	158	164	167	170	141	136	936	924	16,9	17,5	17,8	18,2	15,1	14,5
Maad — Arrond. . . .	1 058	1 060	1 050	1 013	834	796	5 811	5 796	18,2	18,2	18,1	17,4	14,4	13,7
Kokku — Total	1 216	1 224	1 217	1 183	975	932	6 747	6 720	18,0	18,2	18,0	17,5	14,5	13,8
1937/38	1 218	1 207	1 237	1 172	972	914	6 720	—	18,1	18,0	18,4	17,4	14,5	13,6
1936/37	1 190	1 220	1 215	1 169	956	915	6 665	—	17,9	18,3	18,2	17,5	14,4	13,7
1935/36	1 214	1 203	1 216	1 161	964	901	6 659	—	18,2	18,1	18,3	17,4	14,5	13,5
1934/35	1 192	1 209	1 201	1 185	902	927	6 676	—	17,8	18,1	18,0	17,8	14,4	13,9

Klassikomplektide arv. Seoses klasside arvu tõusuga on samavõrra (+27) tõusnud ka klassikomplektide arv, ulatudes vaadeldaval õ/a. 3 435-ni eelmise õ/a. 3 408 vastu.

Klassikomplekti keskm. koormis on jäänud endiselt nii linnus (35) kui maal (30). Õpilaste arv 1 kl.

komplekti kohta linnade ja maade järgi on toodud tab. 1 (laht. 27) lk. 627.

Maal koosneb klassikomplekt tavaliselt kahekolme õppeaasta õpilasist (1938/39. õ/a. 75,2%), linnus — ühe õ/a. õpilasist (88,5%).

Oli klassikomplekte kahel viimasel õ/a.:

Õppeaastate arv klassikopl.	Linnus:		Maal:		Kokku:	
	1938/39	1937/38	1938/39	1937/38	1938/39	1937/38
1	88,5	88,6	10,1	18,1	35,5	34,7
2	8,7	8,8	46,2	47,5	37,4	38,3
3	2,3	2,7	29,0	28,9	22,7	22,7
4	0,5	0,4	5,2	5,0	4,0	3,9
5	—	—	0,4	0,4	0,3	0,3
6	—	—	0,1	0,1	0,1	0,1
Kokku	% 100	100	100	100	100	100
	arv 815	804	2 620	2 604	3 435	3 408

Klassikomplektide koostist üksikutes linnades ja maades 1938/39. õ/a. selgitab tab. 2.

Õpilaste arv. Viimasel neljal aastal püsib õpilaste arv peagu muutumatu 107 000-el. 1938/39. õ/a. oli õpilasi algkoolis 106 944 (eelm. õ/a. — 107 055, 1936/37 — 107 006, 1935/36 — 106 978), neist maal 74% (nagu eelmiselgi õ/a.), linnus 26%.

Üksikutes klassides muutus õpilaste arv aasta jooksul järgmiselt:

	1938/39	1937/38	+	—	%
I kl.	20 400	20 740	—280	—	—1,4
II „	20 526	20 737	—211	—	—1,0
III „	20 393	20 013	+380	—	+1,9
IV „	19 031	19 285	—254	—	—1,3
V „	14 736	14 926	—190	—	—1,3
VI „	11 708	11 354	+444	—	+3,9
Kokku	106 944	107 055	—111	—	—0,1

Algkoolide õpilaste arv klasside järgi (õpilaste üldarv = 100).
Nombre d'élèves des écoles primaires d'après les classes (total des élèves = 100).

3.	I	II	III	IV	V	VI
Linnad — Villes	18,4	18,5	18,4	18,9	13,5	12,3
Maad — Arrond.	19,4	19,4	19,3	17,4	13,9	10,6
Kokku — Total	19,1	19,2	19,1	17,8	13,8	11,0
1937/38	19,4	19,4	18,7	18,0	13,9	10,6
1936/37	19,7	18,8	18,8	18,4	13,7	10,6
1935/36	19,2	18,9	19,4	18,5	14,0	10,0
1934/35	19,0	19,1	19,1	18,4	13,8	10,6
Keskml. kl. kohta — Moyenne par classe:						
Linnad — Villes	33	32	31	31	27	25
Maad — Arrond.	14	14	14	14	13	10
Kokku — Total	17	17	17	16	15	13
1937/38	17	17	16	16	15	12
1936/37	18	17	17	17	15	12
1935/36	17	17	17	17	16	12
1934/35	17	17	17	17	16	12

Klassikomplektide koostis 1938/39. õ/a.
Composition de complets de classe.

2.	Koolide arv Nombre d'écoles	Klasside (õ-a.) arv Nombre de classes	Klassikomplektide arv N. de complets de classes	Neist — Dont					
				1. õppeaastaga	2. aegade soolaste	3. õppeaastaga	4. õppeaastaga	5. õppeaastaga	6. õppeaastaga
Linnad — Villes	135	936	815	721	71	19	4	—	—
Tallinn	37	266	247	232	12	2	1	—	—
Antsla	1	6	6	6	—	—	—	—	—
Elva	1	7	7	7	—	—	—	—	—
Haapsalu	2	10	13	10	—	2	—	—	—
Jõgeva	1	7	7	7	—	—	—	—	—
Jõhvi	1	11	10	9	1	—	—	—	—
Kallaste	1	6	5	4	1	—	—	—	—
Keila	1	6	6	6	—	—	—	—	—
Kil-Nõmme	1	6	6	6	—	—	—	—	—
Kunda	1	6	6	6	—	—	—	—	—
Kuressaare	3	12	11	6	4	—	1	—	—
Kärda	1	6	5	4	1	—	—	—	—
Mustla	1	6	6	—	—	—	—	—	—
Mustvee	2	12	9	6	3	—	—	—	—
Mõisaküla	1	6	6	6	—	—	—	—	—
Narva	11	84	65	49	14	1	1	—	—
Nõmme	4	40	42	40	—	2	—	—	—
Otepää	1	6	6	6	—	—	—	—	—
Paide	2	14	10	8	—	2	—	—	—
Paldiski	1	6	4	2	2	—	—	—	—
Petsori	2	15	14	13	1	—	—	—	—
Põtsamaa	1	6	6	6	—	—	—	—	—
Pärnu	10	55	47	40	6	1	—	—	—
Rakvere	0	35	28	28	3	2	—	—	—
Sindi	1	6	5	4	1	—	—	—	—
S.-Jaani	1	6	6	—	—	—	—	—	—
Tapa	1	19	13	13	—	—	—	—	—
Tartu	21	142	132	123	8	1	—	—	—
Tõrva	1	7	7	7	—	—	—	—	—
Türi	1	10	10	10	—	—	—	—	—
Valga	5	37	28	21	5	2	—	—	—
Viljandi	6	39	31	27	1	2	1	—	—
Võru	4	22	16	12	2	2	—	—	—
Maad — Arrond.	1 082	5 811	2 626	500	1 212	760	135	11	2
Viru	174	881	390	82	162	135	16	4	1
Järva	72	365	166	40	87	48	12	1	—
Härju	119	630	275	28	151	86	8	2	—
Lääne	99	623	216	32	82	84	16	1	1
Saare	78	421	184	32	81	58	12	1	—
Pärnu	84	469	213	40	99	65	9	—	—
Viljandi	76	397	184	44	80	47	13	—	—
Tartu	163	852	387	68	203	87	28	1	—
Valga	30	172	92	32	44	12	4	—	—
Võru	100	551	261	46	150	55	10	—	—
Petsori	87	550	252	56	103	85	7	1	—
Kokku — Total	1 217	6 747	3 435	1 221	1 283	779	139	11	2

Õpilaste üleriiklik keskmine (16) 1 klassi (õppeaasta) kohta on 1 punkti võrra tõusnud III ja VI klassis, teistes püsib endine. Linnus tuli õpilasi 1 klassi (õ/a.) kohta, nagu eelmiselgi aastal, keskm. 30, maal 14. Neljas esimeses algkooliklassis õpib ümarguselt $\frac{3}{4}$ õpilasist, kahes viimases (V, VI) klassis — $\frac{1}{4}$. Sama vahetork oli ka eelmisel õ/a.

Õpilaste sugu. Õpilaste sooline koostis nii maal kui linnas on jäänud endiseks. Poisid on algkooli-õpilaskonnas enamuses:

		1938/39	1937/38
Maal	poeglapsi	51,3	51,3
	tütariapsi	48,7	48,7
Linnus	poeglapsi	50,6	50,5
	tütariapsi	49,4	49,5
Kokku	poeglapsi	51,1	51,1
	tütariapsi	48,9	48,9

Õpilaste vanus. Algkooliõpilased kuuluvad suures enamuses (1938/39. õ/a. 95,9%) 8—14 a. vanusrühma. Eelkooliealisi, kuni 8 a. vanuseid, oli 1938/39. õ/a. linnas 3,6%, maal 1%, kokku 1,7% õpilaste üldarvust. 15 a. ja vanemad moodustasid algkooli-õpilaskonnast linnus 3,7%, maal 2%, kokku 2,4%.

Algkoolide õpilaste vanus (üldarv = 100).

Répartition des élèves des écoles primaires d'après l'âge (nombre total = 100).

4.	6 a.	7 a.	8—14 a.	15 a.	16 a. ja van. et plus
Linnad — Villes	0,1	3,5	92,7	2,9	0,8
1937/38	0,2	3,0	98,5	2,7	0,6
1936/37	0,2	3,2	98,7	2,5	0,4
1935/36	0,2	3,2	94,3	1,9	0,4
1934/35	0,1	2,6	95,1	1,7	0,5
Maad — Arrond.	0,0	1,0	97,0	1,7	0,3
1937/38	0,0	0,9	97,4	1,5	0,2
1936/37	0,0	1,0	97,3	1,5	0,2
1935/36	0,0	1,0	97,8	1,0	0,2
1934/35	0,0	1,0	97,8	1,0	0,2
Kokku — Total	0,0	1,7	95,9	2,0	0,4
1937/38	0,1	1,5	96,3	1,8	0,3
1936/37	0,0	1,6	96,4	1,7	0,3
1935/36	0,1	1,5	97,0	1,2	0,2
1934/35	0,0	1,4	97,1	1,2	0,3

Koolikohustus. Koolikohustuse alla kuuluvad lapsed meil 8 a. van. alates kuni algkoolikursuse lõpetamiseni, või mittelõpetamise korral kuni 14 a. vanuseni. Linnus jäi 1938/39. õ/a. õpetuseta keskm. 0,5% (1936/37. õ/a. 0,8%) koolikohustuse alla kuuluvast lapsist, maal ulatub õpetuseta jäänud laste arv keskm. 1,2%-ni (1936/37. õ/a. 1,5%).

Eeskujulikum on koolikohustuse täitmine Tartus (puudujaid ainult 0,2%) ja Tartumaal (0,5%).

Jäi õpetuseta (%):

	1938/39	1936/37
Virumaa kooles	1,1	1,5
Järvamaa „	0,9	0,8
Harjumaa „	1,1	1,2
Läänemaa „	1,7	2,5
Saaremaa „	1,4	0,7
Pärnumaa „	1,1	1,1
Viljandimaa „	0,7	1,2
Tartumaa „	0,5	0,7
Valgamaa „	0,8	0,8
Võrumaa „	1,2	1,2
Petserimaa „	2,4	4,1
Maade kokku	1,2	1,5
Linnades „	0,5	0,6

Koolikohustuslike laste puudumist koolist põhjustab peamiselt haigus.

Peale koolikohustuslike õppis algkooles 1938/39. õ/a. vabatahtlikult veel 8825 mittekoolikohustuslikku last, mis moodustab õpilaste üldarvust (106 944) 8,3%. Linnas on mittekoolikohustuslike lapsi suhteliselt tugevasti kaks korda rohkem kui maal: linnus iga 100 õpil. kohta keskm. 13,6, maal — 6,3. Eelkooliealisi, vanuses 1. VIII 1938 alla 8 a., oli mittekoolikohustuslike (8 825) hulgas 1938/39. õ/a. 40,7% (linnus 48,9%, maal 34,5%), koolikohustuse vanuspiiri ületanud, vanuses 1. VIII 1938 14 a. ja üle, 59,3% (linnus 51,1%, maal 65,5%).

Mittekoolikohustuslikud õpilased, vanuses 1. VIII 1938:

	Alla 8 a.	14 a. ja üle	Kokku	% algkooli-õpil. üldarvust	
Linnus	Poisid	925	1 044	1 969	13,8
	Tüdrukud	952	920	1 872	13,5
	Kokku	1 877	1 964	3 841	13,6
Maal	Poisid	821	1 874	2 695	6,7
	Tüdrukud	898	1 391	2 289	6,0
	Kokku	1 719	3 265	4 984	6,3
Kokku	Poisid	1 746	2 918	4 664	8,5
	Tüdrukud	1 850	2 311	4 161	8,0
	Kokku	3 596	5 229	8 825	8,3
	%	40,7	59,3		

Õpilaste rahvus ja kodakondsus. Algkooli-õpilaste nimekirjus seisib 1938/39. õ/a. aasta-läbikäigu arvuna üldse 108 192 õpilast, neist eesti kodanikke 107 932. Viimaste hulgas oli eestlasi 88,2%, venelasi 9,6%, muust rahvusest õpilasi 2,2%.

Algkoolide õpilaste rahvus % (õpil. arv välismaalasteta = 100).
Nationalité ethnique des élèves des écoles primaires en %.

5.	Eestlased Estoniens	Venelased Russes	Sakslased Allemands	Roosklased Suédois	Lätlased Lettens	Juudid Juifs	Muid Autres	Kokku Total	Välismaalased Suéifs étrangers
Linnad — Villes	87,6	8,1	2,6	0,1	0,3	0,9	0,4	100	0,5
Maad — Arrond.	88,8	10,2	0,1	0,9	0,2	0,0	0,3	100	0,1
Kokku — Total	88,2	9,6	0,8	0,7	0,2	0,2	0,3	100	0,2
1937/38	88,0	9,6	0,8	0,7	0,2	0,3	0,4	100	0,3
1936/37	88,1	9,4	0,9	0,7	0,2	0,3	0,4	100	0,3
1935/36	88,1	9,3	0,9	0,8	0,2	0,3	0,4	100	0,4
1934/35	88,2	8,9	1,1	0,8	0,3	0,3	0,4	100	0,7

Välismaalasi õppis algkooles 1938/39. õ/a. 260, linnus 150, maal 110. Välismaalaste koostises omavad suuremat osatähtsust sakslased ja venelased. 260 välismaalasest-õpilase rahvus: sakslasi 72 (27,7%), venelasi 52¹⁾ (20%), juute 22 (8,5%), muid rahvusi 114²⁾.

Õppekeel. Algkooliõpilasist õppis 1938/39. õ/a. eesti õppekeelega kooles 86,9% (eelm. õ/a. 87,1%).

¹⁾ Nelst kodakondsuseta tsikuid 44.

²⁾ Nelst 43 poola rahvusest.

eesti-vene õppekeelega — 3,5% (2,6%), vene — 6,9% (7,3%), saksa — 0,8% (0,9%):

Õppekeel:	Õpil. arv	%	Neist:
Eesti	94 070	86,9	eesti. 92 543, venel. 1 014
„ -vene	3 787	3,5	„ 2 034, „ 1 685
„ -soome	104	0,1	„ 12, sooml. 47
„ -rootsi	464	0,4	„ 279, rootsl. 185
„ -läti	69	0,1	„ 31, lätl. 35
„ -vene-poola	445	0,4	„ 238, venel. 163
			pool. 43
Vene	7 507	6,9	venel. 7 458
„ -läti	109	0,1	„ 97, lätl. 12
Saksa	858	0,8	saksl. 822
Soome	17	0,01	ingertl. 13
Rootsi	503	0,5	rootsl. 490
Läti	70	0,1	lätl. 73
Heebrea	73	0,1	juute 73
Heebrea-juudi	110	0,1	„ 110

Kokku 108 192 100

Eesti õppekeelega kooles moodustasid eestlased 1938/39. õ/a., nagu eelmiselgi, 98,4%, muulased 1,6%.

Muukeelseis kooles õppis üksikuid eestlasi olude sunnil: vene õppekeelega kooles 16, saksa — 1, soome — 2, läti — 3.

Eestlaste arv algkooles (% iga õppekeele rühma üldarvust).
Élèves de la nationalité estonienne dans les écoles primaires suivant la langue d'enseignement en %.

6.	Õppekeel — Langue d'enseignement		
	Eesti Estonienne	Vene Russe	Saksa Allemande
Linnad — Villes	97,7	0,5	0,1
Maad — Arrond.	98,6	0,1	—
Kokku — Total	98,4	0,2	0,1
1937/38	98,4	0,2	0,2
1936/37	98,5	0,4	—
1935/36	98,5	1,1	0,1
1934/35	98,7	3,3	0,8

Õpilaste päritolu. Vanemate alatise elukoha järgi jagunevad algkooliõpilased (% õpil. üldarvust):

	1938/39	1937/38
a) Linnakooles: omast linnast	91,8	91,4
„ maakonnast	6,8	6,8
„ mujalt	1,4	1,8
b) Maakooles: omast vallast	94,6	92,3
„ võõrast „	4,2	6,7
„ mujalt	1,2	1,0

Maa-alkoolide õpilaste kooliskäimise kaugus. Kauguseid on maakoolid lastele võrdlemisi raskesti kättesaadavad. Selle pahe kõrvaldamiseks nõuab seadus koolitülapidajalt internaadi avamiseks kooli juures, kui kooliringkonnas on koolikohustuslikke lapsi, kellede kodu asetseb koolist üle 3 km kaugusel. Seadusega nõutavat internaati ei oma veel ligi pooled maa-alkooles ja sellest tingituna suudavad olemasolevad internaadid mahutada ümarguselt vaid 1/3 neist lastest, kellel elukoha kauguse tõttu on õigus ja vajadus kooli-internaadile.

1938/39. õ/a. oli maa-alkooles õpilasi, kellede elukoht koolist 3—5 km ja enam 28 517 (35,9%), neist õõbis internaadis ainult 9 303 (11,7%):

Kooliskäimise kaugus:	Õpil. arv	%
Alla 3 km	51 056	64,1
3—5 km ja enam	19 214	24,2
Internaadikasustajaid	9 303	11,7
Kokku 79 573¹⁾	100	

¹⁾ Aasta-läbikäigu arv.

Jättes välja koolis õõbijad, kujuneb maa-alkoolide õpil. igapäevane kooliskäimine maades järgmiseks.

Õpilaste kooliskäimise kaugus km (% õpilaste arvust ilma internaatide kasustajateta):

Maad:	Alla 2 km		2—2,99 km		3—5 km		Kokku	%
	km	%	km	%	km	%		
Viru	5 936	55,1	2 321	21,4	2 549	23,5	10 806	100
Järva	2 086	45,1	1 151	24,9	1 387	30,0	4 624	100
Harju	3 473	47,0	1 415	19,1	2 502	33,9	7 390	100
Lääne	2 621	46,1	1 288	22,6	1 784	31,3	5 093	100
Saare	2 448	47,6	1 269	24,7	1 424	27,7	5 141	100
Pärnu	2 286	41,8	1 239	22,7	1 945	35,5	5 470	100
Viljandi	1 913	54,8	863	24,7	716	20,5	3 492	100
Tartu	4 684	46,7	2 569	25,6	2 781	27,7	10 034	100
Valga	1 089	49,9	495	22,7	598	27,4	2 182	100
Võru	3 225	42,7	2 033	27,0	2 285	30,3	7 543	100
Petseri	4 854	61,9	1 748	22,3	1 243	15,8	7 845	100
Kokku 34 665	49,3	16 391	23,3	19 214	27,4	70 270	100	

2. Õpilaste koostise moodustumine ja õppetöö korralikkus.

Composition de l'effectif des écoliers et régularité de l'enseignement.

Õ/a. jooksul kooli astunud uued õpilased moodustavad algkooli-õpilaste koostisest 1938/39. õ/a. 23,4%, eelmisest aastast pärit õpilaste osatähtsus on 76,6%.

Vanade õpilaste hulgas on klassist klassi üleviidud 64,9% (1937/38. õ/a. 63,8%) ja samasse klassi istumajäänud 11,7% (12,3%).

Algkoolide õpilaste klassitulek.

Formation de l'effectif des élèves des écoles primaires.

7.	Eelmisest aastast pärit õpilased (% õpil. üldarv.) Élèves restés à l'école depuis l'année passée						Õ-a. jooksul kooli astunud õpilased (% õp. üldarvust) Élèv. entr. à l'écol. au cours de l'ann. scol. (% au nomb. total d'élèves)		
	Eelmisest klassist üle viidud Élèv. passés d'une classe en autre			Samasse klassi jäänud Élèves restés en même classe					
	P.	T.	K.	G.	F.	T.	P.	T.	K.
Linnad — Villes	64,0	66,0	64,9	11,1	9,2	10,2	24,9	24,8	24,9
1937/38	60,9	63,0	62,0	12,4	10,2	11,3	26,7	26,8	25,7
1936/37	61,4	64,1	62,7	12,6	10,1	11,4	26,0	25,8	25,0
1935/36	60,2	62,2	61,1	12,5	10,4	11,5	27,3	27,4	27,4
1934/35	65,0	67,4	66,3	12,1	9,6	10,8	22,9	23,0	22,9
Maad — Arrond.	63,3	66,5	64,9	13,9	10,6	12,3	22,8	22,9	22,8
1937/38	62,7	65,2	64,4	14,6	10,7	12,7	22,7	23,1	22,9
1936/37	62,0	65,5	63,7	14,7	11,0	12,9	23,8	23,5	23,4
1935/36	62,6	65,9	64,2	14,5	11,1	12,9	22,9	23,0	22,9
1934/35	63,7	67,2	65,4	14,0	10,2	12,2	22,3	22,6	22,4
Kokku — Total	63,5	66,4	64,9	13,2	10,2	11,7	23,3	23,4	23,4
1937/38	62,2	65,4	63,8	14,0	10,6	12,3	23,8	24,0	23,9
1936/37	61,9	65,2	63,5	14,2	10,7	12,6	23,9	24,1	24,0
1935/36	62,0	65,0	63,6	14,1	10,9	12,5	23,9	24,1	24,0
1934/35	64,0	67,2	65,6	13,6	10,1	11,9	22,4	22,7	22,5

Kirjaoskamatud kooliastujad. Analfabeete — ei oska lugeda ega kirjutada — oli algkooli I klassi astujate hulgas 1938/39. õ/a. 46,4% — poisse 47,5%, tüdrukuid 45,1%. Eelmisel õ/a. oli analfabeete pisut vähem (tab. 8).

Õppetöö korralikkus. 1938/39. õ/a. on õpetegevuse korralikkus peagu muutusetu: õpetegevuse algul hiljem kooli ilmunud on natuke vähem kui

Kirjaoskamatud koolilastud (% I kl. õpilaste üldarvust).
Enfants entrés à l'école d'après savoir lire-écrire (% au total des élèves dans la I classe).

8.	Esimene klassiga koolist laetud % Nombre d'éc. ayant lu avant des demandes en %	Ei osanud lugeda ega kirjutada Ne sachant ni lire ni écrire			Oskasid ainult lugeda Sachant lire seulement		
		P.	T.	K.	G.	F.	T.
Linnad — Villes	99,3	45,9	45,0	45,5	20,0	21,2	20,6
1937/38	96,9	44,8	40,5	42,7	25,1	24,9	25,0
1936/37	100,0	50,3	46,2	48,3	18,3	23,0	20,6
1935/36	95,8	49,5	45,8	46,7	14,6	19,1	16,9
1934/35	96,7	50,5	46,2	48,4	20,9	21,5	21,2
Maad — Arrond.	99,4	48,0	45,2	46,6	19,0	22,0	20,4
1937/38	99,0	46,3	44,4	45,4	19,3	21,5	20,4
1936/37	99,1	46,6	43,5	45,1	19,2	21,2	20,1
1935/36	99,5	46,3	43,3	44,0	19,8	23,2	21,4
1934/35	99,3	47,3	43,8	45,6	19,4	22,4	20,9
Kokku — Total	99,4	47,5	45,1	46,4	19,2	21,8	20,5
1937/38	99,6	46,0	43,4	44,7	20,7	22,4	21,5
1936/37	99,2	47,4	44,1	45,8	19,0	21,6	20,2
1935/36	99,1	46,9	43,9	45,5	18,8	22,3	20,5
1934/35	99,5	47,9	44,3	46,2	19,7	22,2	20,9

	Linnad:	1938/39	Maad:	1938/39
Pärnu		16,6	Viru	13,0
Rakvere		15,9	Järva	13,8
Sindl		12,7	Harju	13,8
S.-Jaani		6,4	Lääne	12,4
Tapa		17,7	Saare	11,5
Tartu		18,1	Pärnu	12,3
Tõrva		21,8	Viljandi	13,4
Türi		12,7	Tartu	14,8
Valga		19,6	Valga	16,5
Viljandi		15,1	Võru	15,0
Võru		19,2	Petseri	19,8
	Keskmiselt	17,5	Keskmiselt	14,2

Puudumise peapõhjuseks on haigus (% puudumis-päevade üldarvust):

	Linnus	Maal	Kokku	1937/38
Haigus	90,3	72,7	78,0	71,9
Kodused olud	4,8	15,8	12,4	10,2
Teenistus	3,5	3,2	3,3	4,7
Vaesus	0,3	1,2	1,0	1,7
Halvad ilmad ja teed	1,1	7,1	5,3	5,4
Muud põhjused	0,01	0,02	0,02	0,1
	Kokku 100	100	100	100

eelmisel õ/a., enne õppetegevuse lõppu ärajäänute arv on aga tütarlaste arvel veidi tõusnud.

Õppetegevuse algul kooli mittelõpunud ja õppetegevuse lõpul varem ärajäänud õpilased algkoolis (% üldarvust).
Fréquentation irrégulière de l'école primaire (% au nombre total).

9.	Õppetegevuse algul ei lõpunud kooli N. d'élèves absents au commencement de l'année scol.			Enne õppetegevuse lõppu jäid ära N. d'élèves ayant quitté l'éc. avant la fin de l'année scol.		
	P.	T.	K.	G.	F.	T.
Linnad — Villes	7,7	5,7	6,7	6,8	5,2	6,0
1937/38	8,2	6,3	7,3	6,6	4,8	5,7
1936/37	9,4	5,8	7,7	8,0	5,5	6,7
1935/36	8,3	5,9	7,1	6,7	5,2	5,9
1934/35	6,7	4,8	5,8	6,1	2,4	5,5
Maad — Arrond.	8,1	6,5	7,3	5,8	5,3	5,6
1937/38	9,1	7,4	8,3	5,9	5,1	5,5
1936/37	12,0	9,4	10,7	6,3	5,3	5,8
1935/36	14,2	11,4	12,8	7,1	6,0	6,6
1934/35	10,9	8,5	9,8	6,5	5,9	6,2
Kokku — Total	8,0	6,2	7,2	6,0	5,3	5,7
1937/38	8,9	7,1	8,0	6,1	5,0	5,6
1936/37	11,4	8,0	10,0	6,7	5,4	6,0
1935/36	12,8	10,1	11,5	7,0	5,8	6,4
1934/35	9,9	7,6	8,8	6,4	5,7	6,0

Õpilaste puudumispäevade arv on 1938/39. õ/a. kasvanud 2 punkti: eelmisel õ/a. kaotas puudumiste tõttu iga õpilane keskm. 13 päeva, vaadeldaval õ/a. — 15 p., linnus 17,5 p. (1937/38. õ/a. 13,3 p.), maal 14,2 p. (12,9 p.).

Puudumispäevi 1 õpilase kohta:

Linnad:	1938/39	Linnad:	1938/39
Tallinn	19,2	Kärdla	14,4
Antsla	10,6	Mustla	18,9
Eiva	19,1	Mustvee	11,8
Haapsalu	18,3	Mõisakülla	9,4
Jõgeva	14,8	Narva	19,5
Jõhvi	15,9	Nõmme	17,0
Kallaste	10,6	Otepää	12,8
Kella	14,3	Palde	13,2
Kil.-Nõmme	9,1	Paldiski	17,5
Kunda	10,8	Petseri	16,1
Kuressaare	14,9	Põltsamaa	14,4

Algkoolide õpilaste puudumispäevade arv.
Nombre des jours d'absence des élèves des écoles primaires.

10.	1938/39	1937/38	1936/37	1935/36	1934/35
Puudumispäevade üldarv <i>Nombre des jours d'absence</i>					
Linnad	499 716	378 403	317 249	306 785	497 503
Maad	1127 987	1031 801	1048 581	1330 632	1415 617
Üldse	1627 683	1409 704	1365 830	1727 447	1913 120
Iga õpilase peale tuli puudumispäevi <i>Nombre des jours par élève</i>					
Villes	17,5	13,3	12,6	15,8	18,0
Arrondiss.	14,2	12,9	12,6	16,0	17,1
Total	15,0	13,0	12,6	16,0	17,6

3. Õpilaste edasijõudmine.
Progrès des élèves.

Õpilaste edasijõudmine on eelmise õ/a. võrreldes paranenud nii maal kui linnas: klassi-kursuse lõpetanute arv tõusis üle riigi 81,3%-lt 1937/38. õ/a. 82,7%-ni 1938/39. õ/a., teiseks aastaks samasse klassi jäänute ja järelkatsetesaaajate arv vä-

Algkoolide õpilaste edasijõudmine õppimises (õpilaste üldarv õppeaasta lõpul = 100) — Progrès des élèves des écoles primaires (nombre total d'élèves à la fin de l'année scolaire = 100).

11.	Klassikursuse lõpetanud Élèves ayant passé le cours de la classe			Teiseks aastaks samasse klassi jäetud Élèves restés en même cl.			Järelnatsetud määratud Examens supplémentaires		
	P.	T.	K.	G.	F.	T.	P.	T.	K.
Linnad — Villes	81,6	85,2	83,4	12,6	10,2	11,4	5,8	4,6	5,2
1937/38	80,6	84,4	82,5	13,1	10,7	11,9	6,3	4,9	5,6
1936/37	79,8	83,8	81,9	13,9	10,9	12,4	6,3	5,3	5,8
1935/36	79,2	83,3	81,3	14,4	11,2	12,8	6,4	5,5	5,9
1934/35	78,0	82,2	80,1	15,2	12,1	13,7	6,8	5,7	6,2
Maad — Arrond.	80,1	84,9	82,4	15,1	11,1	13,2	4,8	4,0	4,4
1937/38	78,3	83,5	80,8	16,6	12,3	14,5	5,1	4,2	4,7
1936/37	77,7	83,2	80,4	17,2	12,7	15,0	5,1	4,1	4,6
1935/36	77,6	82,7	80,1	17,5	12,9	15,3	4,9	4,4	4,6
1934/35	77,7	82,7	80,1	17,3	13,1	15,3	5,0	4,2	4,6
Üldse — Gr. total	80,4	85,0	82,7	14,5	10,9	12,7	5,1	4,1	4,6
1937/38	78,9	83,7	81,3	15,7	11,9	13,8	5,4	4,4	4,9
1936/37	78,1	83,3	80,7	16,5	12,3	14,4	5,4	4,4	4,9
1935/36	78,0	82,9	80,4	16,8	12,5	14,7	5,2	4,6	4,9
1934/35	77,8	82,5	80,1	16,8	12,9	14,9	5,4	4,6	5,0

henes vastavalt 13,8% ja 4,9%-lt 12,7% ja 4,6%-le. Üldse on vaadeldav õ/a. edukaim viimase viie aasta hulgas.

Edasijõudmist üksikutes linnades ja maades selgitavad lõpetanute kevadise arvu alusel järgnevad suhtarvud.

Klassikursuse lõpetanud (% õpil. üldarvust õ/a. lõpul):

Linnad:	1938/39	Linnad:	1938/39
Tallinn	87,1	Sindi	75,2
Antsla	82,5	S.-Jaani	82,5
Elva	70,6	Tapa	84,9
Haapsalu	85,5	Tartu	80,6
Jõgeva	73,9	Tõrva	85,4
Jõhvi	77,4	Türi	85,1
Kallaste	64,8	Valga	80,1
Kella	79,8	Viljandi	85,8
Kil.-Nõmme	79,1	Võru	83,8
Kunda	87,2	Keskmiselt	83,4
Kuressaare	85,1		
Kärda	83,7	Maad:	1938/39
Mustla	90,9	Viru	82,1
Mustvee	77,2	Järva	85,4
Mõisaküla	81,7	Harju	86,2
Narva	79,1	Lääne	85,9
Nõmme	88,4	Saare	85,6
Otepää	75,8	Pärnu	82,7
Paide	85,3	Viljandi	84,5
Paldiski	85,2	Tartu	80,3
Petseri	77,0	Valga	82,0
Põltsamaa	75,8	Võru	81,7
Pärnu	83,1	Petseri	73,6
Rakvere	83,5	Keskmiselt	83,4

Ka üksikute klasside järgi näitab kevadine edasijõudmine paranemist kõigis klassides.

Edasijõudmine klasside järgi algkoolis (klassikursuse lõpetanute % vaatava klassi õpilaste üldarvust).
Progrès des élèves des écoles primaires d'après les classes (élèves ayant passé le cours de la classe en % au nombre total des élèves de la classe correspondante).

12.	Klassid — Classes					
	I	II	III	IV	V	VI
Linnad — Villes	90,2	87,8	86,0	76,7	74,3	83,7
1937/38	89,6	87,7	86,4	75,1	72,2	81,4
1936/37	89,6	87,9	85,1	75,0	72,1	77,4
1935/36	89,9	87,9	84,8	73,0	71,8	76,9
1934/35	87,8	87,0	85,7	72,6	68,1	77,5
Maad — Arrond.	84,5	86,3	82,4	76,2	73,9	82,6
1937/38	83,3	83,6	81,3	74,5	72,4	82,5
1936/37	83,4	83,9	81,1	73,6	70,9	81,2
1935/36	82,5	83,6	81,7	73,9	71,6	80,1
1934/35	82,5	84,0	81,8	73,9	70,9	83,5
Üldse — Gr. total	86,0	86,7	83,3	76,3	74,0	83,9
1937/38	84,8	84,6	82,7	74,7	72,3	80,8
1936/37	84,7	84,8	82,1	73,9	71,1	87,6
1935/36	84,1	84,5	82,4	73,7	71,7	85,8
1934/35	83,6	84,7	82,7	73,5	70,2	85,3

Algkooli täie kursuse lõpetas 1938. a. kevadel üle riigi 5 072 poissi ja 5 331 tüdrukut, kokku 10 403

last (eelm. õ/a. 9 960). Arvestades ka järelkatsete tulemusi sügisel¹⁾, saame algkooli lõpetanuid 1938/39. õ/a. 10 892.

4. Algkoolide kulud. Käesoleva ülevaate avaldamise momendiks ei ole suudetud tööjõu vähesuse tõttu koostada üksikasjalisemat kokkuvõtet koolide tuludest-kuludest. On vaid üldsummaliselt võetud kokku koolide kulud linnade ja maade järgi (tab. 1, laht. 28—31, lk. 627).

Kokkuvõttest nähtub, et 1938/39. õ/a. on kulutatud üldse algkoolide ülalpidamiseks 8 229 506 kr ehk 608 087 kr (+8%) rohkem kui eelmisel õ/a.

Kulusumma tõusu peamiseks põhjuseks on õppejõudude palkade tõstmine, mis hakkas kehtima küll juba 1. X 1937, kuid pääsis, kuna koolide kulud arvestatakse mitte kooliaasta vaid eelarveaasta (1. IV—1. IV) järgi, täies ulatuses mõjule alles 1938/39. õ/a.

Kuna õpilaste arv püsib algkoolis vaadeldaval õ/a. eelmise õ/a. tasemel, kulud aga on tõusnud 8%, on vastavalt (+8,8%) suurenenud ka keskm. kulutus 1 õpilasele, tõustes 71,5 kr-lt 77,8 kr-le (linnus 83,6 kr, maal 75,8 kr).

Algkoolide kuludest moodustavad palgad ligi 3/4 (eelm. 1937/38. õ/a. 71,3%), kõik muud kulud kokku umbes 1/4 (28,7%). Kulud kaetakse peamiselt riigi (1937/38. õ/a. 60%) ja omavalitsuste (36%) summadest.

5. Õppejõud. 1938/39. õ/a. oli algkoolis kooli-nimekirjade järgi õppejõude üldse 3 843 (mehi 1 825, naisi 2 018) ehk 41 võrra rohkem kui eelmisel õ/a.:

	1938/39	1937/38	+, —
Linnus	1 172	1 167	+5
Maal	2 671	2 635	+36
Kokku	3 843	3 802	+41 (+1,1%)

Kutseta õppejõud moodustavad vaadeldaval õ/a. 2,4% (eelm. õ/a. 2,2%) õppejõudude üldarvust.

Linnakoolis on kutsega õppejõude vähem kui maakoolis (%):

	1938/39	1937/38	1936/37
Linnakoolis	95,8	96,0	94,0
Maakoolis	98,4	98,6	98,0
Kokku	97,6	97,8	96,9

3 843 õppejõust töötas 1938/39. õ/a. ainult ühes koolis 89% (linnus 71,4%, maal 96,8%), mitmes koolis 11% (linnus 28,6%, maal 3,2%).

Mitmes koolis töötajad esinevad korduvalt mitme kooli nimekirjas, suurendades seega õppejõudude tõelist arvu. Õppejõudude koostise eriuurimuse andmeil oli 1935/36. õ/a. õppejõudude tegelik arv kooli nimekirjade järgi toodud arvust 5,8% väiksem.

¹⁾ Järelkatsete saajaist (815) lõpetas ümarguselt ca 60% = 489.

Algkoolide õppejõud — Personnel enseignant.

13.	Õppejõudude arv tege-liku õppetöö lõpul Nombre des instituteurs à la fin de l'année sc. 1937/38	Aasta jooksul lahkunud Ont quitté l'école au cours de l'année sc.	Aasta jooksul tulnud Inurde — Engagés pendant l'année sc.	Õppejõudude arv tege-liku õppetöö lõpul Nombre des instituteurs à la fin de l'année sc. 1938/39	Õppejõudude koostis 1938/39. õ/a. algul % Effect. du person. enseign. au commenc. de l'an. scol.					
					Kutsesega Agyant diplôme d'instituteur	Neist samal. harid. Dont avec en-segn. de l'école normale d'inst.	Kutseseta Sans diplôme d'instituteur	Kokku Total	Neist töötas Dont occupés	
									ainult ühes koolis — à une seule école	mitmes koolis aux plus. écoles
Linnad — Villes	100	14,2	15,1	100,9	95,8	35,8	4,2	100	71,4	28,6
1937/38	100	14,8	16,1	101,4	96,0	35,7	4,0	100	71,4	28,6
1936/37	100	11,9	12,8	100,8	94,0	34,8	6,0	100	71,2	28,8
1935/36	100	23,2	12,8	89,6	93,4	31,1	6,6	100	71,4	28,6
1934/35	100	14,0	13,3	99,3	92,1	30,8	7,9	100	70,1	29,9
Maad — Arrond.	100	15,4	16,5	101,1	98,4	56,5	1,6	100	96,8	3,2
1937/38	100	16,7	17,1	100,4	98,6	56,0	1,4	100	97,2	2,8
1936/37	100	16,3	15,7	99,4	98,0	54,3	2,0	100	96,0	4,0
1935/36	100	18,6	18,8	100,2	98,7	51,7	1,3	100	97,0	3,0
1934/35	100	14,5	17,0	102,5	98,4	39,5	1,6	100	97,1	2,9
Üldse — Gr. total.	100	15,0	16,1	101,1	97,6	50,1	2,4	100	89,0	11,0
1937/38	100	16,1	16,8	100,7	97,8	49,8	2,2	100	89,3	10,7
1936/37	100	15,1	14,8	99,7	96,9	49,0	3,1	100	89,0	11,0
1935/36	100	20,0	17,0	97,0	97,2	45,9	2,8	100	89,9	10,1
1934/35	100	14,4	15,9	101,5	96,5	44,8	3,5	100	88,9	11,1

II. KESKKOOLID (progümnaasiumid ja reaalkoolid).

PROGYMNASES et ÉCOLES RÉALES.

Suletud end. keskkooli (7—11. õ/a.) asendamiseks on 1934. a. seadusega teatavasti loodud kaks koolitüüpi — uus keskkool (5—9. õ/a.) ja gümnaasium (10—12. õ/a.). Uus keskkool jaguneb omakorda veel kaheks üheõiguslikuks kooliks: 5 õppeaastaga (5—9. õ/a.) progümnaasiumiks, kuhu pääsevad algkooli-õpilased pärast IV klassi lõpetamist ja 3-aastaseks (7—9. õ/a.) reaalkooliks, mis on määratud algkooli-lõpetanuile. Gümnaasiumis kestab kursus 3 aastat (10—12. õ/a.) ja I klassi sisseastumiseks on vajalik progümnaasiumi või reaalkooli lõpetamine.

Uue gümnaasiumi avamine sündis klasside kaupa: I klassiga alustati tööd 1937/38. õ/a., vaadeldaval 1938/39. õ/a. lisandus II klass ja alates 1939/40. õ/a. töötavad juba kõik kolm (I—III) klassi. Esimese lennu annab uus gümnaasium 1940. a. kevadel.

Uue keskkooli (progümnaasium, reaalkool) ja gümnaasiumi 1938/39. õ/a. õppetegevust vaatleme järgnevalt lahus.

6. Koolide, klasside ja õpilaste arv ning koostis.

Nombre de classes et d'élèves des écoles secondaires.

Koolid ja klassid. 1938/39. õ/a. töötas üle riigi 49 progümnaasiumi (linnus 46, maal 3) ja 40 reaalkooli (linnus 37, maal 3). Avalikke ja õigustega erakooli oli progümnaasiumide hulgas 41, reaalkoolide arvus 28; ülejäänud 8 progümnaasiumi ja 12 reaalkooli olid õigusteta erakoolid. Oma enamuses on progümnaasiumid ja reaalkoolid ühiskoolid. Lahuskoole oli 1938/39. õ/a. 89 keskkooli hulgas 31:

	Progümna.	Reaalkoolid	Kokku
Ühiskoolid	31	27	58
Lahuskoolid { poeglaste	10	6	16
{ tütarlaste	8	7	15
Kokku	49	40	89

1937/38. õ/a. alates on klasside kaupa järkjärgulisele sulgemisele määratud 10 av. progümnaasiumi. Suletavate progümnaasiumide asemele on avatud, samuti klasside kaupa, uued reaalkoolid. Viimased

Keskkoolide klasside arv — Nombre de classes des écoles secondaires.

14.	Klasside arv 1938/39 — Nombre de classes						Klasside üldarv = 100 Nombre total des classes = 100				
	I 5. õ/a.	II 6. õ/a. sc.	III/I 7. õ/a.	IV/II 8. õ/a.	V/III 9. õ/a.	Kokku Total	I 5. õ/a.	II 6. õ/a.	III/I 7. õ/a.	IV/II 8. õ/a.	V/III 9. õ/a.
	a) Progümnaasiumid — Progymnaases.										
Linnad — Villes	36	37	50	52	49	224	16,1	16,5	22,3	23,2	21,9
Maad — Arrond.	2	2	3	3	3	13	15,4	15,4	23,1	23,1	23,0
Kokku — Total	38	39	53	55	52	237	16,0	16,5	23,4	23,2	21,9
b) Reaalkoolid — Écoles réales.											
Linnad — Villes	—	—	40	30	27	106	—	—	37,7	36,8	25,5
Maad — Arrond.	—	—	2	2	—	4	—	—	50,0	50,0	—
Kokku — Total	—	—	42	41	27	110	—	—	38,2	37,3	24,5
Üldse — Gr. total	38	39	95	96	79	347	11,0	11,2	27,4	27,6	22,8
1937/38	39	52	97	81	81	360	11,2	14,9	27,7	28,1	23,1

töötasid vaadeldaval 1938/39. õ/a. juba kahe (I, II) klassiga. Täisarv klasse on neil alates 1939/40. õ/a.

Reaalkooliklasside juurdeavamine progümnaasiumide klasside arvel, on tõstnud klasside arvu reaalkooles 1938/39. õ/a. 110-ni eelmise õ/a. 96 vastu ja vastavalt vähendanud klasside arvu progümnaasiumes 254-lt 237-le.

Üldse oli 1938/39. õ/a. klasse progümnaasiumes ja reaalkooles kokku 347 (eelm. a. 350).

Õpilaste arv. Klasside juurdeavamine reaalkooles ja sulgemine progümnaasiumes on vastavalt mõjutanud ka õpilaste arvu: reaalkooles tõstnud 3 322-lt 4 134-ni (+812) ja progümnaasiumes vähendanud 9 712-lt 9 165-ni (—547).

Üldse oli 1938/39. õ/a. õpilasi progümnaasiumes ja reaalkooles kokku 13 299, eelmise õ/a. 13 034 vastu (+265 = 2%):

		Õpilasi:	
		1938/39	1937/38
Progümnaasiumid:	I kl. (5. õ/a.)	1 571	1 084
	II „ (6. „)	1 693	2 071
	III „ (7. „)	2 114	2 106
	IV „ (8. „)	1 982	1 911
	V „ (9. „)	1 805	1 960
	Kokku	9 165	9 712
Reaalkoolid:	I kl. (7. õ/a.)	1 795	1 620
	II „ (8. „)	1 422	934
	III „ (9. „)	917	768
	Kokku	4 134	3 322
	Üldse	13 299	13 034
Neist 5—6. õ/a. õpilasi (algk. aste)		3 284	3 735
„ 7—9. „ „		10 035	9 299

Keskoolide õpilaste arv klasside järgi (õpilaste üldarv = 100).
Nombre d'élèves des écoles secondaires d'après les classes (total des élèves = 100).

15.	Õpilaste arv klasside järgi (õpilaste üldarv = 100)				
	I kl. 5. õ/a.	II 6. a. scol.	III/I 7. õ/a.	IV/II 8. õ/a.	V/III 9. õ/a.
a) Progümnaasiumid. <i>Progymnaases.</i>					
Linnad — Villes	17,2	18,3	23,1	21,7	19,7
Maad — Arrond.	15,0	21,6	22,7	20,9	19,8
Kokku — Total	17,1	18,5	23,1	21,6	19,7
b) Reaalkoolid. <i>Écoles réales.</i>					
Linnad — Villes	—	—	42,8	34,0	23,2
Maad — Arrond.	—	—	50,7	43,3	—
Kokku — Total	—	—	43,4	34,4	23,2
Üldse — Gr. total 1937/38	11,8	12,7	29,4	25,6	20,5
	12,8	15,0	28,6	21,8	20,9
Keskum. klassi kohta. <i>Moyenne par classe.</i>					
a) Progümnaasiumid. <i>Progymnaases.</i>					
Linnad — Villes	41,7	43,1	40,2	30,3	35,0
Maad — Arrond.	34,5	49,5	34,7	32,0	30,3
Kokku — Total	41,3	43,4	39,9	36,0	34,7
b) Reaalkoolid. <i>Écoles réales.</i>					
Linnad — Villes	—	—	42,4	34,5	34,0
Maad — Arrond.	—	—	50,5	38,5	—
Kokku — Total	—	—	42,7	34,7	34,0
Üldse — Gr. total 1937/38	41,3	43,4	41,1	35,5	34,5
	42,7	39,8	38,4	35,1	33,7

Progümnaasiumid ja reaalkoolid, nagu gümnaasiumidki, asetsevad peamiselt linnas. Maal õppis 1938/39. õ/a. 13 299 keskkooliõpilasest ainult 637 ehk 4,6%:

	Progümna.	Reaalkool	Kokku	%
Õpil. arv:				
Linnus	8 706	3 956	12 662	95,2
Maal	459	178	637	4,8
Kokku	9 165	4 134	13 299	100

Keskmine üleriigiline klassikoormis oli progümnaasiumes 1938/39. õ/a. veel pisut kõrgem kui reaalkooles (38,7:37,0). 1 klassi kohta tuli õpilasi:

	Progümna.	Reaalkool
I kl. (5. õ/a.)	41,3	—
II „ (6. „)	43,4	—
III/I „ (7. „)	39,9	42,7
IV/II „ (8. „)	36,0	34,7
V/III „ (9. „)	34,7	34,0
Kokku	38,7	37,6

Õpilaste sugu. Progümnaasiumes on, nii maal kui linnas, ülekaalus tütarlapsed, reaalkooles — poeg-lapsed. Oli %:

	Linnus	Maal	Kokku
Progümnaasiumes:			
poeglapsi	47,6	49,0	47,7
tütarlapsi	52,4	51,0	52,3
Reaalkooles:			
poeglapsi	50,0	56,2	51,1
tütarlapsi	49,1	43,8	48,9

Õpilaste vanus. Progümnaasiumes on õpilaste enamik vanuses alla 15 a. (56,3%), reaalkooles 15 a. ja üle (71,4%).

Keskoolide õpilaste vanus (üldarv = 100).
Répartition des élèves des écoles secondaires d'après l'âge (nombre total = 100).

16.	Õpilaste vanus (üldarv = 100)			
	Alla 12 a.	12—14 a.	15—17 a.	18 a. ja üle
a) Progümnaasiumid. <i>Progymnaases.</i>				
Põisid	4,7	51,8	41,2	2,3
Tüdrukud	4,3	51,8	42,6	1,3
Kokku	4,5	51,8	41,9	1,8
b) Reaalkoolid — Écoles réales.				
Garçons	—	26,8	50,0	17,2
Filles	—	30,5	61,3	8,2
Total	—	28,6	58,6	12,8
Üldse — Gr. total 1937/38	3,1	44,6	47,1	5,2
	3,5	47,4	45,0	4,1

Õpilaste rahvus ja kodakondsus. Progümnaasiumide nimekirjus seis 1938/39. õ/a. 9 247 õpilast (aasta läbikäigu arv), neist eesti kodanikke 9 143, välismaalasi 104 (1,1%). Reaalkooles käis aasta jooksul läbi 4 195 õpilast — eesti kodanikke 4 170, välismaalasi 25 (0,6%). Rahvuselt oli välismaalaste hulgas:

	Progümna.	Reaalkool	Kokku
Sakalast	63	11	74
Venelasi	2	—	2
Juute	1	8	9
Muid	38	6	44
Kokku	104	25	129

Eestlaste % on reaalkooles tunduvalt kõrgem kui progümnaasiumes:

	Progümnn.		Reaalkool	
	1938/39	1937/38	1938/39	1937/38
Eestlasi	86,5	86,1	93,8	92,9
Muulasi	13,5	13,9	6,2	7,1

Keskkoollide õpilaste rahvus % (õpil. arv välismaalasteta = 100).
Nationalité ethnique des élèves des écoles secondaires en %.

17.	Eesti kodanikud — Sujets estons									Välismaalased Sujets étrangers
	Eestlased Estoniens	Venelased Russes	Sakslased Allemands	Rootslased Suédois	Lätlased Létons	Soomlased Finnois	Juudid Juifs	Muud Autres	Üldsumma	
Progümnaasiumid — Progymnases	86,5	4,3	6,7	0,6	0,1	0,1	0,9	0,3	1,1	
Reaalkoolid — Éco- les réelles	93,8	1,8	1,8	0,1	0,5	0,0	1,8	0,2	0,0	
Üldse — Gr. total 1937/38	88,8	3,9	5,2	0,4	0,2	0,1	1,2	0,2	1,0	
	87,8	4,3	5,5	0,5	0,3	0,1	1,2	0,3	1,1	

Õppekeel. Eesti õppekeeleaga progümnaasiumes õppis 1938/39. õ/a. 86% õpil. üldarvust (eelm. õ/a. 85,4%), saksa õppekeeleaga — 7,6% (7,4%), vene — 4,2% (4,3%). Reaalkooles: eesti õppekeeleaga — 92,6% (eelm. õ/a. 93,4%), saksa — 2,1% (2,6%), vene — 0,4% (1,0%).

Progümnaasiumid:

Õppekeel:	Õpil. arv	%	Netist:
Eesti	7 950	86,0	eestlasi 7 778, venel. 43, juute 85
„ -vene	161	1,7	„ 112, „ 47
Vene	390	4,2	venel. 340, eestl. 18
Saksa	609	7,6	sakslasi 603
Rootsi	47	0,5	rootsl. 44
Kokku	9 247	100	

Reaalkoolid:

Eesti	3 880	92,6	eestlasi 3 830, venel. 23, juute 4
„ -vene	114	2,7	„ 80, „ 29
Vene	15	0,4	venel. 12, eestl. 2
Saksa	80	2,1	sakslasi 82
Läti	13	0,3	lätlasi 12, eestl. 1
Juudi	20	0,5	juute 20
Heebreajudi	58	1,4	„ 58
Kokku	4 106	100	

Eestlased moodustavad eesti õppekeeleaga progümnaasiumes 1938/39. õ/a. 97,8% (eelm. õ/a. 97,6%), reaalkooles 98,6% (98,6%). Vene õppekeeleaga pro-

Eestlaste arv keskkoolest keelte järgi (% iga õppekeele rühma üldarvust) — Élèves de la nationalité estonienne dans les écoles secondaires suivant la langue d'enseignement.

18.	Kooli õppekeel — Langue d'enseignement								
	Eesti Estonienne			Vene Russe			Saksa Allemande		
	P.	T.	K.	G.	F.	T.	P.	T.	K.
a) Progümnaasiumid Progymnases	97,8	97,8	97,8	3,6	5,6	4,6	0,5	—	0,3
b) Reaalkoolid Écoles réelles	90,1	98,0	98,6	—	20,0	18,3	—	—	—
Kokku — Total 1937/38	98,2	97,9	98,1	3,5	6,3	4,9	0,5	—	0,3
	98,0	97,6	97,8	4,4	3,5	4,0	0,4	—	0,2

gümnaasiumes oli eestlasi 18 (4,6%), reaalkooles 2 (13,3%; % kõrgus on tingitud asjaolust, et vaadeldaval õ/a. töötas üle riigi ainult 1 vene õppekeeleaga reaalkooli klass 15 õpilasega). Saksa õppekeeleaga progümnaasiumes õppis 2 eestlast (0,3%), saksa reaalkooles eestlasi ei olnud.

Õpilaste päritolu. Õpilaste koostist vanemate alatise elukoha järgi selgitavad järgnevad arvud.

Õpilaste jaotus %:

	Progümnn.	Reaalkoolis
Linnakooles: omast linnast	66,2	45,0
„ „ maakonnast	21,7	39,7
„ „ mujalt	12,1	15,3
Maakooles: omast vallast	47,5	20,4
„ „ võõrast „	38,7	56,9
„ „ mujalt	13,8	22,7

7. Õpilaste koostise moodustumine ja õppetöö korraldatus.

Composition de l'effectif des écoliers et régularité de l'enseignement.

Progümnaasiumes oli 1938/39. õ/a. eelmisest aastast pärit õpilasi 77,7% (1937/38. õ/a. 78%) ja uusi, teisist koolest tulnud 22,3% (22%). Reaalkooles on väiksema õppeaastate (kolme) arvu juures iga-aastane sisseastunute % tunduvalt kõrgem (44,4%) kui progümnaasiumes.

Keskkoollide õpilaste klassitulek.
Formation de l'effectif des élèves des écoles secondaires.

19.	Eelm. aastast pärit õpil. (% õp. üldarv.) Élèves restés à l'école depuis l'année passée						Õ.-a. jooksul kooli astunud (% õpil. üldarvust) Élev. entr. à l'écol. au cours de l'ann. scol. (% au nomb. total d'élèves)					
	Eelmisest klassist üle viidud Élev. passés d'une classe en autre			Samasse kl. jäänud Élèves restés en même classe			P.		T.		K.	
	P.	T.	K.	G.	F.	T.	P.	T.	K.	P.	T.	K.
a) Progümnaasiumid Progymnases	71,8	73,1	72,5	6,0	4,4	5,2	22,2	22,5	22,3			
b) Reaalkoolid Écoles réelles	43,3	50,5	40,4	6,7	5,6	6,2	45,0	43,9	44,4			
Kokku — Total 1937/38	64,7	66,5	65,6	6,2	4,8	5,5	29,1	28,7	28,9			
	64,2	66,6	65,3	6,2	5,3	5,6	29,6	28,2	28,9			

Õppetöö algul hiljem kooliilmunute ja enne õppetöö lõppu varem ärajäänute % on progümnaasiumes pisut tõusnud, reaalkooles langenud. Üldiselt on aga progümnaasiumes korraldust kooliskäijaid vähem kui reaalkooles.

Puudumistunde tuleb 1 õpilasele progümnaasiumes keskm. (68,2) rohkem kui reaalkooles (62,4).

Võrreldes eelmise õ/a. on puudumised tunduvalt suurenenud mõlemas kooliliigis.

Õppegevuse algul kooli mittellinunud ja õppegevuse lõpul varem ärajäänud õpilased (% üldarvust).
Fréquentation irrégulière de l'école (% au nombre total).

20.	Õppegevuse algul ei ilmunud kooli <i>N. d'élèves absents au commencement de l'année sc.</i>			Enne õppe- tege. lõppu jätid koolist ära <i>N. d'élèves ayant quitté l'école avant la fin de l'année scol.</i>			Puudumis- tundide arv 1 õpilasele <i>Nombre des heures d'absence par élève</i>		
	P.	T.	K.	G.	F.	T.	P.	T.	K.
a) Progümnaasiumid <i>Progymnaases</i>	2,2	1,4	1,8	3,7	2,4	3,0	70,2	66,4	68,2
b) Reaalkoolid <i>Écoles réelles</i>	2,0	2,0	2,5	8,4	3,4	5,8	61,0	63,7	62,4
Kokku — Total 1937/38	2,4	1,6	2,0	5,1	2,7	3,8	67,4	65,6	66,5
	1,9	2,2	2,0	3,8	3,0	3,4	47,4	52,0	49,7

Puudumiste tõttu kaotas 1938/39. õ/a. iga õpilane keskm. tunde:

	Progümna.	Reaalk.		Progümna.	Reaalk.
Tallinn . . .	77,1	67,8	Tapa . . .	77,6	53,1
Haapsalu . .	58,4	—	Tartu . . .	61,9	60,2
Jõhvi . . .	66,1	50,6	Tõrva . . .	62,5	48,0
Kuressaare .	61,3	58,3	Türi . . .	55,8	38,4
Kärdla . . .	—	68,7	Valga . . .	63,7	58,2
Mustvee . .	—	57,7	Viljandi . .	58,9	77,8
Narva . . .	71,8	57,7	Võru . . .	60,4	50,0
Nõmme . . .	58,0	47,9	Keskm. linnak.	68,2	62,1
Otepää . . .	61,4	—	Virumaa . .	48,5	86,9
Paide . . .	63,3	—	Harjumaa . .	75,9	—
Petseri . . .	73,3	68,5	Läänemaa . .	—	56,9
Põltsamaa . .	65,1	—	Pärnumaa . .	80,6	66,3
Pärnu . . .	87,5	69,9	Keskm. maak.	68,2	68,5
Rakvere . . .	48,0	70,0	Üldine keskm.	68,2	62,4

Keskkoollide õpilaste edasijõudmine õppimises — *Progrès des élèves des écoles secondaires.*

21.	Klassi- kursuse lõpetanud õpilased <i>Élèves ayant passé le cours de la classe</i>	Klassikursust mitte- lõpetanud õpilased <i>Élèves n'ayant pas passé le cours de la classe.</i>		Klassikursuse lõpetanud (õpil. arv. õ/a. lõpul = 100) <i>Élèves ayant passé le cours de la classe (nombre des élèves à la fin de l'an. scol. = 100)</i>				
		Teiseks aast. samasse kl. jäetud <i>Restés en même cl.</i>	Järelekatset määratud <i>Examens supplément.</i>	I kl. 5. õ/a.	II kl. 6. a. scol.	III/II 7. õ/a.	IV/II 8. õ/a.	V/III 9. õ/a.
a) Progümnaasiumid. <i>Progymnaases.</i>								
Poisid	68,6	6,8	24,6	70,9	73,8	65,9	60,3	74,0
Tüdrukud	74,5	5,6	19,9	80,8	79,5	71,5	64,8	78,5
Kokku	71,7	6,2	22,1	76,0	76,6	68,9	62,7	76,3
b) Reaalkoolid <i>Écoles réelles.</i>								
Gargons	50,5	11,1	29,4	—	—	57,4	58,6	65,6
Filles	68,6	8,5	22,9	—	—	67,3	68,8	74,6
Total	64,2	9,8	26,0	—	—	62,8	62,3	70,5
Üldse — Gr. total 1937/38	69,6	7,2	23,2	76,0	76,8	66,2	62,5	74,5
	71,4	6,4	22,2	77,8	74,3	66,8	64,8	78,2

9. Õppejõud. *Personnel enseignant.*

1938/39. õ/a. tegeliku õppetöö algul oli õppejõude koolinimekirjade järgi:

	Mehi	Naisi	Kokku	M.	N.
Progümnaasiumes	511	385	896	57	43
Reaalkoolis	336	258	594	57	43

¹⁾ Ca 80% järeleksamite saajaist (525).

Puudumist põhjustab koolides peamiselt haigus (% puudumistundide üldarvust):

	Progümna.	Reaalkool	Kokku
Haigus	93,8	86,2	91,7
Kodusel oht	4,2	6,2	4,7
Teenistus	0,0	4,4	1,2
Muud põhjused	2,0	3,2	2,4

8. Õpilaste edasijõudmine. *Progrès des élèves.*

Edasijõudmise kevadisi tulemusi arvestades, on õppetöö progümnaasiumes edukam kui reaalkoolis: klassikursuse lõpetas progümnaasiumes 1938/39. õ/a. kevadel 71,7% õpilast (eel. õ/a. 72,6%), reaalkoolis 64,2% (67,8%); jäeti teiseks aastaks samasse klassi — progümnaasiumes 6,2% (5,8%), reaalkoolis 9,8% (8,5%); järeleksamid sai sügiseks — progümnaasiumes 22,1% (21,7%), reaalkoolis 26% (23,7%).

Ka üksikute klasside järgi on edukus progümnaasiumes suurem kui reaalkoolis.

Märkimist väärib, et tüdrukud ületavad edasijõudmises poisse tunduvalt kõigis klassides nii progümnaasiumes kui reaalkoolis.

Üldiselt võttes on õppetöö edukus, võrreldes eelmise õ/a., läinud tagasi mõlemas vaadeldavas koolis, reaalkoolis tunduvalt kui progümnaasiumis.

Progümnaasiumi ja reaalkooli täie kursuse lõpetas 1938/39. õ/a. ümarguselt 2 300 isikut, neist poeglapsi 47%, tütarlapsi 53%:

	Progümna.	Reaalkool	Kokku
Lõpetas kooli:			
Kevadel	1 350	544	1 894
Järeleksamiga sügisel	271	149	420 ¹⁾
Kokku	1 621	693	2 314
%	70	30	100

Keskkoollise õppepersonal töötab enamikus ka gümnaasiumis. Ainult ühes koolis töötajaid oli vaadeldaval õ/a. umbes 10%.

Kutseta õppejõud moodustavad õppejõudude üldarvust progümnaasiumes 9,6%, reaalkoolis 12%.

Keskkoollide õppejõud % — Personnel enseignant des écoles secondaires en %.

22.	Õppejõudude arv tege- liku õppetöö lõpul Nombre des instituteurs à la fin de l'année scol. 1937/38	Aasta jooksul lahkunud Ont quitté l'école au cours de l'année	Aasta jooksul juurde tulnud Engagés au cours de l'année	Õppejõudude arv tege- lõpul Nombre des instituteurs à la fin de l'année scol. 1938/39	Õppejõudude koostis 1938/39. õ/a. algul % Effect. du pers. enseign. au commenc. de l'année scolaire				
					Kutsesega Ajant diplõme d'instituteur	Kutseseta Sans diplõme d'instituteur	Kokku Total	Neist töötas — Dont occup.	
								ainult ühes koolis à une seule école	mitmes koolis aux plus- ieurs écoles
Progümnaasiumid — Progymnases	100	15,2	15,6	100,4	90,5	9,5	100	10,8	89,2
Reaalkoolid — Éco- les réelles	100	15,0	27,8	112,9	88,0	12,0	100	9,6	90,4
Kokku — Total 1937/38	100	15,1	29,2	105,1	89,5 90,8	10,5 9,2	100 100	10,3 6,5	89,7 93,5

III. GÜMNAASIUMID — GYMNASSES.

End. viieklassilise gümnaasiumi (keskkooli) viimane klass likvideerus 1937/38. õ/a. ja kuna uus gümnaasium töötas 1938/39. õ/a. ainult I ja II klassiga, ilma lõpuklassita, siis puudusid 1938/39. õ/a. ka gümnaasiumi lõpetajad.

Erandi moodustasid vaid ühe Tallinna saksa õppekeeleka kuueklassilise end. gümnaasiumi (Doomkooli) viimase klassi (VI kl. = 12. õ/a.) 15 meesabiturienti, kes 1938/39. õ/a. ainsatena lõpetasid end. gümnaasiumi. Märgitud on need 15 lõpetajat kõigis tabelis uue gümnaasiumi 1939/40. õ/a. avatava III klassi (lõpuklassi) lahtris.

10. Koolide, klasside ja õpilaste arv ning koostis.

Nombre des classes et d'élèves.

1938/39. õ/a. töötas 48 gümnaasiumi, neist linnus 46, maal 2. Avalikke ja õigustega erakooli oli gümnaasiumide hulgas 33, õigusteta erakooli — 15. (1 558 õpil.) ja 19 lahuskoolid, neist 9 poeglaste (584 õpil.) ja 10 tütarlaste (567 õpil.). End. gümnaasiumi viimase (V = 11 õ/a.) klassi sulgemine 1937/38. õ/a. lõpul vähendas gümna. klasside arvu 74 võrra, uue gümnaasiumi II klassi (11. õ/a.) juurdetulek 1938/39. õ/a. algul andis omakorda tagasi 47 klassi. Üldse oli vaadeldaval õ/a. klasse kõigis gümnaasiumes kokku 97 celmise aasta 122 vastu, ehk vähem 25 (—20,5%).

Gümnaasiumide klasside arv.
Nombre des classes des gymnases.

23.	Klasside arv 1938/39. õ/a. Nombre des classes				Klasside arv Nombre de classes pendant l'année scol. 1937/38
	I 10. õ/a.	II 11. a. scolaire	III (VI) 12. õ/a.	Kokku Total	
Linnad — Villes	47	45	1	93	118
Maad — Arrond.	2	2	—	4	4
Kokku — Total	49	47	1	97	122
%					
Linnad — Villes	50,5	48,4	1,1	100	
Maad — Arrond.	50,0	50,0	—	100	
Kokku — Total	50,5	48,5	1,0	100	

Seoses klasside arvu kokkutõmbamisega on langenud gümnaasiumes ka õpilaste arv 3 524-lt 2 709-le ehk 23,1%.

		1938/39	1937/38	+, —	%
I kl.	10. õ/a.	1 487	(I) 1 169	+318	+27,2
II „	11. „	1 207	(V) 2 340	—1 133	—48,4
III(VI) kl.	12. „	15	(VI) 15	—	—
	Kokku	2 700	3 524	—815	—23,1

I klassi kohta tuli 1938/39. õ/a. õpilasi:

	Linnus	Maal	Kokku
I kl.	30	30	30
II „	26	15	26

Õpilaste sugu. Poeglapsi on gümnaasiumes tunduvalt rohkem kui tütarlapsi: iga 100 õpilase kohta oli 1938/39. õ/a. 54,6 poeglast ja 45,4 tütarlast.

Õpilaste vanus. Gümnaasiumide õpilaskond (10—12. õ/a.) koosneb peamiselt 17—20. a. vanustest (73,4). Õpilased vanuses üle 20 a. (6,6%) on enamikus pärit õhtugümnaasiumest. Poeglaste keskm. vanus on kõrgem kui tütarlastel.

Gümnaasiumide õpilaste vanus (üldarv = 100).
Répartition des élèves des gymnases d'après l'âge (nombre total = 100).

24.	15 a.	16	17	18—20	21 a. ja üle et päris
Poisid — Garçons	34	245	504	548	149
Tüdrukud — Filles	26	286	523	415	29
Kokku — Total	60	481	1 027	963	178
%					
Poisid — Garçons	2,3	16,6	34,0	37,0	10,1
Tüdrukud — Filles	2,1	19,2	42,5	33,8	2,4
Kokku — Total	2,2	17,8	37,9	35,5	6,6

Õpilaste rahvus ja kodakondsus. Rahvuselt kuulus gümnaasiumi-õpilaskonda 1938/39. õ/a. (ilma välismaalasteta) eestlasi 83,6%, muulasi 16,4%.

Õpilasi-välismaalasi oli gümnaasiumes 32 (1,3%).

Tab. 1. Üldandmed alg- ja keskkoolide ning gümnaasiumide kohta 1938/39. õ/a. —

	Õpilaste arv 1. detsembril 1938 —															
	Koolide arv <i>Nombre d'écoles</i>	Klasside arv <i>Nombre de classes</i>	Klassikomplektide arv <i>Nombre de compléts de classe</i>	I kl. — classe			II kl.			III kl.			IV kl.			
				P.	T.	K.	G.	F.	T.	P.	T.	K.	P.	T.	K.	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
				Algkoolid (I—VI kl. = 1—6. õ/a.) —												
Linnad — Villes	1	135	936	815	2 654	2 527	5 181	2 675	2 531	5 206	2 681	2 595	5 166	2 591	2 719	5 310
Tallinn	2	37	266	247	834	763	1 597	830	817	1 653	801	781	1 582	824	858	1 682
Antsla	3	1	6	6	21	20	50	26	27	53	25	26	50	24	17	41
Elva	4	1	7	7	22	20	48	24	18	42	25	30	55	25	19	44
Haapsalu	5	2	16	12	54	39	93	42	27	69	37	31	68	36	40	76
Jõgeva	6	1	7	7	21	26	47	24	21	45	17	23	40	33	25	58
Jõhvi	7	1	11	10	20	29	49	20	22	51	20	30	59	25	50	75
Kallaste	8	1	6	6	19	18	37	20	14	34	21	13	34	12	13	25
Kella	9	1	6	6	26	20	46	25	18	43	21	12	33	16	19	35
Kilingi-Nõmme	10	2	6	6	14	15	29	18	11	29	18	24	42	14	21	35
Kunda	11	1	6	6	18	15	43	22	23	45	28	19	47	20	24	44
Kuressaare	12	3	18	11	41	32	73	40	19	59	32	27	59	19	38	52
Kärda	13	1	6	5	16	11	27	15	9	24	8	11	19	14	8	22
Mustla	14	1	6	3	11	9	20	9	8	17	7	5	12	10	7	17
Mustvee	15	2	12	9	37	41	78	33	33	66	31	31	62	26	33	59
Mõisaküla	16	1	8	8	27	27	54	25	23	48	23	25	48	24	20	53
Narva	17	11	84	65	180	173	353	218	161	370	222	200	422	184	208	392
Nõmme	18	4	46	42	176	162	328	181	140	271	142	121	263	143	152	300
Otepää	19	1	6	6	26	18	44	22	16	38	18	22	40	19	20	39
Paide	20	2	14	10	18	25	43	28	24	52	24	25	49	20	10	39
Paldiski	21	1	6	4	8	12	20	14	12	26	10	13	23	12	15	27
Petseri	22	2	15	14	34	32	66	50	48	104	52	38	96	70	47	117
Põtsamaa	23	1	6	6	25	20	45	22	28	50	26	21	47	28	28	56
Pärnu	24	10	55	47	157	162	319	134	158	292	177	141	318	142	154	296
Rakvere	25	6	35	28	76	89	165	110	110	220	85	81	166	73	88	159
Sindi	26	1	6	6	14	8	22	16	12	28	18	21	39	15	15	30
S.-Jaani	27	1	6	3	14	9	23	6	9	15	14	13	27	10	6	16
Tapa	28	1	13	13	34	36	70	38	40	78	42	49	91	47	40	87
Tartu	29	21	142	132	388	388	776	393	400	799	412	390	802	416	405	821
Tõrva	30	1	7	7	27	24	51	27	18	45	21	15	36	18	22	40
Tõri	31	1	10	10	30	30	60	37	25	62	28	24	52	23	32	60
Valga	32	5	37	28	94	84	178	73	87	160	97	86	183	75	92	167
Viljandi	33	6	39	31	117	104	221	112	105	217	110	113	223	117	131	248
Võru	34	4	22	16	55	42	97	50	42	92	60	45	105	47	51	98
Maad — Arrondissements	35	1 082	5 811	2 620	7 965	7 314	15 279	7 961	7 359	15 320	7 962	7 245	15 207	6 907	6 814	13 721
Viru	36	174	831	390	1 243	1 004	2 337	1 232	1 137	2 359	1 163	1 024	2 187	959	958	1 917
Järva	37	72	365	196	614	486	1 000	467	474	941	497	425	922	431	429	860
Harju	38	119	630	275	706	704	1 500	834	777	1 611	791	763	1 554	721	737	1 458
Lääne	39	99	533	216	590	580	1 170	663	611	1 274	592	576	1 167	625	563	1 188
Saare	40	78	421	184	532	504	1 036	505	497	1 002	554	521	1 075	504	471	975
Pärnu	41	84	469	213	616	557	1 173	691	571	1 262	634	585	1 219	535	573	1 108
Viljandi	42	76	307	184	655	532	1 107	561	504	1 065	585	500	1 094	529	404	1 023
Tartu	43	163	852	387	1 182	1 055	2 237	1 037	966	2 053	1 185	1 024	2 200	945	966	1 911
Valga	44	30	172	92	212	232	444	246	240	480	255	232	487	253	236	494
Võru	45	100	551	261	821	731	1 552	825	741	1 560	840	794	1 643	724	751	1 475
Petseri	46	87	550	252	904	819	1 723	860	841	1 701	857	793	1 650	676	636	1 312
Üldse — Cr. total	47	1 217	6 747	3 433	10 619	9 841	20 460	10 636	9 890	20 526	10 643	9 750	20 393	9 496	9 533	19 031
avalikud	48	1 201	6 675	3 384	10 401	9 645	20 048	10 406	9 687	20 073	10 471	9 540	20 011	9 313	9 336	18 654
era	49	16	72	51	218	196	414	230	223	453	172	210	382	180	197	377
ühis- } koolid lahus- } poeglaste koolid } õpilaste	50	1 191	6 523	3 275	10 133	9 207	19 395	10 172	9 334	19 406	10 158	9 094	19 252	8 996	8 864	17 860
	51	12	74	70	431	431	464	—	—	464	485	—	485	—	—	502
	52	14	91	90	—	634	634	—	656	656	—	656	—	669	669	—
Linnad — Villes	53	46	224	—	739	763	1 502	756	838	1 534	939	1 071	2 016	893	993	1 886
Tallinn	54	17	85	—	302	208	600	231	340	621	316	411	727	344	381	725
Haapsalu	55	2	7	—	29	39	68	24	22	46	27	43	70	10	26	42
Jõhvi	56	1	5	—	21	5	26	10	12	22	17	18	35	21	18	39
Kuressaare	57	1	5	—	24	22	46	25	23	48	28	15	43	19	32	51
Narva	58	2	10	—	43	30	79	39	35	74	34	46	80	31	44	75
Nõmme	59	1	5	—	24	28	52	30	20	50	26	24	50	20	26	46
Otepää	60	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Paide	61	1	5	—	18	22	35	—	26	47	21	16	37	20	13	33
Petseri	62	1	6	—	—	—	—	—	—	—	21	22	43	29	37	66
Põtsamaa	63	1	5	—	24	30	54	26	26	52	24	16	40	12	24	36
Pärnu	64	3	16	—	47	58	105	54	60	114	51	59	110	43	70	118
Rakvere	65	1	5	—	27	25	52	29	21	50	23	19	42	21	22	43
Tapa	66	1	3	—	—	—	—	—	—	—	20	23	43	27	14	41
Tartu	67	7	36	—	99	96	196	97	125	222	176	193	389	146	149	295
Tõrva	68	1	3	—	—	—	—	—	—	—	13	15	28	16	10	26

b) Keskkoolid (1934. a. seaduse alusel) —
1. Progymnaasiumid (I—V kl. = 5—9. õ/a.) —

Renseignements généraux sur les écoles primaires et moyennes pour l'année scol. de 1933/39.

Nombre d'élèves au 1. décembre 1938

V kl.									VI kl.			Kokku — Total			Õpetajate arv (õ. r. algul) Nombre d'institut. au com. de l'ann. scolaire	Õpilasi N. d'élèves		Koolide ülalpidamiseks kulutatud (kr) Sommes dépensées pour l'entretien des écoles				
P.	T.	K.	P.	T.	K.	P.	T.	K.	Klasside Par classe	Klassikomplektile Par complet de classe	Arvestatud Nombre compris dans les données		Kuluks üldsumma Total des dépenses	Ühele õpilasele kesk- misset Moyenne des dépenses par élève								
											Koofide arv d'écoles	Õpilaste arv d'élèves										
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31							
<i>Écoles primaires (I—VI kl. = I—6 a. sc.).</i>																						
1934	1881	3 815	1 724	1 737	3 461	14 259	13 900	28 159	1 172	30	35	127	26 931	2 250 434	84	1						
554	550	1 104	558	511	1 069	4 407	4 280	8 687	382	33	35	32	7 940	777 065	98	2						
17	18	35	11	11	22	124	127	251	7	42	42	1	251	15 458	62	3						
22	21	43	18	9	27	186	123	259	8	37	37	1	259	15 736	61	4						
25	16	41	19	16	35	213	169	382	16	24	32	2	382	31 095	83	5						
22	24	46	19	19	38	186	188	274	7	39	39	1	274	15 141	55	6						
30	33	63	20	29	49	153	193	346	12	31	35	1	346	25 600	74	7						
14	8	22	3	5	8	89	71	160	5	27	32	1	160	9 208	58	8						
19	11	30	14	7	21	121	87	208	6	35	35	2	230	14 702	62	9						
22	22	45	14	21	35	101	114	215	6	36	36	2	215	15 662	73	10						
18	15	33	15	14	29	121	120	241	6	40	40	1	241	15 816	66	11						
20	21	41	23	26	49	175	158	333	16	19	30	3	333	23 276	70	12						
13	14	27	11	18	29	77	71	148	9	25	30	1	148	8 954	61	13						
5	8	13	8	7	15	50	44	94	3	16	31	1	94	6 508	70	14						
18	21	39	20	17	37	165	170	341	13	28	38	2	341	18 980	56	15						
19	16	35	20	30	50	144	150	294	9	37	37	1	294	18 581	63	16						
162	127	289	123	131	254	1 089	1 000	2 089	84	25	32	11	2 089	166 943	80	17						
71	78	147	73	67	140	741	708	1 449	57	32	35	4	1 449	102 463	71	18						
15	20	35	20	20	40	120	116	236	8	39	39	1	236	11 818	60	19						
11	20	31	11	14	25	112	127	239	18	17	24	2	239	28 352	119	20						
9	11	20	8	9	15	59	72	131	6	22	33	1	131	10 817	68	21						
37	47	84	32	42	74	281	254	535	16	36	39	2	535	31 208	58	22						
29	14	43	14	11	25	144	122	266	7	44	44	1	266	10 332	61	23						
101	100	201	95	114	209	806	829	1 635	62	30	35	10	1 635	123 639	76	24						
72	55	127	54	73	127	470	494	964	52	28	34	5	876	63 946	73	25						
9	17	26	9	5	14	81	78	159	6	27	32	1	159	18 300	84	26						
10	5	15	6	5	11	60	47	107	3	18	36	1	107	6 918	65	27						
44	40	84	38	27	65	243	232	475	16	37	37	1	475	25 055	54	28						
308	311	619	285	289	574	2 202	2 139	4 391	205	31	33	18	3 970	414 070	104	29						
29	31	60	18	15	33	135	125	260	8	37	37	1	260	16 400	63	30						
31	28	59	17	17	34	171	165	336	13	34	34	1	336	19 313	57	31						
68	54	122	64	62	126	471	465	936	35	25	33	5	936	68 505	73	32						
77	96	173	54	59	113	587	608	1 195	47	41	39	6	1 195	71 351	60	33						
32	31	63	31	37	68	275	248	523	24	24	33	4	523	40 822	90	34						
5 497	5 424	10 921	4 133	4 204	8 337	40 425	38 360	78 785	2 671	14	30	1 088	78 913	5 979 072	76	35						
711	781	1 492	539	616	1 155	5 837	5 610	11 447	390	13	29	174	11 423	846 670	74	36						
353	373	726	302	259	561	2 584	2 446	5 010	176	14	30	72	5 010	407 047	51	37						
625	546	1 171	477	510	987	4 244	4 037	8 281	293	13	30	122	8 334	601 519	83	38						
446	451	897	349	362	711	3 265	3 142	6 407	223	12	30	99	6 407	402 579	77	39						
402	408	805	309	317	626	2 808	2 713	5 510	185	13	30	80	5 598	369 845	60	40						
484	460	944	357	389	746	3 317	3 135	6 452	220	14	30	84	6 452	514 397	80	41						
401	410	811	345	303	648	2 970	2 772	5 748	185	14	31	76	5 748	471 204	82	42						
764	746	1 510	614	628	1 242	5 777	5 385	11 162	390	13	29	163	11 162	908 748	81	43						
233	200	433	181	181	362	1 385	1 321	2 706	93	18	29	30	2 706	205 636	76	44						
597	589	1 186	408	407	815	4 224	4 013	8 237	260	15	32	101	8 257	598 032	72	45						
481	465	946	252	232	484	4 030	3 786	7 816	250	14	31	87	7 816	475 280	61	46						
7 431	7 305	14 736	5 857	5 941	11 798	54 684	52 260	106 944	3 843	16	32	1 215 ¹⁾	105 844 ¹⁾	8 229 506 ¹⁾	78	47						
7 424	7 280	14 704	5 854	5 902	11 756	53 874	51 370	105 244	3 720	16	31	1 205	104 883	8 137 675	78	48						
7	25	32	3	39	42	810	890	1 700	123	24	33	10	961	91 831	66	49						
7 101	6 829	13 930	5 538	5 540	11 078	52 153	48 763	100 916	3 613	15	31	1 192	100 298	7 749 030	77	50						
330	—	330	319	—	319	2 531	—	2 531	105	34	36	11	2 398	213 738	89	51						
—	470	476	—	401	401	—	3 497	3 497	125	38	39	12	3 148	266 638	85	52						

Écoles secondaires (d'après la loi de 1934).

Progymnasies (I—V kl. = 5—9 a. sc.).

818	896	1 714	—	—	—	4 145	4 561	8 706	858	39
286	360	646	—	—	—	1 529	1 790	3 319	330	39
26	13	44	—	—	—	122	148	270	25	39
17	20	37	—	—	—	86	73	159	15	32
20	15	38	—	—	—	116	110	226	17	45
31	39	70	—	—	—	178	194	372	33	37
15	19	34	—	—	—	115	117	232	17	46
9	14	23	—	—	—	68	63	131	10	33
14	17	31	—	—	—	89	94	183	20	37
23	23	51	—	—	—	78	82	160	20	32
13	15	28	—	—	—	99	111	210	15	42
41	43	84	—	—	—	241	290	531	58	33
19	11	30	—	—	—	119	98	217	21	43
18	17	35	—	—	—	65	54	119	16	40
123	158	281	—	—	—	641	721	1 362	149	38
80	19	49	—	—	—	59	44	103	14	34

Progümnaasiumide kuld on arvestatud gümnaasiumide juures.
Dépenses indiquées ensemble avec les gymnases

1) Alkoolide juures on arvestatud ühise majanduse tõttu veel 8 talenduskooli (220 õpil.) ja 1 põllumajanduslik rahvakool (64 õpil.). Alkoolide juures on arvestamata gümnaasiumidega ühise majanduse tõttu 7 alkooli (951 õpil.), ühise majanduse tõttu seminaridega 2 algk. (305 õpil.), 1 lastekodu algk. (62 õpil.) ja 1 preventoorium (78 õpil.).

Renseignements généraux sur les écoles primaires et moyennes pour l'année scol. de 1938/39 (suite).

Nombre d'élèves au 1. décembre 1938

Nombre d'élèves au 1. décembre 1938									Oppjouduse arv 5.-a. aigul Nombre d'élèves au com. de l'ann. scolaire	Õpilasi N. d'élèves		Koolide ülalpidamiseks kulutatud (kr) Sommes dépensées pour l'entretien des écoles				Õhale õpilaste kesk- misset (kr) Moyenne des dépenses par élève
V kl.			VI kl.			Kokku — Total				Klassile Par classe	Klassikomplektile Par complet de classe	Arvestatud Nombre compris dans les données		Kulude üldsumma Total des dépenses	Õpilaste kesk- misset (kr) Moyenne des dépenses par élève	
P.	T.	K.	P.	T.	K.	P.	T.	K.				Koolide arv d'écoles	Õpilaste arv d'élèves			
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
18	8	26	—	—	—	45	41	86	15	29						69
23	28	51	—	—	—	133	150	283	26	47						70
47	46	93	—	—	—	237	248	485	37	49						71
40	23	63	—	—	—	125	133	258	20	43						72
50	41	91	—	—	—	325	334	659	38	35						73
868	937	1 805	—	—	—	4 370	4 795	9 165	896	39						74
788	799	1 587	—	—	—	3 901	4 104	8 005	756	40						75
80	188	218	—	—	—	469	601	1 160	140	31						76
621	682	1 103	—	—	—	2 425	2 822	5 247	547	38						77
347	—	347	—	—	—	1 945	—	1 945	194	40						78
—	355	355	—	—	—	—	1 973	1 973	167	45						79
Ecoles réelles (I—III cl. = 7—9. a. sc.)																
—	—	—	—	—	—	2 014	1 942	3 956	563	37						80
—	—	—	—	—	—	678	552	1 230	152	44						81
—	—	—	—	—	—	40	38	78	23	39						82
—	—	—	—	—	—	43	50	98	25	20						83
—	—	—	—	—	—	33	52	85	9	28						84
—	—	—	—	—	—	63	72	135	9	45						85
—	—	—	—	—	—	12	15	27	8	9						86
—	—	—	—	—	—	19	38	52	13	52						87
—	—	—	—	—	—	60	54	114	18	38						88
—	—	—	—	—	—	119	96	214	41	36						89
—	—	—	—	—	—	104	218	322	42	36						90
—	—	—	—	—	—	49	40	89	14	45						91
—	—	—	—	—	—	529	515	1 044	123	42						92
—	—	—	—	—	—	45	45	93	12	47						93
—	—	—	—	—	—	42	30	72	14	36						94
—	—	—	—	—	—	82	72	154	31	20						95
—	—	—	—	—	—	7	6	13	9	4						96
—	—	—	—	—	—	81	55	136	17	45						97
—	—	—	—	—	—	100	78	178	31	45						98
—	—	—	—	—	—	2 114	2 020	4 134	594	38						99
—	—	—	—	—	—	1 707	1 625	3 332	462	43						100
—	—	—	—	—	—	407	395	802	142	25						101
—	—	—	—	—	—	1 263	968	2 231	355	34						102
—	—	—	—	—	—	851	—	851	107	43						103
—	—	—	—	—	—	—	1 052	1 052	132	44						104
Gymnases (d'après la loi de 1934). (I—III cl. = 10—12. a. sc.)																
—	—	—	—	—	—	1 430	1 191	2 621	710	28	—	138	16 309	2 180 191	134	105
—	—	—	—	—	—	706	481	1 187	275	38	—	48	6 372	883 056	139	106
—	—	—	—	—	—	31	27	58	23	19	—	4	328	60 970	155	107
—	—	—	—	—	—	23	22	45	15	23	—	4	369	56 354	153	108
—	—	—	—	—	—	48	49	92	27	23	—	5	491	78 749	160	109
—	—	—	—	—	—	19	24	43	15	22	—	3	327	84 702	106	110
—	—	—	—	—	—	9	18	22	10	22	—	2	158	18 223	119	111
—	—	—	—	—	—	18	24	42	14	21	—	3	341	44 365	130	112
—	—	—	—	—	—	32	31	63	24	21	—	4	337	55 102	163	113
—	—	—	—	—	—	71	50	121	45	20	—	8	868	118 793	118	114
—	—	—	—	—	—	20	9	29	14	15	—	2	239	80 284	127	115
—	—	—	—	—	—	38	81	119	32	30	—	7	748	87 861	118	116
—	—	—	—	—	—	22	20	42	14	21	—	3	250	29 265	117	117
—	—	—	—	—	—	233	206	439	110	29	—	22	3 030	388 391	128	118
—	—	—	—	—	—	24	22	46	19	23	—	3	242	30 804	127	119
—	—	—	—	—	—	17	7	24	13	24	—	3	182	24 079	136	120
—	—	—	—	—	—	41	39	80	19	40	—	4	517	61 091	118	121
—	—	—	—	—	—	53	60	113	31	23	—	5	611	78 118	125	122
—	—	—	—	—	—	30	26	56	16	28	—	3	450	55 201	123	123
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5 ^{a)}	457 ^{a)}	56 123 ^{a)}	128	124
—	—	—	—	—	—	50	38	88	27	22	—	8	725	99 900	138	125
—	—	—	—	—	—	1 480	1 229	2 709	737	28	—	146 ^{a)}	17 033 ^{a)}	2 280 091 ^{a)}	134	126
—	—	—	—	—	—	984	887	1 871	511	28	—	103	18 449	1 787 766	138	127
—	—	—	—	—	—	496	342	838	226	23	—	43	3 584	492 325	137	128
—	—	—	—	—	—	896	662	1 558	436	23	—	91	9 613	1 298 189	136	129
—	—	—	—	—	—	584	—	584	151	23	—	26	3 524	517 233	147	130
—	—	—	—	—	—	—	567	567	150	28	—	29	3 991	464 670	116	131

^{a)} Siin on arvestatud keskkoolid kolmes linnas, kus ei töötanud gümnaasiume (Jõhvi 2 reaalk. ja 1 progüm., Kärdla 1 reaalk. ja Mustvee 1 reaalk.)

^{b)} Gümnaasiumide juures on arvestatud ühise majanduse tõttu veel 7 algk. (951 õpil.), 1 kaubanduskeskkool (118 õpil.), 1 kodumajanduskool (21 õpil.) ja 1 lasteaednike seminar (24 õpil.). Arvestamata on 1 progümnaasium (87 õpil.) ühise majanduse tõttu seminariga.

Progrès des élèves des écoles primaires et moyennes en 1938/39 (suite).

IV klass — classe						V klass — classe						VI klass — classe						Kokku — Total												
Klassikursuse lõpetanud õpilased		Tõeliseks aastaks klassi jäetud		Järelejäetud määratud		Õpilaste üldarv õppeaasta lõpul		Klassikursuse lõpetanud õpilased		Tõeliseks aastaks klassi jäetud		Järelejäetud määratud		Õpilaste üldarv õppeaasta lõpul		Klassikursuse lõpetanud õpilased		Tõeliseks aastaks klassi jäetud		Järelejäetud määratud										
P.	T.	P.	T.	P.	T.	P.	T.	P.	T.	P.	T.	P.	T.	P.	T.	P.	T.	P.	T.	P.	T.									
27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	
7	7	2	—	7	3	29	13	18	14	1	—	10	5	—	—	—	—	—	—	—	—	57	43	34	29	3	1	20	13	64
5	10	2	1	2	3	17	8	12	8	—	—	5	5	—	—	—	—	—	—	—	42	35	27	27	5	1	10	7	65	
9	13	4	7	9	10	21	25	17	24	—	1	—	3	4	—	—	—	—	—	—	128	148	85	102	10	9	33	37	66	
29	25	7	6	5	9	45	45	36	36	—	2	—	7	7	—	—	—	—	—	—	234	246	185	189	12	13	37	44	67	
20	12	2	2	6	5	38	22	26	12	—	—	12	10	—	—	—	—	—	—	—	118	129	74	75	2	14	42	40	68	
26	33	6	1	14	16	48	40	28	34	4	—	16	6	—	—	—	—	—	—	—	217	232	130	173	21	8	66	51	69	
9	15	2	—	4	7	17	10	12	8	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	87	90	60	70	10	1	17	19	70	
11	10	—	1	3	3	13	13	8	10	1	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	81	98	48	68	4	4	29	21	71	
6	8	4	—	7	6	18	17	8	16	1	—	9	1	—	—	—	—	—	—	—	49	49	22	35	7	3	20	11	72	
551	653	86	94	277	263	849	920	628	722	39	41	132	157	—	—	—	—	—	—	—	4270	4717	2931	3513	290	204	1049	940	73	
561	666	69	85	268	235	931	998	718	793	38	54	175	151	—	—	—	—	—	—	—	4608	4969	3187	3758	292	260	1129	951	74	

Écoles réelles (I—III cl. = 7—9. a. sc.).

—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1661	1618	936	1247	182	155	493	416	75
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	421	469	253	353	49	29	119	88	76
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38	37	24	26	6	6	8	6	77
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43	49	33	36	4	6	6	3	78
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32	51	20	38	4	3	8	10	79
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60	68	42	51	2	3	18	14	80
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	15	9	12	—	1	3	2	81
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	33	11	18	2	3	6	12	82
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	55	52	29	34	9	5	17	13	83
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	111	91	67	47	26	15	28	29	84
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	99	200	63	155	6	14	30	37	85
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46	37	37	38	1	—	8	4	86
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	488	504	260	313	58	50	170	141	87
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48	45	21	31	6	3	21	11	88
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	32	28	22	1	2	7	8	89
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	78	70	58	50	3	3	17	12	90
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	6	1	4	—	—	2	—	91
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	74	53	40	24	5	10	29	19	92
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	90	76	56	52	13	7	21	17	93
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	17	15	12	1	2	4	3	94
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	23	16	23	3	3	—	—	95
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47	36	25	17	9	5	13	14	96
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1751	1894	1042	1299	195	162	514	433	97
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1448	1534	916	1105	151	102	381	327	98

Gymnases (d'après la loi de 1934).

(I—III cl. = 10—12. a. sc.).

—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1145	1108	843	896	371	22	265	190	99
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	420	398	333	331	11	7	35	60	100
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	30	29	25	—	2	4	3	101
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	22	21	20	—	2	2	2	102
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43	51	23	38	2	2	18	18	103
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	24	8	19	1	1	9	4	104
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	13	7	12	1	—	—	—	105
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	24	11	23	1	—	5	1	106
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	30	18	21	1	—	11	9	107
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	9	13	6	1	1	6	2	108
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	69	48	43	40	6	—	20	8	109
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38	80	29	67	—	1	9	12	110
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	20	17	13	—	4	2	—	111
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	231	203	169	161	9	6	53	41	112
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	22	18	17	—	6	6	5	113
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	6	13	5	—	—	—	—	114
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41	37	34	31	—	7	6	—	115
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	53	60	41	51	2	—	10	9	116
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	26	16	18	2	2	12	11	117
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49	35	32	24	3	1	15	10	118
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	24	15	15	1				

Tab. 3. Algkoolide õpilaste koostise moodustumine 1938/39. õ/a. — Composition de l'effectif des élèves des écoles primaires en 1938/39.

	Eelmisest aastast pärit õpilased — <i>Élèves restés à l'école depuis l'année passée</i>				Õ. a. jooksul astunud õpilased — <i>Élèves entrés au cours de l'année scolaire</i>		Aasta jooksul koolis olnud — <i>Total des élèves au cours de l'année scolaire</i>			Kirjaoskamatute arv koollastujate hulgas — <i>Nombre d'illettrés parmi les élèves entrés</i>								
	Eelmisest klassist üle viidud — <i>Élèves passés d'une classe en autre</i>		Samaase klassi jäänud — <i>Élèves restés en même classe</i>							I kl. õpilaste arv koolis, kust teatud kirjaoskuse kohta ¹⁾	Neist — <i>Dont</i>				I kl. õpilaste arv andmeteta koolis			
	P.	T.	G.	F.							P.	T.	P.	T.		P.	T.	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
a) Algkoolid (I—VI kl. = 1—6. õ/a.) — Écoles primaires (I—VI cl. = 1—6. a. sc.)																		
Linnad — Villes . . .	9 275	9 315	1 613	1 303	3 613	3 500	14 501	14 118	28 619	2 715	2 553	5 268	1 247	1 149	543	543	—	28
Tallinn	2 918	2 912	398	358	1 218	1 129	4 584	4 899	8 933	872	758	1 630	340	280	174	164	—	28
Antala	07	80	28	24	29	23	124	127	251	21	29	50	4	8	0	12	—	—
Elva	93	83	21	14	26	22	140	125	265	22	26	48	12	5	4	4	—	—
Häapsalu	123	107	25	14	65	48	213	169	382	54	39	93	31	29	17	2	—	—
Jõgeva	82	81	28	25	26	32	136	138	274	21	20	47	10	20	—	1	—	—
Jõhvi	94	115	23	25	36	63	153	193	346	20	29	49	8	11	3	3	—	—
Kallaste	53	44	21	12	15	15	89	71	160	19	18	37	13	13	—	2	—	—
Keila	76	54	14	9	31	24	121	87	208	26	20	46	2	3	3	4	—	—
Kilingi-Nõmme	56	74	22	21	24	19	102	114	216	14	15	29	3	3	8	11	—	—
Kunda	80	73	24	23	17	24	121	120	241	18	25	43	12	14	—	5	—	—
Kuressaare	114	118	19	8	42	32	175	158	333	41	32	73	25	17	0	7	—	—
Kärdla	54	45	6	8	20	18	80	71	151	17	11	28	4	3	3	3	—	—
Mustla	32	29	4	5	14	10	50	44	94	11	9	20	8	6	5	1	—	—
Mustvee	105	111	29	26	31	39	165	176	341	37	41	78	19	20	8	11	—	—
Mõisaküla	101	108	14	13	32	34	147	155	302	27	27	54	7	2	1	2	—	—
Narva	709	636	159	98	229	222	1 097	1 006	2 103	180	174	354	115	116	33	33	—	—
Nõmme	445	466	62	40	255	210	762	722	1 484	186	150	342	122	103	41	35	—	—
Otepää	73	71	16	21	26	24	120	116	236	26	18	44	15	10	0	3	—	—
Palde	71	91	14	6	27	34	112	131	243	18	25	43	8	10	4	4	—	—
Paldiski	48	50	2	7	9	15	59	72	131	8	12	20	3	4	2	3	—	—
Petseri	212	197	33	26	39	36	284	258	542	33	35	68	14	13	0	7	—	—
Põltsamaa	89	88	18	4	38	31	145	133	268	26	21	47	12	7	10	12	—	—
Pärnu	534	566	96	60	191	219	821	845	1 666	158	160	324	94	94	31	36	—	—
Rakvere	307	320	57	47	107	127	471	494	965	70	89	165	34	37	20	23	—	—
Sindi	49	60	14	11	19	9	82	80	162	15	10	25	2	1	—	—	—	—
Suure-Jaani	30	31	12	6	18	10	60	47	107	14	9	23	10	5	2	3	—	—
Tapu	169	169	33	10	44	63	243	232	475	34	30	70	—	—	—	—	—	—
Tartu	1 487	1 418	213	222	549	576	2 249	2 218	4 465	395	397	792	167	205	51	99	—	—
Tõrva	85	90	17	9	33	28	135	125	260	27	24	51	17	13	9	10	—	—
Türi	115	107	20	19	36	41	171	167	338	30	39	69	12	12	7	4	—	—
Valga	280	312	65	43	127	112	472	467	939	94	84	178	43	32	17	27	—	—
Vihandi	352	391	73	61	166	169	591	621	1 212	119	111	230	32	23	28	8	—	—
Võru	170	168	33	29	74	62	277	240	528	56	42	98	37	26	8	3	—	—
Maad — Arrondis. . .	25 848	25 776	5 692	4 096	9 300	8 865	40 840	38 733	79 573	8 047	7 375	15 422	3 861	3 333	1 528	1 622	30	28
Viru	3 513	3 607	380	538	1 557	1 457	5 900	5 652	11 552	1 258	1 098	2 356	609	496	221	229	3	5
Järva	1 061	1 041	311	211	608	608	2 580	2 460	5 040	518	493	1 011	242	171	96	108	—	—
Harju	2 872	2 876	468	300	935	896	4 276	4 072	8 347	806	711	1 517	342	272	196	199	—	—
Lääne	2 258	2 232	348	248	670	671	3 276	3 151	6 427	588	577	1 165	272	228	180	152	4	2
Saare	1 926	1 883	345	291	545	540	2 310	2 214	4 520	534	505	1 039	298	266	113	118	—	—
Pärnu	2 147	2 122	377	304	828	730	3 352	3 156	6 508	605	549	1 154	257	204	111	122	19	15
Vihandi	1 941	1 862	354	230	740	738	3 035	2 830	5 865	573	562	1 135	214	199	120	119	—	—
Tartu	3 510	3 532	964	687	1 371	1 230	5 845	5 449	11 294	1 199	1 073	2 272	571	508	234	239	—	—
Valga	932	889	190	136	277	316	1 399	1 341	2 740	217	234	451	116	120	41	54	—	—
Võru	2 678	2 707	719	505	895	864	4 292	4 076	8 368	842	749	1 591	409	350	156	176	—	—
Petseri	2 410	2 427	786	580	874	815	4 070	3 832	7 902	907	824	1 731	531	524	110	106	4	6
Kokku — Total . . .	35 123	35 093	7 345	5 393	12 913	12 365	53 341	52 851	108 192	10 763	9 928	20 696	5 106	4 482	2 971	3 164	30	56
Algkoolid 1937/38 . . .	34 488	34 605	7 759	5 594	13 166	12 735	55 413	52 932	108 345	10 784	10 109	20 843	4 938	4 390	2 217	2 261	125	84

1) Nombre d'élèves de la I classe des écoles ayant fourni des données.

Tab. 3 (järg). Keskkoolide ja gümnaasiumide õpilaste koostise moodustumine 1938/39. õ/a.
Composition de l'effectif des élèves des écoles moyennes en 1938/39.

	Beim. aastast pärit õpilased <i>Elèves restés à l'école depuis l'année passée</i>						Teisist koolist ja kodust tulnud <i>Elèves entrés d'autres écoles</i>			Aasta jooksul koolis olnud <i>Total des élèves au cours de l'année scolaire</i>		
	Beim. klassist ülevõidud <i>Elèves passés d'une classe en autre</i>			Samasse klassi jäänud <i>Elèves restés en même classe</i>			P.	T.	K.	P.	T.	K.
	P.	T.	K.	G.	F.	T.						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
b) Keskkoolid — Écoles secondaires.												
1. Progümnaasiumid — Progymnasies.												
Linnad — Villes	3 011	3 372	6 383	247	203	450	919	1 025	1 944	4 177	4 600	8 777
Tallinn	1 085	1 317	2 412	58	65	123	385	421	806	1 538	1 808	3 341
Haapsalu	87	100	187	5	6	11	32	42	74	124	148	272
Jõhvi	54	54	108	5	10	15	27	10	37	86	74	160
Kuressaare	84	82	166	8	8	16	27	24	51	110	114	223
Narva	121	146	267	15	9	24	48	45	93	184	200	384
Nõmme	85	87	172	5	4	9	26	20	55	116	120	236
Otepää	37	37	74	5	1	6	26	25	51	68	63	131
Palde	70	68	138	7	1	8	12	25	37	89	94	183
Petseri	04	72	136	13	9	22	2	1	3	79	82	161
Põltsamaa	71	75	146	8	7	15	24	35	59	103	117	220
Pärnu	175	221	396	18	13	31	48	56	104	241	290	531
Rakvere	85	69	154	2	3	5	34	28	62	121	100	221
Tapa	59	52	111	3	1	4	3	1	4	85	54	119
Tartu	487	543	1 010	50	30	80	125	151	276	642	724	1 366
Tõrva	50	40	90	4	—	4	5	4	9	59	44	103
Türi	42	37	79	1	1	2	2	3	5	45	41	86
Valga	99	110	209	9	13	22	26	28	54	184	151	335
Viljandi	168	182	350	19	7	26	56	59	111	239	248	487
Võru	98	80	178	12	15	27	15	38	53	125	133	258
Maad — Arrondissements	157	161	318	18	11	29	58	65	123	233	237	470
Kokku — Total	3 168	3 533	6 701	265	214	479	977	1 090	2 067	4 410	4 837	9 247
2. Reaalkoolid — Écoles réelles.												
Linnad — Villes	887	960	1 847	127	111	238	196	314	1 010	1 810	1 885	3 695
Tallinn ¹⁾	288	274	512	24	19	43	181	185	366	443	478	921
Jõhvi	13	21	34	4	1	5	24	10	40	41	38	79
Kuressaare	32	16	48	1	3	4	18	33	51	51	52	103
Kärdla	19	31	50	2	2	4	12	19	31	33	52	85
Mustvee	31	44	75	3	5	8	29	23	52	63	72	135
Narva	8	8	16	1	—	1	3	7	10	12	15	27
Nõmme	—	—	—	—	—	—	19	33	52	19	33	52
Petseri	22	10	32	2	1	3	36	43	79	60	54	114
Pärnu	65	49	114	18	7	25	36	30	75	119	95	214
Rakvere	53	123	181	5	6	11	40	84	130	104	218	322
Tapa	18	12	28	1	2	3	32	28	60	49	42	91
Tartu	268	265	531	45	43	93	235	212	447	546	525	1 071
Tõrva	21	22	43	1	1	2	32	28	55	64	46	100
Türi	11	8	19	3	2	5	31	22	53	45	32	77
Valga	47	43	90	11	1	12	25	23	53	83	72	155
Viljandi	4	3	7	1	—	1	2	3	5	7	6	13
Võru	41	26	67	5	13	18	36	16	51	31	55	136
Maad — Arrondissements	36	33	69	1	—	1	63	49	112	100	81	181
Kokku — Total	923	993	1 915	128	111	239	359	363	1 122	1 910	1 966	3 876
d) Gümnaasiumid — Gymnasies.												
Linnad — Villes	489	492	981	40	31	71	664	618	1 282	1 193	1 141	2 334
Tallinn ²⁾	186	186	372	16	19	35	243	208	451	445	418	858
Haapsalu	9	12	21	—	—	—	24	18	42	33	30	63
Kuressaare	13	8	21	—	—	—	10	14	24	28	22	45
Narva	15	27	42	3	1	4	27	24	51	45	52	97
Nõmme	12	9	21	1	—	1	6	15	21	19	24	43
Otepää	—	—	—	—	—	—	9	13	22	9	13	22
Palde	7	12	19	2	—	2	9	12	21	18	24	42
Petseri	14	13	27	3	3	6	16	15	31	33	31	64
Põltsamaa	6	3	9	1	—	1	14	8	22	21	11	32
Pärnu	27	22	49	3	1	4	41	27	68	71	50	121
Rakvere	13	37	55	—	—	—	22	45	67	40	32	122
Tapa	4	3	7	—	—	—	18	17	35	22	20	42
Tartu	106	95	201	11	5	16	130	115	245	247	215	462
Tõrva	10	10	20	—	—	—	14	12	26	24	22	46
Türi	—	—	—	—	—	—	17	7	24	17	7	24
Valga	23	16	39	—	1	1	20	21	41	43	38	81
Viljandi	25	28	53	—	1	1	23	31	59	53	60	113
Võru	14	11	25	—	—	—	16	18	32	30	27	57
Maad — Arrondissements	14	13	27	1	—	1	35	25	60	50	38	88
Kokku — Total	503	505	1 008	41	31	72	699	643	1 342	1 243	1 179	2 422

¹⁾ Tallinna Rahvaalik. Seltsi Erarealkooli 319 õpilase kohta puuduvad andmed.

²⁾ Tallinna Rahvaalik. Seltsi Eragümnaasiumi 339 õpilase kohta puuduvad andmed.

Tab. 5. Korrutatult koolis käinud õpilased 1938/39. õ/a. — *Irrégularités dans la fréquentation des écoles en 1938/39.*

	Koolide häärv Nombre total d'écoles		Õpilaste häärv neis koolis (aasta läbikäigu arv) — Nombre total d'élèves dans ces écoles			Õppetegevuse algul ei ilmunud kooli — Élèves absents au com- menc. de l'année scol.			Enne õppeteg. lõppu jäid koo- list ära — Élèves ayant quitté l'éc. avant la fin de l'année scol.			Algkoolis — õpilaste puudumispihvide, kesk- koolis — puudumis- tundide arv — Nombre des jours d'absence pour les éc. primaires et heures d'absence pour les éc. secondaires		
	1	2	P.	T.	K.	G.	F.	T.	P.	T.	K.	F.	T.	K.
a) Algkoolid (I—VI kl. = 1—6. õ/a.) — Écoles primaires (I—VI cl. = 1—6. a. sc.)														
Linnad — Villes	135	135	14 501	14 118	23 619	1 123	801	1 924	981	739	1 730	252 506	247 210	499 716
Tallinn	37	37	4 534	4 399	8 933	193	161	359	226	180	406	87 868	83 343	171 211
Antsla	1	1	124	127	251	16	8	24	8	5	13	1 405	1 215	2 660
Elva	1	1	140	125	265	10	8	18	9	4	13	2 468	2 594	5 062
Haapsalu	2	2	213	169	382	15	8	23	13	11	24	3 874	3 107	6 981
Jõgeva	1	1	130	188	274	4	6	10	10	3	13	1 873	2 185	4 058
Jõhvi	1	1	153	193	346	17	8	25	6	18	24	2 389	3 127	5 516
Kallaste	1	1	89	71	160	10	5	15	17	12	29	911	780	1 691
Kella	1	1	121	87	208	5	4	9	8	6	14	1 698	1 286	2 984
Killingi-Nõmme	2	2	102	114	219	9	4	13	4	6	10	946	1 015	1 961
Kunda	1	1	121	120	241	3	1	4	3	5	8	1 291	1 305	2 596
Kuressaare	3	3	175	158	333	3	6	9	10	9	19	2 510	2 433	4 949
Kärkla	1	1	80	71	151	—	0	6	4	—	4	1 280	938	2 168
Mustla	1	1	60	44	94	10	13	23	2	4	6	925	853	1 778
Mustvee	2	2	165	178	341	15	6	21	10	5	15	2 087	1 938	4 025
Nõmme	1	1	147	155	302	13	5	18	7	6	13	1 630	1 221	2 851
Narva	11	11	1 097	1 006	2 103	125	60	135	89	40	120	23 128	17 970	41 098
Nõmme	4	4	762	722	1 484	35	30	65	45	40	85	12 784	12 395	25 179
Otepää	1	1	120	116	236	23	22	45	4	5	9	1 436	1 583	3 019
Paide	2	2	112	131	243	6	3	9	4	5	9	1 581	1 624	3 205
Paldiski	1	1	59	72	131	2	2	4	1	2	3	1 015	1 272	2 287
Petseri	2	2	264	258	542	18	12	30	14	5	19	4 457	4 271	8 728
Põltsamaa	1	1	145	123	265	15	9	24	12	4	16	2 184	1 636	3 870
Pärnu	10	10	821	845	1 660	39	39	78	94	91	185	13 745	13 918	27 663
Rakvere	6	6	471	494	965	57	20	77	24	17	41	7 598	7 715	15 313
Sindi	1	1	82	80	162	1	5	6	4	1	5	946	1 119	2 065
Suure-Jaani	1	1	60	47	107	6	3	9	6	4	10	372	309	681
Tapa	1	1	243	232	475	9	15	24	4	9	13	4 363	4 023	8 386
Tartu	21	21	2 249	2 216	4 465	227	153	380	158	105	263	30 283	44 681	80 974
Tõrva	1	1	135	125	260	55	45	100	26	27	58	3 126	2 537	5 663
Türi	1	1	171	167	338	11	6	17	2	6	8	2 095	2 207	4 302
Valga	5	5	473	467	939	100	73	173	50	34	84	9 518	8 877	18 393
Viljandi	6	6	501	621	1 212	35	32	67	92	63	155	9 304	9 007	18 311
Võru	4	4	277	249	526	31	23	54	15	7	22	5 468	4 620	10 088
Maad — Arrondissement.	1 082	1 082	40 840	38 733	79 573	3 325	2 500	5 825	2 366	2 062	4 428	587 224	540 743	1 127 967
Viru	174	174	5 900	5 652	11 552	387	258	645	279	229	508	78 601	71 945	150 546
Järva	72	72	2 580	2 460	5 040	137	95	232	117	85	202	37 048	32 754	69 797
Harju	119	119	4 275	4 072	8 347	280	136	475	295	272	567	59 721	55 422	115 143
Lääne	99	99	3 276	3 151	6 427	137	97	234	161	146	307	42 518	37 474	79 992
Saare	78	78	2 816	2 714	5 530	78	75	158	87	84	171	32 807	30 608	63 415
Pärnu	84	84	3 352	3 156	6 508	176	139	315	207	179	336	41 218	38 672	79 890
Viljandi	76	76	3 035	2 830	5 865	313	240	553	165	150	315	40 036	38 498	78 534
Tartu	163	163	5 845	5 449	11 294	430	271	701	267	209	476	87 147	79 589	166 736
Valga	30	30	1 390	1 341	2 740	228	139	417	103	92	200	21 994	20 364	42 358
Võru	100	100	4 292	4 076	8 368	450	326	776	218	172	383	64 842	60 556	125 398
Petseri	87	87	4 070	3 832	7 902	700	524	1 324	463	444	913	81 297	74 861	156 158
Kokku — Total	1 217	1 217	55 341	52 851	108 192	4 448	3 301	7 749	3 347	2 801	6 148	839 730	787 953	1 627 683
b) Keskkoolid (1934. a. seaduse alusel) — Écoles secondaires (d'après la loi de 1934).														
1. Progümnaasiumid (I—V kl. = 5—9. õ/a.) — Progymnaases (I—V cl. = 5—9. a. sc.)														
Linnad — Villes	46	46	4 177	4 600	8 777	90	67	157	145	109	254	292 560	306 199	598 759
Sellest: Tallinn	17	17	1 533	1 803	3 341	23	20	43	40	45	94	125 068	132 455	257 523
Tartu	7	7	642	724	1 366	20	20	40	27	8	35	37 254	47 278	84 532
Maad — Arrondissement.	3	3	233	237	470	8	2	10	16	7	23	17 139	14 909	32 048
Kokku — Total	49	49	4 410	4 837	9 247	98	69	167	161	116	277	309 699	331 108	630 807
2. Reaalkoolid (I—III kl. = 7—9. õ/a.) — Écoles réelles (I—III cl. = 7—9. a. sc.)														
Linnad — Villes	37	36	1 810	1 885	3 695	55	38	93	147	62	209	109 073	120 297	229 370
Sellest: Tallinn	9	9	443	478	921	13	8	21	26	7	33	29 355	33 124	62 479
Tartu	7	7	546	525	1 071	22	15	37	59	21	80	32 189	32 299	64 488
Maad — Arrondissement.	3	3	100	81	181	1	1	2	13	4	17	7 392	5 000	12 392
Kokku — Total¹⁾	40	39	1 910	1 966	3 876	56	39	95	160	66	226	116 465	125 297	241 762
d) Gümnaasiumid (1934. a. seaduse alusel) — Gymnaases (d'après la loi de 1934).														
(I—III kl. = 10—12. õ/a. — I—III cl. = 10—12. a. sc.)														
Linnad — Villes	46	45	1 193	1 141	2 334	45	25	70	54	33	87	90 386	94 274	184 660
Sellest: Tallinn	17	16	445	413	858	9	7	16	23	16	39	33 479	34 719	68 198
Tartu	6	6	247	215	462	20	5	25	18	8	26	18 433	17 341	35 774
Maad — Arrondissement.	2	2	50	38	88	11	12	23	1	3	4	3 221	2 289	5 510
Kokku — Total²⁾	48	47	1 243	1 179	2 422	56	37	93	55	36	91	93 607	96 563	190 170

¹⁾ Tall. Rahvaulik. Seitsi Erarealkooli kohta puuduvad andmed.

²⁾ Tall. Rahvaulik. Seitsi Eragümnaasiumi kohta puuduvad andmed.

Tab. 6. Üppejõudude arv ja liikumine 1938/39. 6/a. — Nõmbe et moovemise du personalu enesjuant en 1938/39.

Üppejõudude arv 6/a. tegeliku õppetöö ajal	Nõmbe et moovemise du personalu enesjuant en 1938/39										Õppejõudude liikumine seisimes õppeaastas õppetöö lõpust kuni teg-a. õppetöö lõpuni										Arv 1937/38. 6/a. tegeliku õppetöö lõpul										Lahkumise teinud isikute loetelu de õppetöö lõpust										Asus teinud isikute loetelu de õppetöö lõpust										Nõmbe et moovemise du personalu enesjuant en 1938/39									
	Nõmbe et moovemise du personalu enesjuant en 1938/39										Õppejõudude liikumine seisimes õppeaastas õppetöö lõpust kuni teg-a. õppetöö lõpuni										Arv 1937/38. 6/a. tegeliku õppetöö lõpul										Lahkumise teinud isikute loetelu de õppetöö lõpust										Asus teinud isikute loetelu de õppetöö lõpust										Nõmbe et moovemise du personalu enesjuant en 1938/39									
	Nõmbe et moovemise du personalu enesjuant en 1938/39										Õppejõudude liikumine seisimes õppeaastas õppetöö lõpust kuni teg-a. õppetöö lõpuni										Arv 1937/38. 6/a. tegeliku õppetöö lõpul										Lahkumise teinud isikute loetelu de õppetöö lõpust										Asus teinud isikute loetelu de õppetöö lõpust										Nõmbe et moovemise du personalu enesjuant en 1938/39									
Linnad—Villes	483	649	1123	29	20	49	512	660	1172	837	353	491	632	1123	21	43	513	653	1166	93	72	165	90	86	176	483	649	1123	27	21	48	510	667	1177																										
Sellest:	127	239	366	7	9	16	134	248	382	270	112	132	232	364	7	9	130	241	380	32	20	52	27	28	53	127	239	367	7	9	16	134	249	383																										
Tallinn	107	85	192	8	6	13	115	90	205	137	68	108	89	197	5	4	9	113	83	206	16	10	26	18	6	24	107	84	191	8	5	13	115	89	204																									
Tartu	132	154	274	1	3	4	19	50	177	100	45	24	100	107	1	1	2	12	27	100	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10																									
Maa—Arr.	1392	1336	2628	21	22	43	313	358	2671	2585	86	1290	1329	2619	13	27	46	313	358	2659	181	238	409	175	267	439	1336	2628	22	26	48	313	358	2659																										
Viru	181	205	386	2	4	6	168	207	390	384	176	201	377	2	4	6	178	205	393	26	38	64	2	2	52	177	215	302	2	2	4	177	219	396																										
Järva	76	96	172	1	3	4	77	99	176	166	10	76	97	173	1	1	2	104	131	10	20	30	9	16	25	77	97	172	1	3	4	76	100	176																										
Harju	145	148	293	8	5	8	143	145	298	267	26	144	140	284	4	1	5	148	141	286	17	19	36	19	23	42	147	140	287	8	5	8	150	145	295																									
Ida-Viru	104	110	214	3	6	9	107	116	223	211	12	104	113	217	1	6	7	105	119	224	10	23	32	11	23	34	104	113	217	2	6	8	106	119	225																									
Laane	107	82	189	1	1	2	102	83	185	183	2	103	80	183	2	1	3	105	81	186	16	8	24	13	10	23	100	82	182	2	1	3	102	83	185																									
Saare	102	113	215	3	2	5	105	115	220	211	2	100	108	208	2	2	5	102	111	213	21	17	38	92	93	45	100	115	215	3	2	5	103	117	220																									
Pärnu	87	96	183	—	—	—	—	—	—	—	2	92	93	183	—	—	2	92	95	187	22	25	47	17	33	50	87	99	186	—	—	—	87	102	189																									
Viljandi	227	161	388	—	—	—	—	—	—	—	5	224	163	383	—	—	224	163	389	22	25	47	21	29	50	221	169	390	—	—	—	223	169	392																										
Tartu	45	47	92	1	—	—	—	—	—	—	1	47	43	90	1	—	1	43	41	6	4	10	3	9	12	44	48	82	1	—	—	45	48	93																										
Valga	130	135	265	1	—	—	—	—	—	—	4	131	133	264	—	—	1	131	134	265	15	16	31	12	20	32	123	138	266	—	—	—	128	138	268																									
Võru	94	151	245	4	—	—	—	—	—	—	9	98	156	249	—	—	2	93	158	251	16	32	48	20	29	49	91	151	249	6	4	10	97	155	252																									
Põlva	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																										
Kokku	1775	1976	3751	50	42	92	1325	2018	3343	3422	421	1781	1961	3742	35	46	85	1162	2099	3327	274	300	574	262	353	615	1753	2915	3770	49	47	96	1894	2062	3846																									
Total	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																										
Linnad—Villes	434	347	731	56	21	77	490	368	858	88	770	433	350	733	50	19	69	483	369	832	70	56	126	74	57	131	433	347	736	54	23	71	481	370	837																									
Sellest:	168	134	302	20	8	28	188	142	330	58	272	175	138	313	18	7	25	193	145	338	27	10	46	21	17	38	168	135	303	19	8	27	187	143	330																									
Tallinn	87	55	142	5	2	7	92	57	149	1	143	83	61	144	5	2	7	88	63	151	14	13	27	17	7	24	86	55	141	5	2	7	91	57	148																									
Tartu	16	14	30	5	3	8	21	17	38	9	29	14	16	34	7	2	9	21	18	39	5	4	9	5	3	8	16	14	30	5	3	8	21	17	38																									
Maa—Arr.	450	361	811	61	24	85	511	365	896	97	799	447	366	813	57	21	78	504	387	891	75	60	135	79	60	139	449	361	810	59	26	85	508	387	895																									
Total	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																										
Linnad—Villes	274	233	497	46	20	66	320	243	563	56	507	230	201	451	37	17	54	237	218	595	34	37	71	67	64	131	272	223	495	49	23	70	320	245	565																									
Sellest:	69	64	133	17	2	19	86	66	152	16	136	66	56	122	12	2	14	78	58	136	9	6	15	17	14	31	67	64	131	19	2	21	86	66	152																									
Tallinn	70	45	115	7	1	8	77	46	123	9	114	67	51	118	8	3	11	75	54	129	10	14	24	12	7	19	70	46	116	7	1	8	77	47	124																									
Tartu	13	13	26	3	2	5	16	15	31	1	39	9	9	18	4	1	5	13	19	33	4	4	8	7	9	16	13	13	26	3	2	5	16	15	31																									
Maa—Arr.	287	236	523	49	22	71	336	238	534	57	537	259	210	469	41	18	59	309	228	538	38	41	78	74	73	147	285	236	531	51	24	75	336	260	596																									
Total	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																									
Linnad—Villes	385	255	640	53	17	70	458	272	710	54	656	313	211	524	32	9	41	345	230	565	41	28	69	82	214	382	255	637	54	19	72	436	274	719																										
Sellest:	155	96	251	17	7	24	172	108	275	32	243	125	81	206	12	4	16	137	85	222	12	6	18	46	25	71	152	97	249	19	7	26	171	104	275																									
Tallinn	68	38	106	4	—	4	72	38	110	1	109	58	36	94	5	—	5	63	36	99	9	8	17	18	10	28	68	38	106	4	—	4	72	38	110																									
Tartu	11	11	22	3	2	5	14	13	27	—	27	9	10	19	3	1	4	12	11	23	4	4	6	6	6	12	11	11	22	3	2	5	14	13	27																									
Maa—Arr.	396	266	662	56	19	75	452	295	737	54	683	322	221	543	33	10	45	357	231	598	45	32	77	138	88	226	393	268	659	57	21	78	450	287	737																									
Total	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																									

a) Algekoold (1—6. 6/a.) — Koolis praegimised (1—6. a. sc.)
 b) Progymnaasiumid (5—9. 6/a.) — Progymnaasid (5—9. a. sc.)
 c) Reaalkoold (7—9. 6/a.) — Reaalkoolid (7—9. a. sc.)
 d) Gümnaasiumid (10—12. 6/a.) — Gümnaasid (10—12. a. sc.)

Alg- ja keskkoolide ning gümnaasiumide õpilaste arv vanuse järgi 1935/36. a. (I. XII 1935).
Âge des élèves des écoles primaires et moyennes en 1935/36.

a) Algkoolid (I—VI kl. = 1—6. õ/a.) — Ecoles primaires (I—VI cl. = 1—6. a. sc.).

	6 ja 7 a. et		8 a.		9 a.		10 a.		11 a.		12 a.		13 a.		14 a.		15 a. —		Kokku — Total		
	P.	T.	G.	F.	P.	T.	P.	T.	P.	T.	P.	T.	P.	T.	P.	T.	P.	T.	P.	T.	K.
Linnad — Villes	498	526	2 085	2 049	2 309	2 157	2 237	2 265	1 992	2 013	1 789	1 831	1 721	1 637	1 074	939	554	483	14 259	13 990	28 159
Tallinn	200	215	693	672	801	715	680	718	573	606	515	546	495	402	314	275	186	131	4 407	4 230	8 637
Antsla	1	1	17	15	8	21	20	25	16	16	17	16	17	10	11	8	8	9	124	127	251
Elya	—	5	19	13	16	23	21	14	10	17	13	27	31	13	9	8	3	—	136	123	259
Haapsalu	7	2	41	29	37	30	34	25	31	29	25	25	26	17	9	7	3	5	213	169	382
Jõgeva	—	2	13	17	16	12	20	16	23	30	14	17	30	19	13	18	7	7	136	132	274
Jõhvi	—	1	13	20	22	20	21	18	25	31	16	38	32	43	14	17	10	5	153	193	346
Kallaste	—	—	5	5	20	18	17	12	15	14	15	17	9	6	6	3	2	1	89	71	160
Kella	1	2	17	12	19	12	22	18	16	15	18	7	19	12	6	7	3	2	121	87	208
KL. Nõume	2	1	9	12	18	11	10	20	7	10	9	11	14	18	21	16	11	15	101	114	215
Kunda	1	—	10	22	15	22	24	13	19	17	19	10	16	19	10	6	7	6	121	120	241
Kuressaare	8	5	32	22	30	23	35	30	21	25	13	16	22	23	12	11	2	3	175	158	333
Kärbla	1	—	12	9	14	6	9	10	2	7	15	14	13	14	10	10	1	1	77	71	148
Mustla	2	1	6	4	7	8	10	6	5	9	6	7	6	7	5	2	3	—	50	44	94
Mustvee	1	6	13	25	30	27	27	23	24	22	17	22	23	24	17	14	8	9	165	176	341
Mõisaküla	1	6	21	16	24	27	21	20	19	26	11	18	25	19	15	14	7	4	144	150	294
Narva	43	43	144	142	143	120	180	184	160	132	134	149	136	128	95	69	54	36	1 089	1 000	2 089
Nõmme	30	29	129	125	135	128	129	132	99	102	98	81	76	68	30	34	20	9	741	708	1 449
Otepää	3	2	19	14	16	15	18	15	17	18	13	14	17	23	10	6	7	9	120	116	236
Paide	3	4	19	24	22	19	17	22	15	17	13	13	11	16	7	8	6	4	112	127	239
Paldiski	1	2	7	9	12	11	7	10	10	11	13	7	4	14	4	7	1	1	59	72	131
Petseri	1	2	32	27	43	44	49	38	54	46	56	40	28	42	11	9	7	6	231	254	535
Põitsamaa	—	—	17	16	15	16	31	23	18	21	19	24	24	7	17	9	3	3	144	122	266
Pärnu	34	43	115	135	125	114	137	137	127	120	101	107	84	98	58	51	25	26	806	899	1 655
Rakvere	15	14	54	68	90	84	56	85	72	68	62	70	63	53	40	29	18	23	470	494	964
Sindi	—	—	8	6	13	13	10	16	11	13	11	11	9	9	8	6	2	2	31	78	159
S. Jaani	—	1	10	6	5	11	11	10	7	4	9	6	12	6	5	3	1	1	60	47	107
Tapa	1	1	23	24	39	37	34	61	33	38	37	29	38	35	17	12	21	5	243	232	475
Tartu	97	81	329	336	330	342	334	305	322	287	276	272	262	287	167	175	85	105	2 202	2 139	4 391
Tõrva	7	6	21	15	18	20	19	15	18	22	21	16	11	13	13	14	7	4	135	125	260
Türi	3	3	23	29	22	20	33	25	20	18	23	34	25	28	10	4	7	3	171	165	336
Valga	5	10	76	65	67	64	86	66	62	70	61	55	47	36	26	32	21	47	471	465	936
Viljandi	19	25	79	82	92	86	89	91	88	102	79	75	59	98	54	40	28	14	537	608	1 195
Võru	11	14	49	35	40	34	48	39	40	38	27	31	29	27	20	19	11	11	275	248	523
Maad — Arrond.	406	419	4 600	4 489	6 147	6 013	6 501	6 413	6 385	6 139	6 287	6 043	6 097	5 615	3 093	2 604	909	625	40 425	38 360	78 735
Viru	77	100	773	748	944	889	964	911	903	852	845	847	778	773	411	372	144	118	5 837	5 610	11 447
Järva	30	33	340	355	388	391	385	423	395	380	398	348	390	329	178	151	60	38	2 504	2 448	5 010
Harju	41	38	490	478	657	648	697	691	664	651	614	607	658	584	324	275	99	67	4 244	4 037	8 281
Lääne	23	16	327	359	505	512	557	531	518	503	520	548	500	456	218	192	37	20	3 265	3 142	6 407
Saare	17	23	333	395	397	434	407	473	419	398	403	438	458	444	222	183	25	25	2 806	2 733	5 519
Pärnu	27	30	329	364	578	450	550	525	523	520	520	525	467	450	251	214	67	57	3 317	3 135	6 452
Viljandi	19	33	314	308	471	466	468	463	505	442	416	439	441	375	249	194	98	52	2 976	2 772	5 748
Tartu	74	62	693	641	811	812	914	877	902	872	890	805	827	796	500	413	166	107	5 777	5 335	11 162
Valga	18	16	131	162	193	206	216	216	210	189	227	191	219	178	109	117	63	46	1 385	1 321	2 706
Võru	40	32	449	394	574	618	661	644	675	670	694	655	677	638	335	280	119	84	4 224	4 013	8 237
Petseri	40	36	416	387	634	537	623	656	671	657	700	640	624	694	286	218	36	13	4 030	3 786	7 816
Kokku — Total	904	945	6 685	6 538	8 456	8 170	8 738	8 678	8 377	8 152	8 076	7 874	7 818	7 252	4 167	3 543	1 463	1 108	54 684	52 260	106 944

b) Keskkoolid (1934. a. seeduse alusel) — Ecoles secondaires (d'après la loi de 1934).

	—12 a.		12 a.		13 a.		14 a.		Kokku 12—14 a.		15 a.		16 a.		17 a.		18 a. —		Kokku — Total		
	P.	T.	G.	F.	P.	T.	P.	T.	P.	T.	P.	T.	P.	T.	P.	T.	P.	T.	P.	T.	K.
1. Progümnaasiumid (I—V kl. = 5—9. õ/a.) — Progymnaeses (I—V cl. = 5—9. a. sc.).	200	199	603	616	732	817	841	951	2 176	2 334	797	945	638	718	251	258	83	57	4 146	4 561	8 706
Maad	5	7	20	23	25	32	42	47	87	102	43	60	46	44	24	17	20	4	225	234	459
Kokku — Total	205	206	623	639	757	849	883	998	2 263	2 436	840	1 005	684	762	275	275	103	61	4 370	4 795	9 165
2. Reaalkoolid (I—III kl. = 7—9. õ/a.) — Ecoles réales (I—III cl. = 7—9. a. sc.).	—	—	—	—	134	128	399	460	533	538	513	566	370	394	235	229	363	165	2 014	1 942	3 956
Maad	—	—	—	—	4	3	30	24	34	27	41	36	12	12	2	1	1	1	100	78	178
Kokku — Total	—	—	—	—	138	131	429	484	567	615	554	602	382	406	247	231	364	166	2 114	2 020	

Gümnaasiumide õpilaste rahvus (õpilaste arv välismaalasteta = 100).
Nationalité ethnique des élèves des gymnases.

25.	Eesti kodanikud — <i>Sujets estoniens</i>								Välismaalased <i>Sujets étrangers</i>
	Eestlased <i>Estoniens</i>	Venelased <i>Russes</i>	Saksalased <i>Allemands</i>	Rootsilased <i>Suèdois</i>	Lätlased <i>Lettons</i>	Soomlased <i>Finois</i>	Juudid <i>Juifs</i>	Muud <i>Autres</i>	
Poisid — <i>Garçons</i>	1 255	91	108	12	1	2	16	5	19
Tüdrukud — <i>Filles</i>	1 029	86	85	4	3	3	21	8	13
Kokku — Total	2 284	177	193	16	4	5	37	13	32
%									
Poisid — <i>Garçons</i>	84,3	6,1	7,2	0,8	0,1	0,1	1,1	0,3	1,3
Tüdrukud — <i>Filles</i>	83,2	6,0	6,9	0,3	0,2	0,2	1,7	0,6	1,0
Kokku — Total	83,6	6,5	7,1	0,6	0,1	0,2	1,4	0,5	1,2

Õppekeel. Gümnaasiumi-õpilasist õppis 1938/39.

õ/a. (% õpilaste üldarvust):

Eesti õppekeelega kooles	84,8
Vene „ „	5,8
Saksa „ „	8,2
Rootsi „ „	0,5
Heebrea (juudi) õppekeelega kooles	0,7

Eestlasi oli eesti õppekeelega gümnaasiumes 97,4%, muulasi 2,6%. Vene õppekeelega gümnaasiumes õppis eestlasi 5 ehk 3,1%, saksa gümnaasiumes eestlasi ei olnud.

Õpilaste päritolu (% õpilaste üldarvust):

Linnakooles: omaast linnast	63,8
„ „ maakonnast	19,9
„ „ mujalt	16,3
Maakooles: omaast vallast	37,5
„ „ võõrast „	25,0
„ „ mujalt	37,5

II. Õpilaste koostise moodustumine ja õppetöö korralikkus.
Composition de l'effectif des écoliers et régularité de l'enseignement.

1938/39. õ/a. oli gümnaasiumes endisi õpilasi 44,6%, neist I klassist II klassi üleviiduid 41,6%

Uus gümnaasium töötab alles teist aastat, seetõttu on celmisesest aastast pärit õpilaste ja õppeaasta jooksul kooli astunute arv peagu tasakaalus.

(p. 40,5%, tüdr. 42,8%) ja I klassi kursust kordamajäänuid 3% (p. 3,3%, t. 2,6%). Uued, õppeaasta jooksul kooli astunud õpilased moodustasid õpilaste üldarvust 55,4% (p. 56,2%, t. 54,6%).

Õppetegevuse algul kooli mitteilmunud oli 1938/39. õ/a. gümnaasiumes 3,8% (p. 4,5%, t. 3,1%), enne õppetegevuse lõppu ärajäänuid samuti 3,8% (4,4%, 3,1%).

Puudumiste tõttu kaotas aasta jooksul iga naisõpilane keskm. 7 tundi rohkem kui meesõpilane (82:75). Üle riigi tuli 1 õpilase kohta puudumistunde 1938/39. õ/a. keskm. 79.

Üksikutes linnades on puudumistundide arv suuresti erinev:

	Puudumis- tunde:		Puudumis- tunde:
Talinnas	79,5	Tapal	102,6
Haapsalus	43,3	Tartus	77,4
Kuressaares	120,0	Tõrvas	32,3
Narvas	100,8	Türiil	42,5
Nõumel	96,5	Valgas	32,5
Otepääl	57,5	Viljandis	60,1
Paldes	74,9	Võrus	75,9
Petseris	83,4	Keskm. linnus	79,1
Põltsamaal	101,8	Virumaal	56,8
Pärnus	78,0	Pärnumaal	69,3
Rakveres	68,0	Keskm. maades	62,6
		Keskm. üle riigi	78,5

Puudumist põhjustasid peamiselt haigus (88,5% puudumistundide üldarvust) ja kodused olud (7%).

**12. Õpilaste edasi-
jõudmine.**
Progrès des élèves.

Uues gümnaasiumis 1938/39. õ/a. viimase klassi puudumise tõttu koolikursuse lõpetanud ei olnud, nagu eelpool juba märkisime.

Klassikursuse (I, II) lõpetas kevadel üle riigi 76,8% õpilasist (I kl. 74,9%, II kl. 79%), sai järeleksamid sügiseks 20,5% ja jäeti teiseks aastaks samasse klassi 2,7%.

Gümnaasiumide õpilaste edasijõudmine õppimises % — Progrès des élèves des gymnases en %.

26.	Klassikursuse lõpetanud õpilased <i>Élèves ayant passé le cours de la classe</i>	Klassikursust mittelõpetanud õpilased <i>Élèves n'ayant pas passé le cours de la classe</i>		Klassikursuse lõpetanud (õpil. arv õ/a. lõpul = 100) <i>Élèves ayant passé le cours de la classe (nombre des élèves à la fin de l'an. scol. = 100)</i>		
		Teiseks aastaks samasse kl. jäetud <i>Restés en même classe</i>	Järeleksamid määratud <i>Examens supplém.</i>	I kl. — <i>cl.</i> 10. õ/a.	II kl. — 11. õ/a.	III (VI) kl. 12. õ/a.
Poisid — <i>Garçons</i>	78,3	3,3	23,4	71,8	74,5	100 ¹⁾
Tüdrukud — <i>Filles</i>	80,5	2,0	17,5	78,2	83,3	—
Kokku — Total	76,8	2,7	20,5	74,9	79,0	100¹⁾

13. Õppejõud.
Personnel enseignant.

Gümnaasiumes oli 1938/39. õ/a. tegeliku õppetöö algul õppejõude koolinimekirjade järgi 737 (mehi 61,3%, naisi 38,7%), neist kutseta 10,2% (m. 12,4%, naisi 6,7%).

Enamik õppejõududest annab tunde nii gümnaasiumis kui ka keskkoolis. Ainult ühes koolis — gümnaasiumis — töötajaid on õige vähe — vaadeldaval õ/a. 7,8%.

¹⁾ 15 end. gümnaasiumi (Tallinna Doomkooli) VI kl. õpilast.

Gümnaasiumide õppejõud % — Personnel enseignant des gymnases en %.

27.	Õppejõudude arv tegel. õppetöö lõpul Nombre des instituteurs à la fin de l'année scolaire 1937/38	Aasta jooksul lahkunud Ont quittés l'école au cours de l'année	Aasta jooksul juurde tulnud — Engagés au cours de l'année	Õppejõudude arv tegel. õppetöö lõpul Nombre des instituteurs à la fin de l'année scolaire 1938/39	Õppejõudude koostis 1938/39. õ/a. algul % Effect. du pers. enseignant au commencement de l'année scolaire				
					Kuikegas Ayant diplôme d'instituteur	Kutseseta Sans diplôme d'instituteur	Kokku Total	Neist töötas Dont occup.	
								ainult ühes koolis à une seule école	mitmes koolis aux plu- sieurs écoles
Mehed — Hommes	100	12,6	38,7	126,1	87,0	12,4	100	.	.
Naised — Femmes	100	13,9	38,1	124,2	93,3	6,7	100	.	.
Kokku — Total	100	13,1	38,4	125,3	89,8	10,2	100	7,3	92,7

14. Gümnaasiumide ja keskkoolide kulud.

Dépenses des gymnases, progymnases et écoles réelles.

majandus.

Kuna enamik kooliütlalpidajaid ei ole suutnud ühendatud koolide majapidamise kulusid eraldada, on ka käesolevas ülevaates gümnaasiumide ja keskkoolide kulud antud koos.

Eelmisel õ/a. teostunud õppejõudude üldisest palgake reguleerimisest tingitud kulude tõus 1938/39. õ/a. mõjule ei pääsenud, kuna selle tõusu tasakaalustas õppejõudude arvu vähendamisega saavutatud kokkuvõtteid, mida põhjustas klasside arvu kokkutõmbamine gümnaasiumes.

Üldiselt on vaadeldaval õ/a. kulud jäänud umbes eelmise õ/a. tasemele: kulutati eelm. õ/a. gümnaasiumide ja keskkoolide ülalpidamiseks Kr 2 284 548, 1938/39. õ/a. Kr 2 280 091 (—0,2%).

Kuiigi kulude üldsumma püsis endisel tasemel, on õpilaste arvu vähenemine gümnaasiumes tõstnud õpilase keskm. maksumust 1,8%.

Progümnaasiumid ja reaalkoolid asetsevad tegelikult peagu kõik gümnaasiumide juures, kellega neil on ühised juhatajad ja ka ühine, lahutamatu

Kulu 1 õpilasele kr	1938/39		1937/38		+	%
	1938/39	1937/38	1938/39	1937/38		
Linnus	183,7	181,3	2,4	1,8		
Maal	187,8	195,5	2,3	1,7		
Üle riigi	183,9	181,5	2,4	1,8		

Kulude-tulude üksikasjalisemad kokkuvõtted 1938/39. õ/a. kohta valmivad hiljem, seetõttu märgime siinkohal orienteerumiseks eelmise õ/a. kulude-tulude koostise.

Suuremat osatähtsust omab väljaminekuis palgakulu, sissetulekuis — õppemaks ja riigi-omaval. toetus.

Tulud 1937/38. õ/a. (% üldtulust):

Õppemaks	41,4
Riigi toetus	35,7
Omaavalitsuste toetus	11,2
Seltside ja eraisikute toetus	9,8
Muud tulud	1,9

Kulud 1937/38. õ/a. (% üldkulust):

Õppejõudude, ametn. ja teenijate palgad	75,1
Majanduskulud, majade jooksev remont, invent. murets. 14,5	
Õppevahendite murets., raamatul. täiend., kantsleikulud	3,6
Õpilaste toetus (1,8%) ja muud kulud (5,0%)	6,8

K. Raid.

TÖÖSTUSTÖÖLISTE TÖÖÕNNETUSED 1938. a.
ACCIDENTS du TRAVAIL des OUVRIERS en 1938.

Sisu: 1. Üldandmeid, lk. 641. 2. Tööõnnetuskindlustusele alluvate tööstusliikide käitiste ja isikute arv, lk. 642. 3. Tööõnnetuste arv ja sagedus, lk. 643. 4. Tööõnnetuste aeg, lk. 644. 5. Tööõnnetuste põhjused, lk. 645. 6. Tööõnnetustel vigastatute vanus, lk. 647. 7. Vigastuste iseloom ja asupalk, lk. 647. 8. Tööõnnetuste tagajärjed, lk. 648. 9. Pensionäride arv, lk. 650. 10. Tööõnnetuste vastu kindlustusühingute tulud, kulud ja varaline seis, lk. 650.

I. Üldandmeid.
Données générales.

Tööstusliikide käitiste tööõnnetuste vältimise ja töötervishoiu seisukohast oli vaadeldava aasta tähtsamaks sündmuseks 1937. a. sotsiaalministri poolt antud vastava määruse (RT 1937, 96, 781) jõustumine I. VI. See määrus püstitab kindlad minimaal nõuded töö- ja kõrvalruumide, ventilaatori, temperatuuri, valgustuse, puhtuse ning korrahoiu, ohutuskäitise tööprotsesside, masinate kaitsevahendite jne. kohta. Meie tööstusliikide käitiste töötervishoiulised olud olid kuni kõige viimase ajani puudulikud, eriti väikeettevõtetes. Seetõttu on paljudel käitistele antud pikendusi vajaliste ümberhinnuste ja korralduste teostamiseks, mõnele kuni 1940. a.-ni. Minimaalsete julgestusnõuete mittejätkamise pärast on

tööinspektorid teinud protokolle ning üksikuid käitisi isegi puuduste kõrvaldamise ni sulgenud. Tööinspektsiooni ametnike kõrval avastavad väärnähtusi ka kindlustusühingute revident-insenerid.

Tööõnnetustel töövõime kaotanule on väga tähtsad I. III 1938 jõustunud juhised töövõime kaotuse määramiseks terviserikete puhul (RT 1938, 13, 117). Uued juhised hindavad töövõimekaotusi üldiselt mõnevõrra madalamalt kui seni aluseks olnud eeskirjad.

Kindlustusühingute ja haigekassade vaheliste vaidluste lahendamiseks täiendati määrust, mis sätib nende vastastikuste arvete õendamist (RT 1938, 87, 780). Märkida võib veel Eesti Tööliste Kindlustusühingu põhikirja uuendamist (RT 1938, 84, 754), mis aga ühingu tegevuse aluseid oluliselt ei muuda.

Eesti Töölise Kindlustusühing alustas 1. I 1930 süstemaatilist propagandat tööõnnetuste eageduse vähendamiseks. „Kaitse ennast“ liikumise raamides levitatakse käitistes ja tööliskonnas samanimelist kuukirja, plakateid ja leheldeid, mis hoiatavad tööprotsessis varivate ohtude eest. Liikumine leidis lühikese ajaga võrdlemisi elavat vastukaja; õnnetuste põhjuste kõrvaldamiseks abinõude otsimiseks on mitmes suurtööstuslikus käitises seatud ametisse julgeolekukomiteed ja -ametnikud.

2. Tööõnnetuskindlustusele alluvate tööstuslike käitiste ja isikute arv.

Nombre des entreprises et personnes soumises à l'assurance contre les accidents du travail.

1938. a. ei teostunud muutusi tööõnnetuskindlustuse ulatuse normatiivseis alustes. Kindlustusele alluvate käitiste ja töötajate arvu liikumise mõistmiseks tuleb meenutada meie tööstustegevuse üldist olukorda. Teatavasti säilitati tööstuses 1938. a. üldiselt eelmisel aastal saavutatud kõrge aktiivsus ning edasise töusu tõttu üksikui aladel näitas inimtööjõu rakendus aasta lõpul ca 2,2%-list kasvu. Kindlustusele alluvate käitiste ja isikute arvuline kasv seletub aga suurel määral ka Kindlustusnõukogu tegevusega, kes, rakendades TTS § 382 p. 2, pidevalt teostab väikekäitiste kindlustusühingute alla arvamist.

Tööinspeksiooni andmeil kuulus 1938. a. lõpul kohustusliku tööõnnetuskindlustuse alla 3 974 käitist 62 808 töötajaga aasta alguse 3 768 käitise ja 61 540 töötaja vastu. Seega on kasvanud käitiste arv 206 võrra ehk 5,5% ja töötajate arv 1 268 võrra ehk 2,1%. Asjaolu, et kindlustatute arvu juurdekasv 1938. a. on mitmekordselt madalam eelmise aasta omast, peegeldab meie tööstuse arengus ilmnunud pidurdavaid tendentse.

Kindlustusühingute aruandeis esinevaid arve kindlustuse ulatuse kohta tuleb hinnata tõelisist suuremaiks; osa töötajaid, eriti liikuvama isikonnaga tööaladel, arvestatakse kindlustusühinguis mitmekordselt: palju töökohavahetajaid jääb endise töökoha järgi kindlustatute hulgast kustutatama ka pärast nende teiskordset kindlustuse alla arvamist uue tööandja poolt esitatud teadaande põhjal. Nii kuulus kindlustusühingute andmeil 31. XII 1938 kindlustuse alla 5 073 käitist 95 042 töötajaga. Kõrvutades neid arve aasta algseisuga, osutub käitiste arv 7,8% ja töötajate arv 1,4% kasvanuks. Tööstustöölise tööõnnetuskindlustus teostub kahe avalikõigusliku ühingu — Eesti Töölise Kindlustusühingu („ETK“) ja Tööõnnetuste-Kindlustusühingu „Ühisoma“ — kaudu. Omavalitsuste ja ühistegeliste asutiste päralt olevad tööstuslikud käitised kuuluvad viimaseks, kõik muud käitised aga esimesena mainitud ühingu alla. Enamik „Ühisomas“ kindlustatud käitisi kuulub toidu-, maitseainete ja jookide tööstusse (peamiselt ühispiimatalitused ja piiritusevabrikud); suurema töötajate arvu annavad aga omavalitsuste ehitusosakonnad, elektrijaamad ning transportkäitised. Eesti Töölise Kindlustusühingu („ETK“) alla kuulus 1938. a. lõpul 87,7% käitist ja 83,2% kindlustatud töötajast, Tööõnnetuste-Kindlustusühing „Ühisoma“ alla vastavalt 12,3% käitist ja 16,8% kindlustatuid.

Kindlustusühingute alluvate käitiste arvu kasv, nagu juba öeldud, ei tähenda sedavõrd uute käitiste avamist kui varem teostunud väikekäitiste esakordset kindlustuse alla arvamist. Kindlustusühingute andmeil on käitiste arv 1938. a. tõusnud kõigis tööstusharudes peale metsaületootamise, kus toimus ca 30%-line langus. Suhteliselt endistega on uute käitiste juurde-tulek tunduvalt puhastus- (21,7%), ehitus- (16,4%), metalli- (15,0%) ja keemiatööstuses (12,2%). Kindlustatute arvu kasvult on esikohal toidu- ja maitseainete ning jookide tööstus (1 132), kus 1938. a. võis nentida üldist aktiivsuse tõusu; järgnevad metalli- (672), ehitus- (658), paberi- ning telluloositööstus (635) ja transport- ning kaubandusala (435). Kindlustatute arvu suhtelise kasvu poolest kujuneb järjestus veidi teiseks: paberi- (26,0%), toidu- ja maitseainete ning jookide (14,8%) ja metallitööstus (12,6%). Seevastu esineb aga mitmelgi alal tagasimineik. Metsamaterjalide konjunktuuri nõrgenemise tõttu välisturgudel vähenes töömaht puutööstuses ja metsaületootamise alal, mida peegeldab ka kindlustatute arvu ümarguselt 10%-line langus mõlemal alal. 9,0% vähenes kindlustatute arv kehakatte- ja pudukaupade tööstuses, kus esines raskusi jalanõude-, rohkem aga pudukaupade (kammide, nõõpide jne.) tootmise alal. Ka laevanduses osutab kindlustatute arv enam kui 10%-list langust, seda mitte laevapere vaid remonttöölise arvel. Tekstiiltööstuses esines raskusi eriti südasuvel ja sügisel, kindlustatute arv aasta lõpul jäi aga siiski eelmise aasta tasemele.

Mõned ettevõtjad, kes ei ole kohustatud töölisi kindlustusühinguis tööõnnetuste vastu kindlustama, teevad seda siiski vabatahtlikult harilikes kindlustuseltsides. 1938. a. anti selliseid töölise kollektiivõnnetuskindlustusi üldse 378.

Tööõnnetuste arv 1922—38. a.
Nombre des accidents du travail de 1922—38.

1.	Arv — Nombre			1 000 kindlustatu kohta — Par 1 000 personnes assurées		
	„ETK“	„Ühisoma“	Kokku	„ETK“	„Ühisoma“	Tööl.
	Kindlustusühingud — Sociétés d'assurance					
1938	14 654	1 584	16 238	186	108	172
1937	15 375	1 516	16 891	214	114	199
1936	11 170	1 300	12 470	188	112	176
1935	7 583	1 164	8 747	149	104	141
1934	6 499	1 094	7 593	151	103	141
1933	4 150	1 231	5 381	109	143	115
1932	4 432	869	5 301	109	142	113
1931	5 059	425	5 484	134	85	129
1930	6 718	363	7 079	147	80	141
1929	6 576	630	7 199	144	120	142
1928	5 740	433	6 173	134	103	131
1927	5 237	314	5 551	126	79	122
1926	5 036	205	5 241	121	58	116
1925	4 333	129	4 462	109	41	104
1924	3 594	—	3 594	102	—	102
1923	3 917	—	3 917	145	—	145
1922	2 562	—	2 562	114	—	114
Keskmine 1930—34	5 551	796	6 347	130	111	128
Moyenne 1925—29	5 384	322	5 706	127	80	123
1922—24	3 348	—	3 348	120	—	120

3. Tööõnnetuste arv ja sagedus.

Nombre et fréquence des accidents du travail.

1933. a. saadik pidevalt ja kiiresti tõusnud tööõnnetuste arv oli kõrgseisus 1937. a., millele 1938. a. järgnes juba langus, olgugi mitte väga suur. Nii registreeriti tunnustatud tööõnnetusi 1938. a. 16 238, neist „ETK-s“ 14 654 ehk 90,2% ja „Ühisomas“ 1584 ehk 9,8%. Võrreldes

1937. a. on tööõnnetuste arv langenud 653 võrra ehk 3,9%.

Tab. 1 teine osa sisaldab koefitsiente, mis näitavad tööõnnetuste sagedust suhteliselt kindlustatute arvuga (1. I ja 31. XII aritm. keskmine). Nagu näeme, tuli 1938. a. 1 000 kindlustatu kohta 172 tööõnnetust, mis kõrvutatuna eelmise aasta koefitsiendiga (199)

Tööõnnetuste sagedus suurtööstuses 1 miljoni tötunni kohta.
Fréquence des accidents du travail par 1 million des heures du travail effectuées en grandes entreprises.

2.	1938	1937	1936	1935	1934	1933	1932	1931	1930	1929	1928	Keskml. Moyenne 1927—36
<i>Pour la nom. franç. s'adresser au tab. 3</i>												
I. Murrud ja kaevandused	259	297	224	201	200	179	207	229	202	225	177	203
II. Mineraalide töötlemine	172	189	144	126	92	48	76	91	89	94	94	98
III. Metallitööstus	145	172	151	142	116	116	111	136	120	108	98	122
IV. Keemiatööstus	168	179	146	118	126	140	107	98	77	88	87	112
V. Nahatööstus	31	44	52	35	21	28	40	44	68	54	49	44
VI. Tekstiilitööstus	48	52	47	49	59	47	50	61	67	79	64	60
VII. Puutööstus	123	146	138	134	123	89	123	127	93	89	100	113
VIII. Paberitööstus	70	67	56	64	53	45	51	57	59	50	58	56
IX. Polügraafiatööstus	10	5	4	7	4	3	4	5	7	7	6	5
X. Toidu-, maitseainete ja jookide tööstus	44	36	59	42	21	28	53	41	56	43	41	43
XI. Kehakatte- ja pudukaupade tööstus	7	0	0	14	8	12	21	14	22	8	7	12
XII. Ehitustööstus	202	211	149	122	100	149	150	136	163	137	96	180
XIII. Elektrijsamad ning gaasi- ja veevarustus	70	56	56	54	48	59	39	23	8	29	29	39
XIV. Puhastustööstus	8	—	0	5	—	10	0	8	20	12	13	9
Keskmine — Moyenne	119	127	99	90	86	75	82	93	87	90	79	87
Indeks — N.-ind. (1927—36 = 100) . . .	136,8	146,0	113,8	103,4	98,9	86,2	94,3	106,9	100,0	103,4	90,8	100

tähistab 13,6%-list sageduse langust. Kindlustatute arvul põhinevatele sageduskoefitsientidele ei saa aga anda suurt kaalu, sedalaenam et, nagu eelmises peatükis selgus, kindlustusühingute arvustik kindlustatute kohta osutub ebatäpsaks.

1938. a. tuli suurtööstuses 1 milj. töötunnile keskmiselt 119 tööõnnetust 1937. a. 127 vastu. Seega on tööõnnetuste sagedus suurtööstuses eelmise aastaga võrreldes langenud 6,3%, jäädes ikkagi kõrgemaks kõigi varemate aastate sagedusest. Kuna töötundide arv väiketööstuses ei ole teada ning kesktööstuses jätab soovida täpsuselt, tuleb üksikute tööstusharude õnnetusohhtlikkuse iseloomustuseks lähtuda suurtööstusest, mille arvele langeb ümarguselt 70% kõigist tööõnnetustist.

Kõrvutades 1938. a. andmeid eelmise aasta omadega, võib üksikute tööstusharude tööõnnetuste sageduses nentida järgmisi muutusi:

Ohtlikumas tööstusharus — murdues ja kaevandustes — langes 1 milj. töötunni kohta arvatud tööõnnetuste arv 297-lt 259-le, seega 12,8%.

Teisel õnnetusohhtlikumal alal — ehitustööl, kus reeglina töötatakse pikendatud tööpäevaga — jäi töömaht eelmise aasta tasemele, mistõttu siin vilumatute töötajate juurdevool ei olnud nii suur kui 1937. a. Siin on tööõnnetused harvenenud ainult 4,3%.

Mineraalide töötlemise alal saavutati 1938. a., hoolimata elavast tööpingest, 9,0%-line tööõnnetuste harvenemine. Samal ajal on tööõnnetuste sagedus keemiatööstuses langenud 6,1%.

Seni vaadeldud aladest tunduvam õnnetuste harvenemine teostus 1938. a. puu- (15,8%) ja metallitöös-

tuses (15,7%). Veelgi suurem on sageduse langus naha- (29,5%) ja kehakatte- ning pudukaupade tööstuses (22,2%), mis mõlemad on ohutumaid tööstusharusid. Tekstiilitööstuses, kus töötamisvõimalused 1938. a. olid tunduvalt kitsamad kui 1937. a., kus aga siiski ratsionaliseerimised kohati tõstsid tööpinget, langes 1 milj. töötunnile 48 tööõnnetust 1937. a. 52 vastu: harvenemine seega 7,7%.

Teisest küljest on õnnetuste sagedus mõnes vähemohhtikus tööstusharus 1938. a. siiski tõusnud. Nii on õnnetused suurtööstuslikus polügraafiatööstuses 2 korda sagenenud (10:5). Elektrijsamad ja gaasi- ning veevarustuskäitistes tõusis õnnetuste sagedus 25,0%, toidu-, maitseainete ja jookide tööstuses 22,2% ning paberi- ja tselluloositööstuses 4,5%.

Võrdlusest rea varemate aastatega selgub, et üli kõrge tööõnnetuste sagedusega murdues ja kaevandustes ning ehitustööstuses, kus õnnetused 3—4 viimasel aastal pidevalt rohkenesid, jäi õnnetuste sagedus 1938. a. eelmisest aastast madalamaks, kõigist eelnevaist aga siiski kõrgemaks. Nenditu kehtib samuti kõrge õnnetuste sagedusega mineraalide töötlemise, keemia- ja metallitööstuse suhtes, ainult selle erinevusega, et viimases tööstusharus on 1938. a. sagedus madalam eelneva kahe aasta omast. Järjekorras 6. ohtlikumas tööstusharus — puutööstuses — langes õnnetuste sagedus pärast 4-aastast pidevat tõusu tasemele, millest ta oli madalam vaid 1928—30. ja 1933. a. Siin mõjub tõenäoliselt kaasa puutööstuse mullune nõrk konjunktuur, mistõttu siin mitte ükski ei langenud tööpinge ja -tempo, vaid vallandusid ka vilumatamad töötajad. Keskmisest madalama sagedusega aladest

tõusis sageduskoeffitsient juba teist aastat järjest paberitööstuses, saavutades vaatlusaja kõrgeima taseme; sellega võrdsele kõrgseisule tõusis 1938. a. ka õnnetuste sagedus elektrijaamades ning gaasi- ja veevarustuse alal. Tekstiiltööstuses oli tööõnnetusi 1938. a. harvemini vaid 1933. ja 1936. a. Võrreldes kriisielise tasemega on tekstiiltööstuse ohtlikkus langemas. Naha- tööstuses oli õnnetusi möödunud aastast harvemini ainult 1933. ja 1934. a. Toidu- ja maitseainete ning jookide tööstuses toimus küll õnnetuste sagenemine, 1936. a. kõrgeis jäi aga ületamata. Väga madala õnnetuste sagedusega aladeks on endiselt polügraafia-, puhastus- ning kehakatte- ja pudukaupade tööstus: 1938. a. saavutas neist esimene vaatlusaja kõrgeima, viimane aga madalaima õnnetuste sageduse.

Sadama- ja ladutööde, transportala, metsatööstamise ja laevanduse olukorda peame iseloomustama 1 000 kindlustatule langeva õnnetuste arvuga, kuna töötundide arv neil aladel ei ole teada. Kahel viimasel aastal tuli tööõnnetusi 1 000 kindlustatu kohta (1. I ja 31. XII keskmine) järgmiselt:

	1938	1937
Kaubandus- ja transportalal	176	180
Metsatööstamise alal	42	50
Laevanduses	91	108

Nagu näeme, on ka neil aladel õnnetused harvenenud: metsatööstamise alal 16,0%, laevanduses 15,7% ja kaubandus- ning transportalal 2,2%. Õnnetuste sagedus sadamais ja ladudes väheneb visalt.

Käsitlustest selgus, et 1938. a. on tööõnnetused harvenenud kõigis ohtlikumates tööstusharudes. See kinnitab, et õnnetuste pidurdamiseks tehtud korraldused on kandnud teatavat, kuigi mitte küllaladast, vilja. Arvatavasti on ka töölised ise varitsevate ohtude suhtes muutunud ettevaatlikumaks. Riisiko vähenemist on vististi soodustanud ka tööstusliku aktiivsuse teatavast langusest tulenev väike tööpinge nõrgenemine. Samuti vähendas õnnetuste arvu asjaolu, et 1938. a. enam ei olnud sellist suurt vilumatute töötajate juurdevoolu tööstusse kui 1937. a.

4. Tööõnnetuste aeg.

*Accidents du travail
d'après les mois, les jours
de la semaine et les
heures.*

	1938	1937	1938	1937
	Tööõnnetusi 1 milj. töötunni kohta		Indeks (aasta keskm. = 100)	
Jaanuar	111	106	93	83
Veebruar	109	113	92	89
Märts	95	113	80	89
Aprill	103	119	87	93
Mai	115	125	97	99
Juuni	129	137	108	108
Juuli	160	141	134	111
August	148	149	123	117
September	119	138	100	107
Oktoober	104	118	87	93
November	109	124	92	98
Detsember	115	131	97	103
Keskmine	119	127	100	100

Üksikul kuul tuli tööõnnetusi suurtööstuses 1 milj. töötunni kohta kahel viimasel aastal järgmiselt:

Nagu näeme, on õnnetuste sagedus suurtööstuses 1938. a. eelmisest aastast kõrgem jaanuaris ja juulis, kõigil teisel kuul aga madalam; sealjuures on harvenemine aasta lõpukuudel tõhusam kui esimesel poolaastal. Nagu varemalt, nii ka 1938. a. oli õnnetuste sagedus suurim suvel (juunist septembrini), kõrgeisuga juulis. Suvise suurema õnnetusohthikkuse põhjusina tuleb nentida kiiremat väsimist soodustavat kuumust, pikemat tööpäeva, korratumat vaba- ja puhkeaja veetmist, suuremat tööpinget ning vilumatute töötajate suuremat osatähtsust. Madalaim oli tööõnnetuste sagedus 1938. a. kevadkuudel — märtsis ja aprillis, viimasega lähedalt võrdne ka oktoobris. 1938. a. andmeist nähtub ka, et talvel (novembrist veebruarini) on õnnetuste sagedus kõrgem kui märtsis ja aprillis. Tugedes sellele tõsiasi- ja tehakse etteheiteid, nagu sõltuks kitsama töömahuga talvekuude kevadest kõrgem õnnetuste sagedus peale muu ka suuremast simulatsioonitahtest. Kuigi on alati leidunud üksikuid sotsiaalkindlustuse kuritarvitajaid, ei tohiks sellistel üldistustel siiski olla objektiivset alust. Ei või unustada, et detsember ja jaanuar on pimedaimad kuud, mis õnnetuste sageduse seisukohast pole kaugeltki tähtsusetu. Seevastu vigastatute ravikestus on sügis- ja talvekuudel keskmiselt pikem kui kevadel ning suvel.

Üksiku aasta andmed ei iseloomusta küllalt ilmekalt tööõnnetuste sagedust nädalapäevade järgi. Toome seepärast 1938. a. arvud kõrvutatult 3 varem aasta ja 1925—34. a. keskmisega:

	1938	1937	%		Keskmine
			1936	1935	1925—34
Pühapäev	2,1	2,1	2,7	2,2	2,2
Esmaspäev	17,2	17,5	16,2	17,3	16,4
Teisipäev	16,7	16,6	17,1	16,1	16,4
Kesknädal	17,0	15,5	16,6	16,3	16,7
Neljapäev	15,9	16,8	16,3	16,4	17,0
Reede	16,6	16,9	16,3	16,8	16,6
Laupäev	14,5	14,6	14,8	14,9	14,7

Tabelist nähtub, et nagu eelmiselgi, nii ka 1938. a. on õnnetusrohkeimaks päevaks esmaspäev; järgnevad kesknädal, teisipäev ja reede. Ainsaks tööstusharuks, kus õnnetuste sagedus üksikul päeval enam-vähem normaalselt nädala lõpupoole tõusis, ning kus ka esmaspäev ei olnud õnnetusrikkam järgnevaist päevist, oli 1938. a. ehitustööstus. Seevastu mürdudes ja kaevandustes võis nentida hoopis vastupidist tendentsi: õnnetuste arv on suurim esmaspäeviti, millest edasi langeb pidevalt igal järgneval nädalapäeval. Õnnetusi esmaspäeviti juhtub suvel suhteliselt enam kui talvekuudel.

Vaadeldes tööõnnetuste ositumist kellaaaja järgi ei tohi unustada, et tööjõu rakendusulatus kõigis ööpäeva faasides ei ole kaugeltki võrdne. Kui 1925—34. a. keskmiselt toimus suurimal määral õnnetusi kella 10 ja 12 vahel, s. o. enne lõunavaheaega, siis nüüd juba mitmendat aastat järjest on õnnetusrikkaim tund kella 9—10, haarates enam kui 10% õnnetuste üldarvust. Sellele järgnev tund (10—11) oli 1938. a. kardetavuselt teisel kohal (9,9% üldarvust); järjekorras on ohtlikumad tunnid veel 14—15 (9,7%) ning 13—14 (9,5%) vahel. Samad 4 tundi olid kõrgema

meie tööstuses kasutatavaist masinaist — puu-ketas-
saed; edasi on siin õnnetusohlikumad puuhövel- ja
-freemasinad, käärid, lihvimismasinad, kaatrid, kapp-
ja lintsaed jne. Ketassaagidel tekib enamik vigastusi
saetera vastu puutumisest, eriti saepuru kõrvaldamisel
sae käigu ajal, laudade kantimisel või kärpimisel käsi
mitte küllaldaselt kaitstes jne.; kaunis palju õnnetusi
juhtub ka laua- ja oksakildude tagasilöömisest ja
põrkamisest. Hövelmasinail tekib „ETK“ arvates
enamik õnnetusi seepärast, et töölised kõrvaldavad
kaitsevahendeid, kuna need takistavat töötamist.
Kehakatte- ja pudukaupade ning puhastustööstuses,
kus õnnetusi üldiselt vähe, on masinate osatähtsus
siiski võrdlemisi kõrge; 1938. a. on see mõlemas lan-
genud: esimeses 25,3%-lt 17,6%-le, teises 19,4%-lt
15,6%-le. Nahatööstuses põhjustasid masinad 1938. a.
13,1% õnnetusist (1937. a. 17,5%). Ka metallitööstuses
on masinate osatähtsus langenud 12,5%-lt 11,1%-le;
ohulikumaks masinaks on siin metallitreipink, edasi
rauastantsid ja -pressid, puur-, hövel- ja freemasinad,
pleki- ning rauakäärid, poleerimismasinad, rauasaed
jne. Paberitööstuses toimunud õnnetusist langes 1938. a.
masinate arvele 7,6% 1937. a. 10,8% vastu; arvukamalt
tekitasid õnnetusi traatimis- ja puukoorimismasinad.
Toidu- ja maitseainete ning jookide tööstuses vähenes
masinaist tingitud õnnetuste osatähtsus 1938. a.
9,1%-lt 8,3%-le. Väga mitmesuguste masinate hulgas
on siin ohtlikumad erisugused purustamismasinad,
elevaatorid, kompekti- ja sigarettide masinad, valtsid,
pressid, stantsid jne.; küllalt raskeid vigastusi juhtub
ka maal asetsevates veskites. Masinate osatähtsus on
tõusnud veel mineraalide töötlemise alal (2,8%:2,2%).
Pea kõigis tööstusharudes tarvitatavaist masinaist
tekitavad rohkesti õnnetusi smirgelkäiad, mootorid,
vintsid jne. Transmissioonide läbi juhtus 1938. a.
58 tööõnnetust eelmise aasta 68 vastu.

Transportvahendite ohtlikkuse osatähtsus, mis
1937. a. väga suurel määral tõusis, suurenes 1938. a.
veelgi. Nii tekitasid transportvahendid 1938. a. 737 õn-
netust ehk 4,5%, 1937. a. aga 626 õnnetust ehk 3,7%
üldarvust. Suurimal määral — 15,6% — tööõnnetusi
põhjustasid transportvahendid murdudes ja kaevandus-
tuses (1937. a. 11,4%); 459 murdudes ja kaevandus-
tes toimunud õnnetust moodustab 62,3% transport-
vahendeist tingitud õnnetuste üldarvust. Enamik
kõnesolevaist õnnetusist juhtub õlikivikaevandustes
vagonetide rööbastelt mahajooksudel ja haakimistel.
Mineraalide töötlemise alal on transportvahendite
ohlikkuse tõusnud 4,0%-lt 5,7%-le, keemiatööstuses
4,5%-lt 7,7%-le, teistes tööstusharudes vähem. Vähe-
nenud on transportvahendite oht elektrijaamade rüh-
mas (0,8%:5,6%), ehitustöödel (1,1%:1,4%) ja puu-
tööstuses (1,3%:1,9%). Kaubanduse ja transpordi alal
juhtunud tööõnnetusist langes transportvahendite
arvele 1938. a. 6,0%, 1937. a. 6,2%.

Mürgiste, põletavate ning sööbivate ainete osa-
tähtsus, mis 1937. a. langes, on tõusnud 2,9%-lt 3,2%-le,
jäädes siiski madalamaks 1935. ja 1936. a. tasemest.
Sellistest ainetest põhjustatud õnnetuste osatähtsus

on kõrgem puhastus- (1938. a. 13,3%, 1937. a. 9,7%),
metalli- (1938. a. 9,7%, 1937. a. 8,5%) ja keemiatöös-
tuses (1938. a. 7,4%, 1937. a. 5,4%); nagu näeme, on
kõigil neil aladel 1938. a. osatähtsus suurem eelmise
aasta omast. Laevanduses on mürgistest ja põletavatest
ainetest tekitatud õnnetuste osatähtsus tõusnud
3,2%-lt 5,1%-le, puutööstuses 0,3%-lt 1,2%-le. Kõi-
gis teistes tööstusharudes on selliste ainete ohtlikkus
vähenenud.

Töötaja kukkumise osatähtsus, mis 1937. a. hü-
peliselt langes, tõusis 1938. a. jälle 12,8%-le, seega
lähedaseks varemate aastate omale; kukkumised on
sagenenud eranditult kõigis tööstusharudes. Suhteliselt
suuremal määral esineb töötaja kukkumisi ehitustöödel
(21,0%), laevanduses (20,9%), elektrijaamade ja gaasi-
ning veevarustuse alal (19,2%). Ehitustöödel juhtub
palju kukkumisi seepärast, et tellinguil ei ole käsi-
puid ega äärelaudu.

Töötajate kukkumiste kõrval on 1938. a. suure-
nenud ka esemete ja riistade kukkumiste osatähtsus
(7,3%:6,1%), jäädes ikkagi enam kui poole väikes-
maks varemate aastate tasemest. Esemete kukkumiste
osatähtsus on enam-vähem võrdne kõigil aladel. Plah-
vatused ja kahjutuled põhjustasid 1938. a. 37 tööõnne-
tust 1937. a. 58 vastu; nende osatähtsus õnnetuste
põhjuste hulgas vähenes vastavalt 0,3%-lt 0,2%-le.
Erandlikult suurenes plahvatustel vigastatute arv vaid
murdudes ja kaevandustes. Langus esines 1938. a. ka
sisselangeliste ja kokkuvarisemiste arvus. Elektrivool
tekitas 1938. a. võrdselt eelmise aastaga 12 tööõnnetust;
kuuldavasti ei kannata siin mitte sedavõrd vähikud,
kui just vilunud oskustöölised, kes alatise ohu tõttu on
muutunud hooletuks.

Komistamiste, tõugete, esemetele astumiste jne.
osatähtsus on 1938. a. langenud 38,5%-lt 24,0%-le;
üksikuil aladel põhjustasid seda liiki asjaolud 20—40%
õnnetusist. Enamik siia kuuluvaist õnnetusist sõltub
töökohal ja selle ümbruses valitavast korralagedusest,
puudulikust valgustusest jne.

Tööobjektide mehaaniliste abinõudeta käsitamisest
tingitud õnnetuste osatähtsus on tõusnud 19,4%-lt
26,2%-le, ületades seega 1930—34. a. keskmise ligi
kahekordselt. Suurimal määral esineb sedalaadi õnne-
tusi sadama- ja ehitustööde, autotranspordi, murdude
ning kaevanduste, puu- ja paberitööstuse ning mineraal-
ide töötlemise alal. Kõik loetletud alad on sellised,
kus sageli tuleb tõsta suuri raskusi; iseloomult on
need õnnetused enamikus kerged — venitused, väana-
mised jt.

Käsitööriistadest tekitatud õnnetused on viima-
seil aastail näidanud sagenemistendentsi; 1938. a.
moodustasid need 11,0% 1937. a. 9,9% vastu. Suurima
käsitööriistade ohuga on metsaülestöötamine (39,4%),
järgnevad kehakatte- ning pudukaupade- (25,7%),
naha- (16,6%) ja toiduasinate töö (15,3%), murrud
ja kaevandused (11,7%) ning ehitustööd (11,5%).
Rohkesti juhtub õnnetusi seetõttu, et tööriistad on
halvas seisukorras. Loomade tõttu juhtus 1938. a. 52,

1937. a. 34 õnnetust; suuremal arvul esineb neid tapamajades.

Võrdlemisi suur lahkuminek töötaja kukkumiste, komistamiste ja tõugete ning tööobjektide mehaaniliste abinõudeta käsitamise 1937. ja 1938. a. osatähtsus vahel seletub nähtavasti teatava ebahütlusega materjali rühmitamisel kindlustusühinguis, eriti nende põhjuste piires. Seda kinnitab asjaolu, et kokku on nende 3 rühma osatähtsus kahel viimasel aastal peagu võrdne (63,0% : 65,0%).

Tööõnnetustel vigastatute ositus vanuse järgi (%).
Age des accidentés (%).

4.	—19 a.										Kokku Total
	20-24 ans	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-		
1938 . . .	7,3	15,1	22,8	19,3	12,8	8,9	5,8	4,0	2,5	2,1	100
1937 . . .	9,0	16,6	23,4	18,0	11,9	7,3	5,0	3,7	2,5	2,1	100
1936 . . .	6,7	18,0	23,5	18,1	11,0	8,1	5,5	3,9	2,8	2,4	100
1935 . . .	5,9	17,3	21,7	17,1	11,8	8,9	6,5	4,7	3,3	2,8	100
Keskmine Moyenne											
1930-34 . .	6,7	16,6	21,1	16,7	12,2	9,5	6,5	4,9	3,2	2,6	100
1925-29 . .	10,3	18,3	18,4	14,5	11,3	8,8	6,9	5,2	3,4	2,9	100
M. — H. ¹⁾	7,4	12,1	20,4	17,2	12,6	9,0	7,0	5,4	4,0	4,9	100
N. — F. ¹⁾	5,1	14,8	19,9	16,8	13,3	10,5	7,6	5,5	3,5	3,0	100

6. Tööõnnetustel vigastatute vanus. Age des accidentés.

Võrreldes 1937. a. on alla 30 a. vanusrühmade osatähtsus vähenenud, 30—54 a. vanuste oma — suurenenud, 55 a. ja vanemate oma aga jäänud endiseks. Nihkumine vanusrühmade avaldub ka vigastatute keskmise vanuse tõus; nii oli 1938. a. tööõnnetustel vigastatute keskmine vanus (aritm. keskmine) 33,2 a. 1937. a. 32,5 a. vastu, mis tähistab 2,2%-list kasvu.

Võrdlusest tabeli allosas toodud töölistkonna vanusliku koostisega (haigekassade andmed 1938. a.) selgub, et nooremate osatähtsus tööõnnetustel vigastatute hulgas on suurem nende osatähtsusest üldises töölistkonna koostises. Kuigi haiguste ja tööõnnetuste vastu kindlustatute isikkonnad täieliselt ei kattu, on suurem tööõnnetuste riisiko nooremate töötajate hulgas väljaspool kahtlust. Siin on mõõduandev noorte kogematus, kergem väsimine, uudishimu, uljus, vanematest töölistest korratum väljapuhkamine järgnevaiks tööpäevaks jne.

7. Vigastuste iseloom ja asupaik. Nature et localisation des lésions.

Nagu varemaltki, nii ka käesolevas tilevaates vaadeldakse iga isiku vigastust iseseisva tööõnnetusena, olguigi et mitu isikut võis saada vigastusi koos ühe sündmuse läbi, Kollektiivseid tööõnnetusi toimus 1938. a. ainult 25.

Vigastuste iseloom 1938. a. — Nature des lésions en 1938.

5.	Pour la nomenclature française s'adresser au tab. 3										Silmavigastused — Lésions de l'oeil				Kokku — Total		
	Kõrvhaigused, põrvhaigused, põrvhaigused, nahahaigused, põrvhaigused ja muud	Plagées, contusions, écorchures	Põletushaigused — Brûlures	Sõtk ja sõtkatõhused vapustused — Chocs, commotions	Lõike- ja rebendhaigused — Coupures, lacerations	Pistehaigused — Piqûres	Ligeseisemised — Perte d'un membre	Nihetused — Luxations	Luumurrud — Fractures	Väsimised ja venitused — Fatigues et entorses	Lämbumised — Aphyxies	Uppumised — Submersions	Agelad mürgistused — Intoxications aiguës	Võõrkehaded — Par corps étrangers		Yerevalumid silma — Hémorragie interne	Eristamata — Non spécifiées
I. Murrud ja kaevandused . . .	69,8	2,3	—	3,0	2,4	0,3	3,0	2,0	7,6	0,0	—	0,1	2,7	0,3	2,7	3,8	100
II. Mineraalide töötlemine . . .	52,0	9,2	—	7,6	4,6	0,3	1,5	1,8	10,9	0,1	—	—	2,3	—	1,6	8,1	100
III. Metallitööstus . . .	48,8	11,0	—	5,3	6,0	0,4	0,3	2,7	10,6	—	—	—	5,0	0,0	2,3	7,6	100
IV. Keemiatööstus . . .	53,1	8,0	—	7,4	5,1	—	1,0	1,3	10,9	—	—	0,3	2,9	0,3	2,3	8,0	100
V. Nahatööstus . . .	48,8	1,2	—	8,3	2,4	—	1,2	2,4	9,5	—	—	—	1,2	—	3,6	21,4	100
VI. Tekstiilitööstus . . .	67,8	1,9	—	4,2	5,8	0,4	0,4	2,1	7,1	—	—	0,1	1,4	0,2	1,0	7,6	100
VII. Puutööstus . . .	57,5	1,4	—	7,2	5,4	1,1	0,7	4,0	10,1	—	—	0,0	1,2	0,2	1,6	9,6	100
VIII. Paberitööstus . . .	63,0	2,4	—	2,1	2,6	1,3	0,5	1,8	17,8	—	—	—	1,6	0,3	2,1	4,7	100
IX. Polügraafitööstus . . .	63,8	4,3	—	2,9	8,7	—	—	2,9	8,7	—	—	—	—	—	—	8,7	100
X. Toidu-, maitseainete ja jookide tööstus . . .	48,4	10,4	—	10,1	6,6	1,1	0,8	4,7	9,0	—	—	0,1	0,5	—	0,5	6,9	100
XI. Kehakatte- ja pudukaupade tööstus . . .	58,1	2,7	—	8,1	9,5	—	—	—	5,4	—	—	—	—	—	—	16,2	100
XII. Ehitustööstus . . .	54,8	1,4	—	2,4	9,7	0,1	1,0	3,5	16,7	—	—	—	1,2	0,1	1,4	8,7	100
XIII. Elektri ja gaasi- ja veetarustuse tööstus . . .	59,4	4,3	0,9	7,8	1,7	0,9	—	7,8	12,9	—	—	—	1,7	—	1,7	0,9	100
XIV. Puhastustööstus . . .	23,9	22,2	—	—	13,4	2,2	—	4,4	13,4	—	—	—	—	2,2	—	11,1	100
XV. Kaubandus ja transport . . .	60,3	0,7	—	4,0	2,5	0,1	1,2	5,6	13,5	—	—	—	0,7	0,4	1,2	9,8	100
XVI. Metsaülestõttamine . . .	57,3	0,5	—	12,5	2,7	0,5	1,1	6,5	6,5	—	—	—	0,5	—	0,5	11,4	100
XVII. Laevandus . . .	39,5	4,8	—	2,0	2,5	—	0,6	3,4	3,9	—	0,6	—	6,5	—	5,4	30,8	100
Kokku — Total	57,4	4,2	0,0	4,7	5,5	0,4	1,2	3,1	11,1	0,0	0,0	0,0	2,3	0,3	1,9	8,1	100
1937	57,4	4,1	0,0	4,7	5,5	0,3	1,1	2,6	11,0	—	0,0	0,2	2,5	0,1	1,5	9,0	100
1936	59,3	3,4	0,0	3,6	5,6	0,4	1,3	2,5	11,1	0,0	0,1	—	—	—	12,7	—	100
1935	62,4	3,5	0,0	3,0	5,0	0,1	1,3	2,6	11,4	0,0	0,1	—	—	—	10,6	—	100
1934	64,9	3,2	0,0	2,8	4,5	0,4	3,0	2,8	9,6	0,0	—	—	—	—	8,3	—	100
1933	69,4	3,3	0,1	9,4	3,0	0,3	2,4	3,3	9,9	0,0	—	—	—	—	8,9	—	100
1932	69,4	2,8	0,1	3,6	4,0	0,5	4,4	2,8	3,7	—	0,0	—	—	—	3,9	—	100
1931	65,5	3,2	0,1	4,3	3,3	0,4	3,2	2,6	9,9	0,0	0,0	—	—	—	7,5	—	100
1930-34	66,5	3,1	0,1	4,4	3,4	0,4	3,2	2,9	9,1	0,0	0,0	—	—	—	6,9	—	100
Moyen. 1925-29	75,0	4,1	0,2	2,7	1,9	0,4	3,7	2,5	3,8	0,0	0,0	—	—	—	5,7	—	100

¹⁾ Tööliste ositus vanuse järgi haigekassade andmest 1938. a. — Répartition des ouvriers d'après l'âge d'après les données des caisses-malades de 1938.

neist 24 kahe ja 1 kolme vigastatuga. Võrreldes 1937. a. on selliste õnnetuste arv vähenenud 3 võrra; üldarvust moodustasid kollektiivsed õnnetused 1938. a. 1,5%₀₀, 1937. a. 1,7%₀₀.

Tab. 5 nähtub, et 1938. a. tööõnnetuste protsendiline ositus vigastuste iseloomu järgi osutub üllatavalt sarnaseks eelmise aasta omale.

Nii haaras kriimustuste, põrutuste, põrutushaavade, nahamarrastuste, pigistuste ja muljutuste rühm 1938. a. võrdselt eelmise aastaga 57,4% vigastuste üldarvust. Kõigil aladel peale metalli-, naha-, puhastus-, toidu- ja maitseainete ning jookide tööstuse ja laevanduse on sedalaadi vigastused absoluutses ülekaalus; suurim on nende osatähtsus murdudes ja kaevandustes, 1938. a. järgnevad tekstiil-, polügraafia- ja paberitööstus. Võrreldes 1937. a. on kriimustuste, põrutuste, nahamarrastuste jne. osatähtsus langenud metalli-, keemia-, puu- ja puhastustööstuses, mineraalide töötlemise ja metsatööstamise alal, jäänud muutumatuks ehitustööl, kõigis teistes tööstusharudes aga suurenenud. Rühma kuuluvaist õnnetusist tekitas 1938. a. 2,9% jäädava osalise töövõimekaotuse (1937. a. 3,0%); surm järgnes kriimustustele, põrutustele jne. — nagu eelmiselgi aastal — 2 juhul. Enamik siinseist õnnetusist, mis sagedaimalt põhjustatud komistamisist, tõukeist, töötajate või esemete kukkumisist jne., on aga tagajärgedelt võrdlemisi kerged.

Sageduselt järgneva vigastusliigi — väänamiste ja venituste — osatähtsus on juba 4 a. ümarguselt 11%. Nagu juba ülemaal nenditud, sõltub suur osa siia kuuluvaist õnnetusist ülejõukäivate raskuste tõstmisest, aga ka töölise kukkumisest või komistamisest. 1938. a. suurenes väänamiste ja venituste sagedus mõnede teiste tööstusharude kõrval ka aladel, kus see ennegi suurem, nagu ehitus- ja paberitööstuses ning kaubandus- ja transportalal. Samal ajal on sedalaadi õnnetuste osatähtsus reas tööstusharudes langenud. Jäädava osalise töövõimekaotuse tekitas 1938. a. ainult 1,2% väänamiste ja venituste üldarvust (1937. a. 1,3%).

Täpsalt 1937. a. tasemele on jäänud ka pistehaavade osatähtsus, kuna siingi sageduse tõusu üksikuil aladel tasakaalustas langus teisel. Pistehaavu esineb arvukamalt ehitustööl (naelte otsa astumised); keskmisest kõrgem on nende osatähtsus veel metalli-, tekstiil-, polügraafia-, toiduainete-, puhastus- ja kehakatte- ning pudukaupade tööstuses. 0,9%-le pistehaavade järgnes 1938. a. jäädava osaline töövõimekaotus.

Lõike- ja rebendihaavade osatähtsus on kõrgem metsatööstamisel, toidu-, maitseainete-, naha- ja kehakatte- ning pudukaupade tööstuses. Hoolimata muutusist üksikuil aladel jäi sellegi vigastuste rühma üldine osatähtsus 1937. a.-ga võrdsele tasemele (4,7%). Lõike- ja rebendihaavadele järgnes jäädava osaline töövõimekaotus 1938. a. 3,8%, 1937. a. aga 4,6% juhtudel. Võimalik, et osa siia rühma kuuluvaid vigastusi arvestatakse koos kriimustuste, põrutushaavade ja nahamarrastustega.

Põletushaavade üldine osatähtsus on tõusnud 1938. a. 4,1%-lt 4,2%-le. Sagedamini esineb põletushaavu puhastus- (22,2%), metalli- (11,0%) ja toiduainetööstuses (10,4%); neilgi aladel osutub põletushaavade osatähtsus 1937. a. võrreldes tõusnuks. Kannatanu surmaga lõppenud üllaskeid põletusi juhtus 1938. a. 3.

Luumurdude arv (509:441) ja osatähtsus (3,1%: 2,6%) tõusis 1938. a. suurelt. Luumurrud on tagajärgedelt raskeimaks vigastuste liigiks: neile järgnes 1938. a. 10 juhul (2,0% luumurdude üldarvust) surm; 1937. a. oli surmajuhte luumurdude tagajärjel 6 ehk 1,4% üldarvust. Jäädava osalise töövõimekaotusega lõppes 1938. a. 24,4% luumurdudest, mis samuti kõrgem 1937. a. vastavast määrast (20,9%). Sagenenud on ka liigesekaotused, haarates 1938. a. 0,4% vigastuste üldarvust 1937. a. 0,3% vastu. Ka liigesekaotused olid mullu tagajärgedelt raskemad kui 1937. a.: jäädava osaline töövõimekaotus järgnes 68,1% juhtudel (1937. a. 53,7%).

Meremeeste uppumisi juhtus 1938. a. 2 (1937. a. 5), samuti ka surmajuhte lämbumise tagajärjel.

Tähelepanu väärib silmavigastuste osatähtsuse tõus 4,1%-lt 4,3%-le. Pea kõik sedalaadi vigastused oleksid välditavad kaitseprillide tarvitamise puhul; töölisel kannavad aga kaitseprille vastumeelselt, kuna see on ebanugav (nägemisväli piiratud, klaasid tihuvad kiiresti jne.). Suurimal määral esineb silmavigastusi metallitööstuses, eriti metallide treimisel, puurimisel, rafumisel jne.; kõrgema osatähtsusega aladeks on veel murrud ja kaevandused, keemiatööstus, mineraalide töötlemine ja laevandus. Kuigi silmavigastuste tagajärjed ei ole eriti rasked (1938. a. järgnes jäädava nägemisvõime nõrgenemine 2,5% juhtudele), on nende ravikestus siiski võrdlemisi pikk.

Vigastuste asupaiga järgi osituvad tööõnnetused 1936—38. a. protsendilisel järgmiselt:

	1938	1937	1936
Pea, nagu ja kael	8,5	8,7	9,3
Käha	17,6	17,6	16,8
Ülemised jäsemed	46,9	46,7	48,0
Alumised jäsemed	25,4	25,3	24,9
Üldised vigastused	1,6	1,7	1,0
Kokku	100	100	100

Toodust nähtub, et lahkuminekuud kahe viimase aasta andmis on minimaalsed. Nii on jäsemete vigastuste osatähtsus veidi tõusnud, pea, näo ning kaela ja üldiste vigastuste oma aga samavõrra langenud.

Üksikute vigastusliikide paiknemise kohta olgu nenditud, et lõike- ja rebendihaavad on sagenenud ülemistel, harvenenud aga alumistel jäsemetel. Pistehaavade sagedus seevastu osutub jalgadel veidi tõusnuks, kätel aga langenuks. Luumurdudest 1938. a. 42,1% tabas alumisi, 32,2% ülemisi jäsemeid, 22,2% keha ja 3,5% pead ning kaela.

3. Tööõnnetuste tagajärjed.
Conséquences des accidents du travail.
 Jäädava töövõimekaotusega surmaga lõppenud tööõnnetuste osatähtsus on 1938. a. kõrgem (4,0%) eelmise aasta omast (3,6%), kuid madalam 1930—34. a. keskmisest (5,2%).

Teisest küljest oli 7,4% tööõnnetusist nii kerged, et kannatanud peale esmaabi saamist jätkasid tööd; peagu võrdsel määral oli selliseid õnnetusi ka 1937. a. (7,6%). Ülejäänud 88,6% õnnetusist tõi kaasa ajutise töövõimekaotuse.

Jäädava töövõimekaotuse ja surmaga lõppenud tööõnnetused 1938. a. — *Accidents du travail ayant causé l'incapacité permanente au travail ou mort en 1938.*

6.	Pour la nomenclature française s'adresser au tab. 3	Jäädav osaline töövõimekaotus			10 000 kindlustatu kohta Par 10 000 personnes assurées		
		Jäädav osaline töövõimekaotus	Jäädav täieline töövõimekaotus	Surm	Incapacité au travail permanente		Mort
					Incapacité au travail permanente	Incapacité au travail complète permanente	
I. Murrud ja kaevandused	169	2	9	319	4,0	18,1	
II. Mineraalide töötlemine	26	—	2	88	—	8,4	
III. Metallitööstus	50	—	3	88	—	5,3	
IV. Keemiatööstus	6	—	—	28	—	—	
V. Nahatööstus	4	—	2	49	—	24,5	
VI. Tekstiilitööstus	43	—	2	38	—	1,8	
VII. Puutööstus	38	—	2	80	—	1,8	
VIII. Paberitööstus	12	—	—	43	—	—	
IX. Põlvraafiatööst.	2	—	—	12	—	—	
X. Toidu-, maitseain. ja jookide ts.	21	—	1	26	—	1,2	
XI. Kehakatte- ja pudukaupade ts.	1	—	—	3	—	—	
XII. Ehitustööstus	101	—	2	44	—	0,9	
XIII. Elektri jaamade ning gaasi- ja veevarustus	7	—	—	82	—	—	
XIV. Puhastustööstus	2	—	1	36	—	18,1	
XV. Kaubandus ja transport	59	—	4	88	—	5,9	
XVI. Metsätlestöö.	12	—	1	27	—	2,2	
XVII. Laevandus	23	—	3	59	—	7,7	
Kokku — Total 1938	616	2	32	65	0,2	3,4	
1937	578	—	31	68	—	3,6	
1936	503	2	40	71	0,3	5,6	
1935	335	1	32	54	0,2	5,1	
1934	386	1	20	72	0,2	3,7	
1933	236	—	16	50	—	3,4	
1932	230	2	9	49	0,4	1,9	
1931	387	1	16	68	0,2	3,2	
Keskmine Moyenne 1930—34	299	1,4	14,6	60	0,3	2,9	

Tööõnnetusil on 1938. a. saanud surma 32 isikut, s. o. ühe võrra enam kui eelmisel aastal. Seega on surmaga lõppenud tööõnnetuste osatähtsus üldarvus tõusnud 1,9⁰/₁₀₀-lt 2,0⁰/₁₀₀-le, sagedus 10 000 kindlustatu kohta (1. I ja 31. XII keskmine) aga langenud 3,6-lt 3,4-le. Jäädav osaline töövõimekaotus järgnes 1938. a. 616 tööõnnetusele (3,8% üldarvust), milline arv on kõrgem kui kunagi varem. Võrreldes 1937. a. on jäädava osalise töövõimekaotuse juhtude arv kasvanud 38 võrra ehk 6,6%; suhteliselt kindlustatute arvuga on aga ka siinne sagedus langenud. Jäädavat täielist töövõimekaotust 1937. a. ei esinenud, 1938. a. järgnes see kahele tööõnnetusele murdude ja kaevanduste rühmas.

Kõrgeim oli surmajuhtude arv 1938. a. ölikivi-kaevandustes, kokku 9 surmaohvrit. Edasi oli arvukamalt surmajuhte kaubandus- ja transportalal (4), järgnesid laevandus ning metallitööstus kumbki 3 surmasaunaga. 10 000 kindlustatu kohta oli surmajuhte

1938. a. suurimal määral nahatööstuses (24,5), millele järgnevad murrud ja kaevandused ning puhastustööstus (kumbagi 18,1), laevandus (7,7), mineraalide töötlemine (6,4), kaubandus ja transport (5,9), metallitööstus (5,8) jt. Võrreldes 1937. a. on surmajuhtude sagedus tõusnud murdudes ja kaevandustes (18,1:13,0) ning metallitööstuses (5,8:2,0), langenud aga laevanduses (7,7:17,3), puu- (1,8:4,8) ja ehitustööstuses (0,9:2,1).

Jäädava osalise töövõimekaotuse sagedus oli 1938. a. kõrgeim murdudes ja kaevandustes (319 10 000 kindlustatu kohta), edasi metallitööstuses (88), kaubanduse ning transpordi (88) ja mineraalide töötlemise alal (83), elektri jaamades (82), puutööstuses (80) jne. Võrreldes eelmise aastaga on jäädava töövõimekaotuse sagedus murdudes ja kaevandustes tõusnud ümarguselt 25%. Sagenemine esineb veel mineraalide töötlemise, naha- ja paberitööstuse, elektri jaamade ning metsätlestötamise alal; teistes tööstusharudes on jäädava osalise töövõimekaotuse sagedus langenud.

Käsitletust ilmneb, et murrud ja kaevandused ei ole meie ohtlikumaks tööstusharuks mitte ükski tööõnnetuste üldise sageduse, vaid ka tagajärgede raskuse poolest.

Jäädav osaline töövõimekaotus järgnes 1938. a. 62,7% juhtudel inimese tähtsamate tööorganite — ülemiste jäsemete — vigastusele, 19,0% alumiste jäsemete, 10,6% keha, 4,5% pea, näo ning kaela ja 3,2% üldistele vigastustele. Surmajuhtudest 53,1% järgnes üldistele vigastustele, 25,0% pea, näo ning kaela, 12,5% keha, 6,3% alumiste ja 3,1% ülemiste jäsemete vigastustele. Võrreldes 1937. a. on raskemate tööõnnetuste hulgas suurenenud üldistele, keha ja alumiste jäsemete, vähenenud aga ülemiste jäsemete ning pea vigastuste osatähtsus.

6 surmajuhtu (18,8% surmaga lõppenud tööõnnetuste üldarvust) oli 1938. a. tingitud transportvahendeist, sellega võrdselt ka töötaja kukkumisest; mõlema osatähtsus õnnetusohvrite surmapõhjuse hulgas on madalam kui 1937. a. Esemete ja riistade kukkumine põhjustas samal aastal 4 (12,5%), plahvatused ning sisselangemised aga kumbki 3 (9,4%) surmajuhtu. Jäädava töövõimekaotusega lõppenud õnnetusist oli tingitud masinaist ümarguselt 20%, tööobjektide mehaaniliste abinõudeta käsitamistest üle 18% ja töötaja kukkumisest, samuti ka esemete üle komistamisest à ca 16%.

Raskemaid töövõimekaotusejuhte esineb arvukamalt õnnetusohhtikumatel aladel, eeskätt murdudes ja kaevandustes ning ehitustööl. 1938. a. jäädava töövõimekaotusega lõppenud õnnetusist 61,2% juhtudel töövõimekaotus ei ületanud 10% (1937. a. 56,4%); 21,4% juhtudel (1937. a. 20,4%) töövõimekaotus oli 11—20%. Üle 50%-lised töövõimekaotused (incl. 2 juhtu 100%) moodustasid 1938. a. ainult 2,6% jäädava töövõimekaotusega lõppenud õnnetuste üldarvust (1937. a. 4,2%).

Surma- ja jäädava töövõimekaotusejuhtude arv 1938. a. ületas küll eelmise aasta oma, töövõime-

kaotuste koostises on aga väiksemaprotsendiliste osatähtsus tõusnud, suuremaprotsendiliste oma langenud. Arvatavasti mõjub siin kaasa ka uute töövõimekaotuse hindamisjuhiste rakendamine.

1938. a. lõpul oli tööõnnetuste kindlustusühinguis kokku 2372 pensionäri (1791 meest, 581 naist), neist 2 080 tööinvaliidi (1 731 meest, 349 naist) ja 292 pensionär-perekonnaliiget (60 meest, 232 naist).

1938. a. tuli juurde uusi pensionäre-tööinvaliide 377, neist 327 meest (86,7%) ja 50 naist (13,3%). 31. XII 1938 oli tööinvaliide-pensionäre rohkem kui 1937. a. lõpul 144 mehe ja 22 naise, kokku 166 inimese võrra ehk 8,7%. Pensionär-perekonnaliikmeid tuli 1938. a. juurde 28 (6 meest, 22 naist); nende arv aasta lõpul ületab 31. XII 1937 seisu 10 isiku võrra ehk 3,6%.

Pensiooni suurus muidugi sõltub töövõimekaotuse määrast. Keskmise pensionäride-töövõimekaotanute aastapensiooni summa (mediaan) oli kindlustusühingute andmeil (kr):

	meestel	naistel
1938.	82,7	54,7
1937.	82,1	49,2
1936.	80,2	53,0
1935.	74,1	62,5
1934.	70,7	65,4

Tööõnnetuste vastu kindlustusühingute kulud ja tulud (1 000 kr).
Dépenses et recettes des sociétés d'assurance contre les accidents du travail (1 000 kr).

7.	Kulud — Dépenses										Tulud — Recettes						
	Kaivikulud Dépenses de l'assistance médicale	Abirahad Indemnités de maladie	Pensioonid — Pensions	Ühekordsed kahitasud alalise pensiooni asemel — Dédommages (au lieu de pensions permanentes)	Kandud lõpetamata töõõnnetuse tagavara arvele — Transféré au compte des réserves des accidents du travail	Matuskulud — Dépenses pour les enterrements	Välitsemiskulud Frais d'administration	Kandud pensionikapitaalil arvele Transféré au compte du capital des pensions	Kulud töõõnnetuste vältimiseks Dépenses pour les préventions des accid. du travail	Muud — Autres	Ülejääk — Reste	Kokku — Total	Kindlustusmaksud Primes d'assurance	% hoitusest ja väärtpaberitelt % sur les dépôts, devises et actions	Viivitusrahad Amende d'arrérage	Muud — Autres	Kokku — Total
1938	50,0	572,2	294,9	77,8	180,0	3,1	70,2	208,8	13,7	57,3	78,3	1055,3	1257,5	234,9	14,0	148,9	1655,3
1937	48,1	497,3	260,5	75,0	105,0	2,0	70,3	371,9	11,9	67,5	29,4	1539,2	1203,8	213,7	13,9	107,8	1539,2
1936	34,9	310,6	235,4	60,0	72,0	2,2	63,6	318,0	11,1	62,0	10,0	1209,3	915,9	202,7	9,7	81,5	1209,8
1935	30,9	234,1	219,6	55,1	60,0	1,3	54,5	277,0	10,7	32,4	12,5	938,1	692,9	202,6	9,9	82,7	938,1
1934	21,9	211,5	200,5	78,8	48,0	1,0	49,5	169,3	8,7	23,9	3,4	819,5	556,7	196,6	5,4	60,8	819,5
1933	14,6	142,1	193,5	81,8	35,0	0,9	47,0	35,7	7,2	35,8	138,8	733,9	457,5	221,3	6,0	47,7	733,0
1932	19,0	192,7	100,0	110,0	38,0	0,1	58,7	60,6	—	30,5	5,6	705,8	442,3	200,1	6,4	57,0	705,8
1931	20,0	242,3	184,5	39,4	50,0	0,1	60,2	173,4	—	20,0	11,5	801,4	560,0	176,8	9,6	55,0	801,4
1930—34 . . .	19,8	209,9	186,4	69,9	45,2	0,4	55,5	128,9	3,2	26,9	35,0	781,1	525,7	190,1	8,2	57,1	781,1

„ETK-s“ langenud (1937. a. 21,5⁰/₁₀₀), „Ühisomas“ aga tõusnud (1937. a. 24,6⁰/₁₀₀).

Hoiuste ja väärtpaberite intressidest said kindlustusühingud tulu 234,9 tuh. kr, mis on kõrgem 1937. a. laekunud intresside summast ca 10%. Tulud viivitusrahadest olid kahel viimasel aastal peagu võrdsed (14 tuh. kr), kinnisvaratüüri ja mitmesuguseid muid tulusid laekus aga 1938. a. märksa enam.

Suurimaks kulliligiks on abirahad töõõnnetusel vigastatuile, milleks kulutati 572,2 tuh. kr ehk 34,6% kogukulust (incl. ülekanud pensionikapitali arvele).

Võrreldes 1937. a. on keskmine aastapension tõusnud meestel 0,6 kr võrra ehk 0,7%, naistel aga 5,5 kr ehk 11,2%.

Pensionär-perekonnaliikmete keskmine aastapension (mediaan) oli 1938. a. meestel 115,0 kr, naistel 180,2 kr (1937. a. vastavalt 104,7 ja 177,8 kr).

10. Tööõnnetuste vastu kindlustusühingute tulud, kulud ja varaline seis.

Recettes, dépenses et bilan des sociétés d'assurance contre les accidents du travail.

Tööõnnetuste vastu kindlustusühingute tulud ja kulud, mis on 1933. a. alates pidevalt tõusnud, saavutasid 1938. a. uue kõrgeisu (tab. 7). Nii olid 1938. a. tulud-kulud tasakaalus ümarguselt 1 655,3 tuh. kr suuruses summas, mis ületab 1937. a. taseme ca 7,5%. Ülejäägina näitasid kindlustusühingud 1938. a. aruandeis 78,3 tuh. kr, mis moodustas 4,7% kogutuludest; eelmise aasta ülejäägist (29,4 tuh. kr) on 1938. a. oma suurem ca 2,7 korda.

Kindlustusmaksuna laekus 1938. a. 1 257,5 tuh. kr (76,0% kogutulust) 1937. a. 1 203,8 tuh. kr vastu (78,2%). Seega on 1938. a. kindlustusmaksu summa kõrgem 53,7 tuh. kr võrra ehk 4,5%. Keskmise kindlustusmaksuäär oli 1938. a. „ETK-s“ 20,2⁰/₁₀₀, „Ühisomas“ 25,6⁰/₁₀₀ kindlustatud isikute töötasut. Võrreldes 1937. a. on keskmine kindlustusmaksu tariif

Eelmisel aastal maksti abirahasid ca 0,5 milj. kr ehk 32,3% kogukulust. Kahel viimasel aastal maksti abiraha keskmiselt ühe aastas töövõimekaotanud (ka ajutiselt) isiku kohta (kr):

	1938	1937
„ETK-s“	38,38	31,32
„Ühisomas“	35,35	36,56

Pensionidena maksid kindlustusühingud 1938. a. ümarguselt 295 tuh. kr. Võrreldes 1937. a. on pensionide osatähtsus kogukuludes 16,9%-lt tõusnud

17,8%-le. Ühekordseid kahjutasusid maksti 77,8 tuh. kr, haigekassadele mittealluvate vigastatute ravimine maksus 50 tuh. kr. Pensionikapitali arvele lisandati 1938. a. vähem (298,8 tuh. kr) kui 1937. a. (371,9 tuh. kr), lõpetamata tööõnnetuste tagavara arvele aga rohkem (130 tuh. kr : 105 tuh. kr). Valitsemiskulud suurenevad pidevalt 1934. a. alates. 1938. a. kulutati kindlustusühingute valitsemiseks 79,2 tuh. kr eelmise a. 70,3 tuh. kr vastu; tõus seega 8,9 tuh. kr ehk 12,7%.

Tööõnnetuste vältimiseks kulutasid kindlustusühingud 1938. a. ümarguselt 13,7 tuh. kr, mis moodustab küll ainult 0,8% kogukulust. „Kaitse ennast“ liikumise hoogus algus iseloomustab kindlustusühingute püüdu — aidata kaasa õnnetuste vältimiseks. Sellest seisukohast väärib ka märkimist, et 1939. a. eelarveisse on mõlemad kindlustusühingud paigutanud õnnetuste vältimiseks senisest suurema summa (kokku 22,5 tuh. kr).

Tööõnnetuste vastu kindlustusühingute ärisels 31. XII (1 000 kr).
Bilan des sociétés de l'assurance contre les accidents du travail au 31. XII (1 000 kr).

8.	Aktiiva — Actif							
	Kassa Caisse	Hoiused ja deposiidid Comptes courants et dépôts	Väärt- paberid Effets	Deebitorid Débiteurs	Kinnisvara Immeubles	Vallasvara Mobilier	Muud Autres	Kokku Total
1938	2,7	702,4	2 820,4	360,6	489,5	20,8	112,3	4 537,7
1937	4,4	166,6	2 824,8	457,7	491,0	19,8	95,9	4 060,2
1936	3,5	127,0	2 508,6	334,5	384,3	23,1	86,9	3 468,8
1935	2,3	141,2	2 266,9	215,6	253,4	33,8	67,2	2 980,3
1934	2,4	163,2	2 246,6	173,8	—	8,4	100,4	2 694,3
1933	3,5	142,2	2 258,3	139,7	—	8,3	91,4	2 643,4
1932	1,7	180,2	2 073,6	127,2	—	8,3	92,7	2 483,7
1931	1,7	438,3	1 722,5	183,7	—	6,8	108,2	2 461,2
1930—34	2,1	282,0	1 947,8	169,7	—	7,7	99,3	2 509,5
Järg — Suite.								
8.	Passiiva — Passif							
	Pensionika- pital Capital des pensions	Tagavara- kapital Réserves	Amortitsatsioonikapital Capital d'amortissement		Kreeditorid Créditeurs	Muud passivad Passifs divers	Ülejääk Excédent	Kokku Total
1938	3 559,0	324,3	243,5	14,9	211,7	106,0	78,3	4 537,7
1937	3 260,3	277,7	190,5	12,4	185,7	104,2	29,4	4 060,2
1936	2 888,4	249,7	89,5	9,2	143,2	78,8	10,0	3 468,8
1935	2 570,4	232,7	—	7,6	95,0	62,1	12,5	2 980,3
1934	2 299,3	240,9	—	6,8	32,7	56,2	8,4	2 694,3
1933	2 129,9	248,2	—	5,9	77,9	44,7	138,8	2 643,4
1932	2 094,2	247,4	—	5,1	62,8	78,6	5,6	2 483,7
1931	2 033,6	241,5	—	4,3	71,3	99,0	11,5	2 461,2
1930—34	2 083,5	240,5	—	5,1	66,0	70,4	35,0	2 509,5

Tööõnnetuste vastu kindlustusühingute varaline seis tõusis soodsate majanduslikkude tulemuste tõttu aasta lõpuks 4,5 milj. kr-le. Aastane varade juurdekasv on ca 0,5 milj. kr ehk enam kui 10%. Väärt-pabereisse olid kindlustusühingud paigutanud 1938. a. lõpuks 2 820,4 tuh. kr ehk 62,2% oma varast. Aasta algseisuga võrreldes on „ETK“ 92,3 tuh. kr eest realiseerinud omi 7%-Eesti Vabariigi välislaenu-pabereid ja 6%-Eesti Hüpoteevipanga pantlehti, et saada vabu summasid kavandatava suurhoone ehitamiseks; „Ühis-oma“ soetas aga juurde 5%-Eesti Maakrediitseltsi ja 6%-Eesti Hüpoteevipanga pantlehti 87,9 tuh. kr bilan-

siväärtuses. Kindlustusühingute väärt-paberite port-fell kokku oli 1938. a. lõpul väiksem eelmise aasta lõpust 4,4 tuh. kr võrra.

Hoiuste ja depositeidide arve on kasvanud 1938. a. 166,6 tuh. kr-lt 702,4 tuh. kr-le, seega enam kui 4-kord-seks; siin sisalduvad peale muu ka väärt-paberite rea-liseerimisest vabanenud summad. Deebitoride arve (saamata kindlustusmaksud) oli 1938. a. lõpul madalam kui aasta varem. Bilansi passiva arvetest üle 3,5 milj. kr ehk 78,4% moodustas pensionikapital. Tagavarakapi-tali seis aasta lõpul oli 324,3 tuh. kr, mis moodustas 7,1% bilansi tildsummast.

Väliskaubandus pearühmade järgi — Commerce extérieur d'après les principaux groupes.

	November — Novembre				I. I—30. XI				Oktoober — Octobre				I. I—31. X			
	tn		1 000 kr		tn		1 000 kr		tn		1 000 kr		tn		1 000 kr	
	1939	1938	1939	1938	1939	1938	1939	1938	1939	1938	1939	1938	1939	1938	1939	1938
VÄLJAVEDU EXPORTATION.																
I, II. Elusloomad, toidu- ja maitseained, joogid	7 225	4 975	5 044	3 981	6 082	5 840	49 034	44 553	13 173	7 674	5 420	4 400	53 603	53 865	43 990	40 578
III. Toor- ja poolvalmisained	26 029	43 480	2 941	3 440	413 279	298 680	40 889	31 673	31 442	32 837	3 244	3 177	587 250	255 099	37 948	23 223
IV. Valmisasjad	2 742	4 221	1 347	1 590	58 125	49 167	18 014	18 346	3 243	8 377	1 338	2 105	55 383	44 946	16 667	16 756
V. Väärismetallid ja -kivid	—	—	—	—	0	0	6	1	0	0	0	0	0	0	6	1
Kokku	35 996	52 676	9 332	9 020	532 232	406 587	107 943	94 573	47 858	48 888	9 998	9 682	496 236	353 910	98 611	85 553
SISSEVEDU — IMPORTATION.																
I, II. Animaux vivants, denrées alimentaires et coloniales, boissons	0 215	8 501	737	897	74 493	91 607	8 858	11 059	3 575	7 999	354	753	65 273	83 106	8 122	10 162
III. Matières premières et demi-fabriquées	9 335	21 517	1 406	2 511	177 921	205 413	24 061	25 571	8 327	14 302	1 554	2 322	168 585	183 898	22 654	23 060
IV. Produits fabriqués	6 004	5 826	4 767	5 471	79 098	79 209	60 363	62 702	7 778	9 292	5 015	5 100	73 985	73 384	55 596	57 291
V. Métaux et pierres précieuses	0	0	48	44	5	2	928	266	1	0	107	21	4	2	878	222
Total	24 614	35 844	6 958	8 923	332 417	376 231	94 208	99 658	19 681	31 593	7 030	8 196	307 502	340 388	87 250	90 735

Tab. 7. Tallinna sadama tegevus novembris 1939. a. Mouvement du port de Tallinn en novembre 1939.

	Saabunud — Entrées						Väljunud — Sorties					
	Laevade arv Nombre d. nav.	Laevade maht Ton. net.	Neist laadit. Chargé		Reisijaid (arv) Voyageurs (Nombre)	Kaupu (tonnides) Marchandises (tonnes)	Laev. arv Nombre d. nav.	Laev. maht Ton. net.	Neist laadit. Chargé		Reisijaid (arv) Voyageurs (Nombre)	Kaupu (tonnides) Marchandises (tonnes)
			Laev. arv Nombre	Maht Ton. net.					Laev. arv Nombre	Maht Ton. net.		
VÄLISSÖIT — LONG COURS.												
Novembris	100	77 393	50	21 514	698	15 788	116	82 984	71	31 610	4 048	27 412
1. I—30. XI 1939	1 572	984 788	945	508 635	40 554	295 092	1 601	972 951	1 071	807 739	52 192	405 452
Oktoobris 1939	145	131 382	67	23 962	1 133	18 220	141	109 571	82	45 389	8 197	43 975
Novembris 1938	159	82 044	96	44 450	1 177	29 982	158	70 877	100	50 257	1 183	35 009
RANNASÖIT — CABOTAGE.												
Novembris	68	5 228	62	5 119	...	3 785	72	5 186	30	3 156	...	1 548
1. I—30. XI 1939	1 038	37 742	1 582	34 928	...	63 672	1 079	87 594	445	39 238	...	17 014
Oktoobris 1939	154	9 604	144	9 162	...	8 441	148	9 362	46	3 998	...	1 426
Novembris 1938	71	6 108	61	5 598	...	3 275	69	5 525	36	4 125	...	2 022

Tab. 8. Eesti Panga äriseis 30. novembril 1939. a. (1000 kr). Bilan de la Banque d'Estonie le 30. novembre 1939 (1000 kr).

Aktiva — Actif	1 000 kr				%	Passiiva — Passif	1 000 kr				%
	30. XI		31. X				30. XI		31. X		
	30. XI	31. X	30. XI	31. X			30. XI	31. X	30. XI	31. X	
Kattevara — Réserve	49 661	43 418	32,4	32,1	Põhikapital — Capital	5 000	5 000	3,7	3,7		
a) kuldrahaga- ja kangideid — or monnayé et non monnayé	40 909	40 007	80,4	80,2	Tagavararakapital — Fonds de réserve	1 278	1 278	0,9	0,9		
b) välisraha — devis. étrang. nettes	2 752	2 506	2,0	1,9	Eritagavararakapital	4 123	4 123	3,1	3,1		
Yahetusraha — Péc. de mon. d'ap. est.	1 049	862	0,8	0,6	Jooksvad kohustused — Exigibilités courantes	96 020	96 426	71,3	71,3		
Sisevekslid — Effets intér. escompt.	27 505	27 618	20,4	20,4	A. Pangatähed liikvel — Billets en circulation	64 695	70 176	48,0	51,9		
a) kaubavekslid — commerciales	25 040	25 279	18,6	18,7	B. Jooksvad arved — Dépôts à vue et comptes cour.	31 325	26 250	23,3	19,4		
b) põllumajandusl. — agricoles	2 437	2 304	1,8	1,7	a) valitsuse — Etat	10 740	8 488	8,0	6,2		
c) metsatööstusl. — rel. au com. de bois	28	35	0,0	0,0	b) pankade — banques	14 862	14 321	11,0	10,6		
Laenuid — Prêts et avances:	—	—	—	—	c) talsed — divers	5 723	3 491	4,3	2,6		
valitsusele — à l'Etat	—	—	—	—	Muud passiivad — Passifs divers	28 308	28 409	21,0	21,0		
taistele — divers	1)22 853	1)22 996	16,8	17,0							
Kinnis- ja vallasvara — Propr. im. et mal.	8 474	3 473	2,6	2,6							
Muud aktivad — Autres actifs	36 385	36 873	27,0	27,9							
Kokku — Total	134 727	135 234	100	100	Kokku — Total	134 727	135 234	100	100		

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega 30. XI 30. 45,47% — Proportion de la réserve par rapport aux exigibilités courantes: 45,47%
 " " " " " " 31. X 39. 45,02% — " " " " " " " " 45,02%

1) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene (tuh. kr) 740.
 2) " " " " " " " " " " " " " " 749.

Tab. 25. Toiduainete maksimumus kalorilise sisalduse järgi 1936—1939. a.)
Coeff. des denrées alimentaires à la base de leur valeur nutritive 1936—1939).

	Keskm. — Moyenne			1939	
	1936	1937	1938	IX	XI
Sealiba — Viande de porc	84	40	16	47	44
Seapekk — Lard	14	18	16	18,4	18,4
Leomullid — Viande de boeuf	36	40	49	49	49
Leomullid — " veis	40	40	46	52	52
Lamballid — " moosid	23	20	27	24	23
Searys sulastan. — Grasses de porc	12	14	13	14	15
sulast. — Saindoux	12	15	15	15	17
Leomarys sulastan. — Grasses de boeuf	8	8	8,5	8,5	8,5
non fondue	62	81	85	89	89
Teevorst — Saucisson	34	49	53	53	53
Stak — Jambon	33	37	37	37	38
Raimed, värsked — Pek. harengs bak.	43	55	49	64	80
Kilud, " — Eprrots, frais	109	102	97	73	129
Haugid, " — Peches, fraiches	70	65	71	73	62
Arvonad, " — Macrons	59	47	36	20	17
Raimed, soolast. — Fet. bar. baif. saies	37	33	38	38	38
Kilud, " — Eprrots, saies	41	60	68	76	76
Heeringad, " — Harengs	34	35	36	42	49
Raukjahu — Farine de seigle	4	5	4,9	5	5
Raukjahu — " seigle blande	8	8	8,2	8,5	8,5
Seipikujahu — " froment	8	8	7,6	7	7
Nisumull — " froment blande	13	13	13	13	13
Oatjahu — " d'orge	9	9	9,2	9	8,9
Oatjahu — " d'orge	8	10	9,2	11	11
Kruubid — Orge perlé	7	8	8,6	8,7	8,7
Kruubid — " demi-bl. et seigle	14	15	15,7	16	16
Seipik — " de froment	15	15	15,8	14	14
Naelasal — " blanc	18	18	18,6	17	17
Rõõskpäh — " lait frais	16	17	18	17,5	18,5
Hapukoor — Crème étiré	23	29	30	32	34
Kokupäh — Caillebotte	32	33	34	33	33
Või, melerel — Beurre de table	22	24	25	26	26
kõhgi — " cuisine	20	21	22	24	25
Taimenovõ — " végétal	11	13	12,6	11	12
Kunast vakkid — Fromage suisse	35	35	34	33	33
Kunast vakkid — Oeufs de poule	13	15	15	14	16
Karbidid — Penones de terre	7	6	7,5	8,5	8
Porgandid — Carottes	81	41	44	42	42
Peedid — Betteraves	45	38	44	53	53
Kaalikad — Navets	43	51	52	54	54
Horned — Pois séchés	10	11	11	12	12
Oad — Fèves	8	7	6	8,2	8,2
Kapsad, hapud — Choucroute	149	127	128	179	179
värsked — Choux frais	70	64	103	50	75
Silud — Oignons	85	116	142	78	78
Riis — Riz	17	18	18	18	18
Manna — Manna	14	14	14	14	14
Makaroud — Macarons	21	21	9	11	11
Karujahu — Fèves de pom. de terre	9	9	9	11,3	11,3
Suhkur, peonike — Sucre en poudre	11	11	12	13	13
Mesi — Miel	48	50	52	55	58

1) Maksimumus 1000 kal. Kohtes (sentides) — Coeff. par 1000 calories (en sentes).

Tab. 27—28. Elatusmaksumus- ja hulgamüügindeksid (geom. kesk., 1913=100).
Nombres-indices du coût de la vie et nombres-indices des prix de gros (moyenn. geom., 1913=100).

	1939				
	1936	1937	1938	Mai	Juuni
Keskmlselt aastast	96	101	101	101	101
Moyenne annuelle	126	139	144	144	144
1936	89	96	101	101	101
1937	118	126	139	144	144
1938	76	86	83	88	88
1939	81	83	83	91	92
1936	43	43	43	43	43
1937	64	75	83	83	83
1938	122	122	122	122	122
1939	135	139	141	149	149
1936	115	115	115	115	115
1937	130	147	155	155	155
1938	186	145	145	145	145
1939	160	161	161	161	171
1936	86	85	89	96	96
1937	101	99	99	99	99
1938	66	66	66	66	66
1939	78	78	67	104	104
1936	104	104	110	122	122
1937	79	79	79	80	80
1938	86	86	86	86	86
1939	62	62	62	62	62
1936	91	91	91	96	96
1937	94	95	108	108	108
1938	158	159	161	161	168
1939	56	56	56	56	56
1936	47	48	48	48	48
1937	200	200	200	200	210
1938	163	153	168	168	168
1939	101	104	109	112	112
1936	96	104	109	112	112
1937	91	101	106	100,2	102
1938	86	93	94	94,3	97
1939	86	97	95	94,9	98

ELATUSMAKSUMUSINDEKSID — N.-indices des coût de la vie

1. Toitlus — Alimentation
2. Korter — Logement
3. Kütte ja valgustus — Chauffage et éclair.
4. Riie — Habillement
5. Puhastus — Hygiène et nettoyage
6. Reisid, hümnid, post — Voyages etc.
7. Haridus — Enseignement
8. Hüvatus — Divertissement
9. Töö — Travail
10. Muud kulud — Autres dépenses
11. Üldindeks — N.-ind. général du coût de la vie

HULGAMÜÜGINDEKSID (võrkasustamata keskml.) — Nombres-indices des prix de gros (moyennes non pondérées)

Hüvatus — Divertissement

1. Hüvatus — Divertissement

2. Hüvatus — Divertissement

3. Hüvatus — Divertissement

4. Hüvatus — Divertissement

5. Hüvatus — Divertissement

6. Hüvatus — Divertissement

7. Hüvatus — Divertissement

8. Hüvatus — Divertissement

9. Hüvatus — Divertissement

10. Hüvatus — Divertissement

11. Hüvatus — Divertissement

12. Hüvatus — Divertissement

13. Hüvatus — Divertissement

14. Hüvatus — Divertissement

15. Hüvatus — Divertissement

16. Hüvatus — Divertissement

17. Hüvatus — Divertissement

18. Hüvatus — Divertissement

19. Hüvatus — Divertissement

20. Hüvatus — Divertissement

21. Hüvatus — Divertissement

22. Hüvatus — Divertissement

23. Hüvatus — Divertissement

24. Hüvatus — Divertissement

25. Hüvatus — Divertissement

26. Hüvatus — Divertissement

27. Hüvatus — Divertissement

28. Hüvatus — Divertissement

29. Hüvatus — Divertissement

30. Hüvatus — Divertissement

31. Hüvatus — Divertissement

32. Hüvatus — Divertissement

33. Hüvatus — Divertissement

34. Hüvatus — Divertissement

35. Hüvatus — Divertissement

36. Hüvatus — Divertissement

37. Hüvatus — Divertissement

38. Hüvatus — Divertissement

39. Hüvatus — Divertissement

40. Hüvatus — Divertissement

41. Hüvatus — Divertissement

42. Hüvatus — Divertissement

43. Hüvatus — Divertissement

44. Hüvatus — Divertissement

45. Hüvatus — Divertissement

46. Hüvatus — Divertissement

47. Hüvatus — Divertissement

48. Hüvatus — Divertissement

49. Hüvatus — Divertissement

50. Hüvatus — Divertissement

51. Hüvatus — Divertissement

52. Hüvatus — Divertissement

53. Hüvatus — Divertissement

54. Hüvatus — Divertissement

55. Hüvatus — Divertissement

56. Hüvatus — Divertissement

57. Hüvatus — Divertissement

58. Hüvatus — Divertissement

59. Hüvatus — Divertissement

60. Hüvatus — Divertissement

61. Hüvatus — Divertissement

62. Hüvatus — Divertissement

63. Hüvatus — Divertissement

64. Hüvatus — Divertissement

65. Hüvatus — Divertissement

66. Hüvatus — Divertissement

67. Hüvatus — Divertissement

68. Hüvatus — Divertissement

69. Hüvatus — Divertissement

70. Hüvatus — Divertissement

71. Hüvatus — Divertissement

72. Hüvatus — Divertissement

73. Hüvatus — Divertissement

74. Hüvatus — Divertissement

75. Hüvatus — Divertissement

76. Hüvatus — Divertissement

77. Hüvatus — Divertissement

78. Hüvatus — Divertissement

79. Hüvatus — Divertissement

80. Hüvatus — Divertissement

81. Hüvatus — Divertissement

82. Hüvatus — Divertissement

83. Hüvatus — Divertissement

84. Hüvatus — Divertissement

85. Hüvatus — Divertissement

86. Hüvatus — Divertissement

87. Hüvatus — Divertissement

88. Hüvatus — Divertissement

89. Hüvatus — Divertissement

90. Hüvatus — Divertissement

91. Hüvatus — Divertissement

92. Hüvatus — Divertissement

93. Hüvatus — Divertissement

94. Hüvatus — Divertissement

95. Hüvatus — Divertissement

96. Hüvatus — Divertissement

97. Hüvatus — Divertissement

98. Hüvatus — Divertissement

99. Hüvatus — Divertissement

100. Hüvatus — Divertissement

Tab. 26. Turuhinnad novembris 1939. a. — Prix de détail en novembre 1939.

Table with columns for product categories (e.g., Iiha, Kala, Leib, Aedvili, Hein ja pöök, Kütte-ained), product names in Estonian and French, and prices in various currencies and units (kg, toos, paar, pakk, 100kg) for different locations (Tallinn, Paldiski, Rakvere, Narva, Paide, Haapsalu, Tartu, Viljandi, Pärnu, Võru, Valga, Petseri, Kruusnääre) and months (Oct. 1939, Sept. 1939, Oct. 1938). Includes a sub-table for 'Hinnad sentides - Prix en cents.' and a 'Märkus' section at the bottom.

Märkus: Kutsutavaga — kaupluste jaemüügihinnad — Chiffres en italiques désignent les prix en magasins et boutiques. 1) — bottle, 2) — paire, 3) — paquet, 4) — lt, 5) — I valik, 6) — kg, 7) — kottvilsi, 8) — kg liinid kg-vilsi ostes.

Tab. 30. Tööstusettevõtteid ja töölohu 1-ks novembriks 1939. a. Ettevõttesid ja nende tööstustööstused ja nende tööstustööstused

Ettevõtte arv N. d'entreprises	Tööajate üldarv Nombre général des travailleurs					Naiset tööstis Dont ouvriers		Tööajate tööstis Tööstis ja teenistajate arv Yht. alla 18 a. - d'ouvriers põhjalte arv ja teenistajate arv			Tööajate tööstis Tööstis ja teenistajate arv Yht. alla 18 a. - d'ouvriers põhjalte arv ja teenistajate arv			Tööajate tööstis Tööstis ja teenistajate arv Yht. alla 18 a. - d'ouvriers põhjalte arv ja teenistajate arv			Tööajate tööstis Tööstis ja teenistajate arv Yht. alla 18 a. - d'ouvriers põhjalte arv ja teenistajate arv			Tööajate arv Nombre des accidents
	Tööajate üldarv Nombre général des travailleurs					Naiset tööstis Dont ouvriers		Tööajate tööstis Tööstis ja teenistajate arv Yht. alla 18 a. - d'ouvriers põhjalte arv ja teenistajate arv			Tööajate tööstis Tööstis ja teenistajate arv Yht. alla 18 a. - d'ouvriers põhjalte arv ja teenistajate arv			Tööajate tööstis Tööstis ja teenistajate arv Yht. alla 18 a. - d'ouvriers põhjalte arv ja teenistajate arv			Tööajate tööstis Tööstis ja teenistajate arv Yht. alla 18 a. - d'ouvriers põhjalte arv ja teenistajate arv			
	1. X 1939	1. X 1938	Teinistajate arv Tööstis ja teenistajate arv Yht. alla 18 a. - d'ouvriers põhjalte arv ja teenistajate arv	1. X 1939	1. X 1938	Teinistajate arv Tööstis ja teenistajate arv Yht. alla 18 a. - d'ouvriers põhjalte arv ja teenistajate arv	1. X 1939	1. X 1938	Teinistajate arv Tööstis ja teenistajate arv Yht. alla 18 a. - d'ouvriers põhjalte arv ja teenistajate arv	1. X 1939	1. X 1938	Teinistajate arv Tööstis ja teenistajate arv Yht. alla 18 a. - d'ouvriers põhjalte arv ja teenistajate arv	1. X 1939	1. X 1938	Teinistajate arv Tööstis ja teenistajate arv Yht. alla 18 a. - d'ouvriers põhjalte arv ja teenistajate arv	1. X 1939	1. X 1938	Teinistajate arv Tööstis ja teenistajate arv Yht. alla 18 a. - d'ouvriers põhjalte arv ja teenistajate arv	1. X 1939	
I. Murrud ja kaevandused Sellest: Põlevikukütõstus	23	4 586	362	4 671	+85	101,9	4 215	107	101,9	14	710,6	364,3	52,5	27,3	49,5	149				
II. Metalltööstus	7	8 603	267	8 726	+123	103,4	8 360	104,4	102,5	14	710,6	364,3	52,5	27,3	49,5	149				
III. Metalltööstus	33	6 505	199	6 452	-143	97,8	6 653	104,4	102,5	14	710,6	364,3	52,5	27,3	49,5	149				
Sellest: Masinaehitus ja remont	21	6 352	97	6 296	-56	97,8	6 449	104,4	102,5	14	710,6	364,3	52,5	27,3	49,5	149				
Raudtee- ja trammitehased	6	1 580	165	1 440	+25	100,9	1 568	101,2	101,2	7	520,8	197,2	38,9	28,9	38,9	76				
IV. Keemiatööstus	19	2 880	111	2 829	+29	101,6	2 863	101,2	101,2	9	345,8	131,3	38,5	28,6	38,5	61				
V. Nahatööstus	14	688	15	629	-7	98,9	688	100,0	100,0	13	103,8	46,0	41,4	23,4	35,4	5				
VI. Tekstiilitehased	50	11 032	301	10 880	-146	98,7	11 032	100,0	100,0	69	1 801,1	718,9	58,8	29,3	58,8	00				
VII. Puitööstus	3	8 813	38	8 851	+38	100,4	8 813	100,0	100,0	12	497,5	204,0	38,1	31,4	38,1	00				
VIII. Paber- ja tselluloositööstus	41	3 322	171	3 322	0	100,0	3 322	100,0	100,0	12	497,5	204,0	38,1	31,4	38,1	00				
IX. Põllumajandustööstus	18	2 677	260	2 677	0	100,0	2 677	100,0	100,0	21	487,4	185,6	39,7	37,2	39,7	30				
X. Toidu- ja maitseainete ning jookide tööstus	23	1 602	25	1 567	-35	97,8	1 632	101,2	101,2	21	487,4	185,6	39,7	37,2	39,7	36				
XI. Kehakate- ja puutööstused	43	4 029	266	4 051	+22	100,5	4 029	100,0	100,0	14	378,6	131,7	40,6	29,0	40,6	52				
XII. Ehitustööstus	34	2 229	53	2 204	-25	98,9	2 204	98,9	98,9	9	120,4	57,6	57,8	30,0	42,8	6				
XIII. Elektrienergia ja veevarustus	9	1 152	61	1 127	-25	97,9	1 152	101,4	101,4	82	1 047,2	484,2	47,0	26,7	47,0	171				
XIV. Puhastustööstus	3	115	2	113	-2	98,3	100	100	98,0	101,4	6,1	5,2	47,9	23,8	23,8	7				
Kokku suurtööstus - Total	439	49 817	4 617	5 479	-862	98,3	43 148	98,7	98,7	521	8 105,0	4 007,2	45,4	28,1	45,4	841				
ettevõtteid 50 ja üle töölohega - Les entreprises ayant plus de 50 ouvriers	200	42 085	3 811	4 363	-552	98,7	36 552	99,1	98,5	365	6 737,3	3 897,2	45,7	28,5	45,7	774				
ettevõtteid 20-49 töölohega - Les entreprises ayant 20-49 ouvriers	239	7 752	806	1 116	-310	96,0	6 596	96,4	96,4	162	1 367,7	610,0	43,8	26,4	43,8	67				
I. Industries extractives	9	1 009	30	1 083	+74	107,3	1 077	107,3	107,3	14	163,3	10,1	54,1	23,6	54,1	1				
II. Industrie métallurgique	54	6 077	330	5 513	-564	90,6	6 077	90,6	90,6	14	163,3	10,1	54,1	23,6	54,1	0				
III. Industrie chimique	126	1 156	56	1 128	-28	97,6	1 156	97,6	97,6	85	191,6	74,5	37,2	22,1	37,2	12				
IV. Industrie textile	28	3 311	9	3 300	-11	99,7	3 311	99,7	99,7	5	40,4	23,5	42,2	22,2	42,2	12				
V. Industrie du papier et cartonnage	26	2 224	8	2 216	-8	99,7	2 224	99,7	99,7	17	38,7	12,4	33,0	17,9	33,0	13				
VI. Industrie de l'habillement, des chaussures, etc.	57	3 800	46	3 754	-46	98,8	3 800	98,8	98,8	19	102,9	33,2	33,0	24,1	33,0	3				
VII. Industrie de l'habillement, des chaussures, etc.	113	1 089	109	1 018	-71	93,4	1 089	93,4	93,4	54	173,1	68,2	35,6	21,3	35,6	13				
VIII. Industrie de l'habillement, des chaussures, etc.	19	1 044	32	1 125	+81	107,8	1 044	107,8	107,8	5	20,3	6,2	33,7	21,3	33,7	3				
IX. Industrie de l'habillement, des chaussures, etc.	44	525	10	509	-16	97,0	525	97,0	97,0	50	89,8	31,7	28,2	25,0	28,2	6				
X. Industrie de l'habillement, des chaussures, etc.	314	2 418	409	1 663	-749	68,9	2 418	68,9	68,9	63	173,6	130,2	37,8	23,1	37,8	1				
XI. Construction de bâtiments et fabrication de meubles, etc.	132	1 161	106	1 191	+30	103,5	1 161	103,5	103,5	47	211,4	76,3	24,9	34,0	24,9	6				
XII. Construction de bâtiments et fabrication de meubles, etc.	110	1 552	604	1 388	-164	89,5	1 552	89,5	89,5	22	250,2	124,2	46,2	27,0	46,2	41				
XIII. Industries électriques, à gaz, etc. et autres industries diverses	7	60	4	56	-4	93,3	60	93,3	93,3	3	8,2	4,1	40,8	27,0	40,8	41				
XIV. Industrie du nettoyage	45	345	24	362	+117	104,9	339	104,9	104,9	3	65,5	17,1	35,9	22,8	35,9	1				
Kokku kesk- ja väiketööstus - Total	1 086	10 151	1 455	1 417	-38	100,4	9 130	99,9	99,9	378	1 686,7	686,8	39,9	23,6	39,9	86				
Üldse suur- ja kesk- ja väiketööstus - Grand total (a+b)	1 519	59 968	6 072	6 896	-824	98,6	52 278	98,9	98,9	905	9 791,7	4 694,0	44,4	27,4	44,4	927				

Tab. 14. Riigipiirist ülesõitnute arv oktoobris ja novembris 1939. a.
Mouvement frontier en octobre et novembre 1939.

	Nov. — Nov.		Okt. — Octobre		Reisikaartidega — Cart. de voyage				
	Sissesõitn.	Väljasõitn.	Entrées	Sorties					
Välispasidiega Passeport pour l'étranger	a) Riikikondsuse järgi D'après la sujétion				Välispasidiega Passeports pour l'étranger	b) Piiripunktide järgi D'après les cordons de la frontière			
Eesti — Estonie	544	574	725	726	Tallinn	541	941 ¹⁾	808	1 575 ⁴⁾
Ameerika Ühendr. — États-Unis	34	46	32	47	Valga	723	3 750	696	634
Belgia — Belgique	8	2	2	8	Narva	61	63	119	138
Danzig — Danzig	—	1	—	2	Mõisaküla	1	3	2	8
Helveetsia — Suisse	—	7	12	14	Haapsalu	—	1	—	—
Hiina — Chine	—	4	1	—	Paldiski	—	1	—	—
Hispaania — Espagne	—	—	—	—	Pärnu	—	—	—	54
Hollandi — Pays-Bas	10	10	7	10	Kuressaare (ka Ruhnu)	—	—	—	25
Inglise — Angleterre	85	18	32	75	Kokkula	—	—	—	—
Itaalia — Italie	11	13	4	6	Mõniste	—	—	—	—
Jaapan — Japon	17	13	6	7	Narva-Jõesuu	—	—	—	—
Kanada — Canada	6	2	1	1	Piirivalvepunktid — D'après les cordons de la garde-frontière	26	24	35	36
Kreeka — Grèce	1	—	—	4	Kokku — Total	1 353	4 783 ³⁾	1 660	2 470 ⁴⁾
Leedu — Lithuanie	131	126	40	49	Reisikaartidega — Cart. de voyage	Tallinn	127	200	360
L.-Slaavia — Yougoslavie	—	1	1	—	Talsed punktid	6	6	2	3
Läti — Lettonis	73	102	161	200	Kokku — Total	133	206	362	287
Norra — Norvège	6	8	7	12	Sisepasidiega — Passeports ordin.	Tallinn	2	3 081 ²⁾	23
N.S.V.L. (Vene) — U.R.S.S.	56	44	114	134	Valga	645	621	985	818
Poola (endine) — Pologne	142	3 378	127	122	Mõisaküla	105	105	120	139
Prantsuse — France	14	22	21	34	Pärnu	—	—	—	—
Rumeenia — Roumanie	1	4	5	2	Kokkula	8	20	2	11
Rootsi — Suède	89	41	46	56	Mõniste	88	37	22	21
Saksa — Allemagne	152	257	215	629	Kuressaare	—	—	—	—
Soome — Finlande	40	47	62	95	Piirivalvepunktid	6 211	5 208	5 079	5 032
Taani — Danemark	18	21	14	35	Kokku — Total	6 009	9 052 ²⁾	6 231	13 572 ²⁾
Tšehhoslovakkia (end.) — Tcheco- slovaquie	2	—	1	1	Üldse — Gr. total	7 495	14 041 ²⁾	8 253	16 329 ²⁾
Türgi — Turquie	1	1	—	1	1. I.—30. XI 1939	160 934	174 182	153 439	160 141
Ungari — Hongrie	7	5	7	15	Vastav kuu 1938. a.	10 337	10 522	10 722	10 936
Muud riigid — Autres pays	4	8	5	14	Eelmise kuu 1939. a.	8 253	16 320	9 828	10 739
Riikikondsuseta — N'ayant auc. suj.	1	28	3	81					

1) Sellest Saksa ümberasustunuid riikikondsuse järgi: Eesti—04, Danzig—1, Helveetsia—4, Itaalia—6, L.-Slaavia—1, Läti—25, Poola—1, Saksa—90, Soome—6, L.-Aafrika—1 ja riikikondsusetuid—15. Kokku välispasidiega 214. 2) Sellest Saksa ümberasustunuid Eesti kodanikke—3 061. 3) Sellest Saksa ümberasustunuid kokku novembris—3 275 isikut. 4) Sellest Saksa ümberasustunuid riikikondsuse järgi: Eesti—69, P.-Am. Ühendriigid—1, Belgia—4, Danzig—2, Helveetsia—1, Hollandi—2, Inglise—2, Läti—99, N.S.V.L. (Vene)—2, Poola—3, Rootsi—1, Saksa—339, Soome—16, Taani—17, Argentina—4, Bulgaaria—1 ja riikikondsusetuid 46. Kokku välispasidiega 659. 5) Sellest Saksa ümberasustunuid Eesti kodanikke—7 539. 6) Sellest Saksa ümberasustunuid kokku oktoobris—8 108 isikut.

Tab. 29. a) Töötgur novembris 1939. a. — Marché du travail en novembre 1939.

	A. Töötgute arv — Nombre des chômeurs						B. Töötgõtjate arv Demandeurs d'emploi enregistré.				Üldse (A+B) Gr. total (A+B)		
	Mehed—Hommes			Naised—Femmes			Kokku — Total			Mehed Hommes		Naised Femmes	Kokku Total
	I HK	II HK	Kokku	I kateg. gortie	II kateg. gortie	Total	I HK	II HK	Kokku				
Jäi üle eelmisest kuust — Restés de mois précédent	29	57	80	239	149	388	268	206	474	523	513	1 041	1 515
Registreeriti (I korda aastas*) — Enregistrés (1 fois au- cours de l'année)	279	403	682	429	337	816	708	790	1 498	549	551	1 100	2 598
Talitud tagasi tööle — Rentrés du travail journal	45	21	66	222	134	356	267	155	422	544	210	754	1 176
Väljalangenuist registreeriti uuesti — Rayés enreg. de nouveau	20	19	39	132	96	228	152	115	267	70	46	116	333
Kokku — Total	373	500	873	1 022	766	1 788	1 395	1 266	2 661	1 691	1 320	3 011	5 672
Paigutatud tööle (I korda aastas*) — Placés (1 fois)	197	207	404	508	164	472	505	371	876	291	212	503	1 379
Paigutatud tööle (teist või enam korda aastas*) — Placés (II et plus fois)	32	17	49	232	115	397	314	132	446	429	129	558	1 004
Langes välja — Rayés de listes	20	72	98	61	116	177	87	183	275	255	158	413	638
Kokku — Total	255	296	551	651	395	1 046	966	691	1 597	975	499	1 474	3 071
Registreer. 30. XI 1939 — Enregistrés au 30. XI 1939	118	204	322	371	371	742	489	575	1 064	716	821	1 537	2 601
Sellest — Dont d'après les sources:													
Tallinna linna töötajad	51	115	166	44	115	159	95	280	325	338	314	652	977
Tartu	—	—	—	100	7	107	100	7	107	233	364	597	704
b) Tööle paigutatud ja nimekirjast kustutatud tööid — Chomeurs placés et rayés	M.—H.	N.—F.	c) Vabade kohtade arv — Offres du travail.						M.—H.	N.—F.			
Tööle paigutatud — Placés pour l'occupation aux:			Vabu kohti 1. XI 1939 — Places vac. au 1. XI 1939 .						4 186	35			
erastöödele — travaux privés	80	100	Tööpakkumiste arv — Nombre des offres						1 569	1 239			
avalikele töödele — travaux publics	373	364	Tööpakkumiste vsetud tagasi — Offres rétirées						445	32			
talvistele töödele — trav. organisés p. assist.	—	406	Rahuldatud töötajad — Offres satis- faites						1 173	1 210			
Kokku — Total	453	869	Nest — { töötutega — par chomeurs						458	869			
Nimekirjast kustutatud — Rayés de listes	98	177	Dont: { töötutajatega — par demandeurs d'emploi						720	341			
Tööle paigutamata — Non placés	1 038	1 563	Vabu kohti 1. XII 1939 — Places vac. au 1. XII 1939						4 137	82			
Nest — { töötuid — chomeurs	322	742											
Dont: { töötajaid — demandeurs d'emploi	718	821											

TÄHTSAMAD ARTIKLID JA ÜLEVAATED „EESTI STATISTIKAS“.

RAHVASTIK.

Linnade rahvastik 1938. a.	Nr. 214(9),	lk. 482—485
Rahvastiku ülepiirilikkus 1938. a.	„ 209(4),	„ 180—183
Sündimus, suremus, abielulumus ja rahvastiku arv 1938. a.	„ 208(3),	„ 161—162
Andmeid eestlaste andekusest	„ 208(1),	„ 1—7
Abielulumus, sündimus, suremus ja rahvastiku arv 1937. a.	„ 204(11),	„ 541—575
Väljaränd 1937. a.	„ 196(3),	„ 135—138
Abielulahutus	„ 186(5),	„ 225—230
Kirjaoskus ja haridus Eestis	„ 183(2),	„ 49—57
Rahvastiku liive	„ 182(1),	„ 1—5
Suremus	„ 181(12),	„ 609—625
Sündimus	„ 179(10),	„ 485—498
Laste arv naistel	„ 180(11),	„ 567—569
Abielulumus	„ 178(9),	„ 433—441
Rahvastiku leibkondlik koostis . Nr. 176(7)—177(8),	„ 349—369	
Ühiskondlikud kihid	Nr. 175(8),	„ 285—302
Rahvastik töötajana ja tarbijana	„ 174(5),	„ 221—253
Rahvastiku demograafiline koostis	„ 173(4),	„ 176—196
Asustamistihedus ja rahvaaru muutumine Eestis	„ 173(4),	„ 169—176
Eesti suremstabellid	„ 170(1),	„ 1—6
Vigastused I. III 1934 rahvaloenduse andmell	„ 169(12),	„ 640—649
Rahvastiku elukohavahetus 1922. ja 1934. a vahel	„ 168(9),	„ 421—426
Rahvused Eestis	Nr. 164(7)—165(8),	„ 363—361

HARIDUS.

Avallikud raamatukogud 1937/38. a. Nr. 212(7)—213(8),	lk. 412—415
Tartu Ülikool 1935. a.	„ 391—401
Kooliraamatukogud 1937/38. 5/a.	Nr. 209(4), „ 173—178
Alg- ja keskkoolid ning gümnaasiumid 1937/38. 6. a.	„ 205(12), „ 617—642
Õppenasitused Eestis 1936/37. 5/a.	„ 193(5), „ 240—254
Kirjastus ja ajakirjandus 1936. a.	„ 194(1), „ 16—24
Väljaspool kodu elavate õpilaste elutingimused Tallinnas	„ 190(9), „ 485—489
Lastelaad 1935/36. a.	„ 180(5), „ 217—222
Tõenduskoolid 1935/36. 5/a.	„ 185(4), „ 187—194
Õpperuumid alg- ja keskkooles 1935/36. a.	„ 182(1), „ 18—32
Õpilaste edasijõudmine alg- ja keskkoolis Tartu üliõpilaskonna majanduslik seisund 1932/33. 6/a.	Nr. 164(7)—165(8), „ 341—353
Tallinna Tehnikum	Nr. 163(6), „ 305—306
Tavakeel ja võõrkeelte oskus	„ 162(5), „ 229—233
Õpilaste ühiseluruumid maa-alkukoolis	„ 143(10), „ 523—523
Õhinguid vaimse kultuuri alal 1930. a.	„ 137(4), „ 189—193
Alg- ja keskkoolide majad ja maad	„ 127(6), „ 355—368

TÖÖ JA PALGAD.

Töötäid ja streigid 1938. a.	Nr. 209(4),	lk. 183—186
Raudteelaste tööõnnetused 1937/38. a.	Nr. 200(7)—201(8),	„ 391—395
Tööstusõnnetuste tööõnnetused 1937. a.	„ 200(7)—201(8),	„ 375—390
Töökaitse 1934—37. a.	„ 200(7)—201(8),	„ 321—333
Tööpäeva pikkus tööstuses 1933—37. a. Nr. 190(6),	„ 209—305	
Palgalaad tööstuses 1937. a.	„ 198(5),	„ 217—239
Riigi- ja omavalitsusteenijate haiguskindlustus	„ 193(3),	„ 129—134
Majateenijate töö- ja palgaload	„ 180(11),	„ 593—598

BÜDŽETIURIMUS.

Põlevkivitööstuse tööliste leibkondade büdžetid	Nr. 212(7)—213(8),	lk. 353—358
Üksikult elavate palgaliste büdžetid	„ 212(7)—213(8),	„ 347—353
Põllutööstuste leibkondade büdžetid	„ 212(7)—213(8),	„ 341—346
Tööstusõnnetuste leibkondade büdžetid	Nr. 208(3),	„ 119—116
Büdžetiturimuse korraldus 1937—38. a.	„ 203(3),	„ 117—118
Palgaliste varanduslik seisund	„ 196(8),	„ 113—117

TERVISHOID.

Imikute suremus 1937. a.	Nr. 209(4),	lk. 193—198
Surmapõhjused 1937. a.	„ 207(2),	„ 65—74
Nakkushaigused 1937. a.	Nr. 200(7)—201(8),	„ 353—357
Suvitajad suvituskohades 1933—37. a. Nr. 198(5),	„ 364—258	
Tööliste tervishoid	Nr. 183(7)—189(8),	„ 393—407
Tervishoiuperioodid ja raviasutised	Nr. 187(6),	„ 297—302
Apteekide tegevus 1934—36. a.	„ 186(5),	„ 223—225
Kohtuasutuste tegevus 1931—35. a.	„ 175(6),	„ 337—339
Tuberkuloos 1932—35. a.	„ 174(5),	„ 272—275
Suvisete terviskimblusasutiste tegevus 1925—34. a.	„ 162(5),	„ 256—260
Kooliõpilaste tervishoid 1930/31—1932/33. 6/a.	„ 158(11),	„ 568—572
Ämmaemandid 1931—34. a.	„ 151(6),	„ 324—325
Suguhaigused 1928—32. a.	„ 147(2),	„ 35—40

HOOLEKANNE.

Lastekaitse ja hoolekanne	Nr. 196(3),	lk. 139—146
-------------------------------------	-------------	-------------

KURITEGEVUS JA ÕNNETUSED.

Politseiliseid registreeritud süü- tegevus 1938. a.	Nr. 212(7)—213(8),	lk. 402—411
Lüüdsõnnetused 1938. a.	Nr. 209(4),	„ 203—212
Tulekahjud 1938. a.	„ 209(4),	„ 198—203
Põllutööstuste tööõnnetused 1937. a.	„ 206(1),	„ 23—27
Kurjategijad 1936—37. a.	Nr. 200(7)—201(8),	„ 368—374
Kohtute tegevus 1932—36. a.	Nr. 194(1),	„ 1—16
Enesetapped 1933. a.	Nr. 152(7)—153(8),	„ 380—382

TÖÖSTUS.

Toodang ja tööjõud suurtootstes 1934. a. Nr. 171(3),	lk. 84—100
Kesk-, väiketööstus ja käsitöö osatähtsus tööstuses	„ 144(11), „ 580—581

VÄLISKAUBANDUS.

Tollimaks ja väliskaubandus tollitariifide kohaselt 1937. a.	Nr. 202(9),	lk. 458—470
Rahvusvaheline maksebilans 1937. a.	Nr. 200(7)—201(8),	„ 340—352
Kaubanduselepingute mõju sisaevoole . Nr. 115(6),	„ 393—404	

TRANSPORT JA SIDE.

Raudteede tegevus 1938/39. a.	Nr. 216(11),	lk. 553—580
Post, telegraaf, telefon ja raadio 1938/39. a.	„ 215(10),	„ 500—538
Tallinna lennujaama tegevus 1938. a.	Nr. 212(7)—213(8),	„ 374—376
Välis- ja rannasõit ning kauba- ja reisijateveo 1938. a.	„ 212(7)—213(8),	„ 358—373
Mootorsõidukite liiklemine üle piiri 1938. a.	Nr. 209(4),	„ 179—180
Mootorsõidukid 1. I 1939	„ 208(3),	„ 155—161
Jalgratate arv 1938. a.	„ 207(2),	„ 74—76
Autobussiliinid 1937/38. a.	„ 205(12),	„ 614—617
Õnnetused laevadega Eesti vetes 1937. a.	„ 204(11),	„ 580
Kaubalaevastik 1. I 1938	„ 204(11),	„ 575—579
Siseveetead 1937. a.	„ 197(4),	„ 164—169

KINDLUSTUS.

Kindlustusseltsid 1937. a.	Nr. 207(2),	lk. 77—92
Tööstusõnnetuste haiguskindlustus 1937. a.	„ 206(1),	„ 23—43
Penzionid 1. I 1936	„ 179(10),	„ 493—507

KREDIIT JA KAPITAL.

Pandimajad 1938. a.	Nr. 212(7)—213(8),	lk. 386—390
Era- ja tähtsamate ühispankade tulud ja kulud 1938. a.	„ 212(7)—213(8),	„ 377—386
Rahvusvaheline maksebilans 1937. a. Nr. 200(7)—201(8),	„ 346—352	

RAHANDUS.

Vallavalitsuste tulud ja kulud 1936/37. m/a.	Nr. 206(1),	lk. 8—22
Linnade ja alevite tulud ja kulud 1936/37. a.	„ 205(12),	„ 601—613
Maavalitsuste tulud ja kulud 1936/37. a.	„ 199(6),	„ 278—283

PÕLLUMAJANDUS.

Belkokuvtööd 1935. a. põllumajandusloenduse andmeid	Nr. 214(9),	lk. 445—451
Kanapidamise taavus 1938. a.	„ 209(4),	„ 186—193
Kalad 1938. a.	„ 208(3),	„ 147—156
Riigi metsamajandus 1937/38. a.	„ 207(2),	„ 57—65
Maomandite üleminekud ja hinnad	„ 194(1),	„ 24—32
Põllumajanduse taavus 1936/37. p.-a.	„ 193(12),	„ 662—671

POLIITIKA.

Rahvahääletus Rahvuskogu kokkutulemiseks	Nr. 178(7)—177(3),	lk. 402—407
Rahvahääletused Põhiseaduse muutmiseks Nr. 145(12),	„ 605—617	

VARIA.

Alkoholjookide toodang ja tarvitamine 1934—36. a.	Nr. 207(2),	lk. 92—99
Ürside üldsumma Tallinnas ja Nõmmel	„ 185(4),	„ 169—172
Perekonnanimede statistika	„ 174(5),	„ 282—287

RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO ERIVALJAANDED.

LÜK A. EESTI DEMOGRAAFIA.

Vihk I.	Haridus Eestis I	Lk. 228+186, 1924.	Kr. 6.—
" II.	Sündivus, surevus, abielluv. ja rahvalikum. 1921—1923. a.	" 52+54, 1925.	" 3.—
" III.	Terrishoid Eestis	" 132+80, 1925.	" 5.—
" IV.	Rahvasõik ja terrishoid	" 306, 1930.	" 8.—
" V.	Surmapõhjuste registreerimiskord ja rahvusv. surmapõhj. nomenklat.	" 4+128, 1931.	" 1.30
"	Sotsiaalkindlustus Eestis	" 70, 1937.	" 1.60

EESTI MAJANDUS.

Vihk I.	Väliskaubandus 1923. a.	Lk. 20+72, 1924.	Kr. 2.—
" II.	Eesti sadamad, veeteed, kaubaloovastik ja laevasõit	" 102, 1925.	" 2.50
" III.	Raudtee, post, telegraaf ja teleron Eestis	" 64, 1925.	" 2.—
" IV.	Väliskaubandus 1924. a.	" 22+92, 1925.	" 3.—
" V.	Tööstus Eestis	" 80, 1928.	" 2.50
" VI.	Riigiraudteed 1924. a.	" 38, 1928.	" 2.—
" VII.	Väliskaubandus 1925. a.	" 109, 1926.	" 3.25
" VIII.	Väliskaubandus 1926. a.	" IV+106, 1927.	" 3.25
" IX.	Aktiaseltside, osatühisuste ja ühisteg. asut. äriselsusd I. I 1926	" 32+34, 1927.	" 2.—
" X.	Väliskaubandus 1927. a.	" 100, 1928.	" 3.25
" XI.	Eesti väliskaubandus 1928. a.	" 120, 1929.	" 3.50
" XII.	Väliskaubandus 1929. a.	" 152, 1930.	" 5.—
" XIII.	Väliskaubandus 1930. a.	" 144, 1931.	" 5.—
" XIV.	Väliskaubandus 1931. a.	" 140, 1932.	" 4.—
" XV.	Väliskaubandus 1932. a.	" 124, 1933.	" 4.—
" XVI.	Väliskaubandus 1933. a.	" 124, 1934.	" 4.—
" XVII.	Väliskaubandus 1934. a.	" 120, 1935.	" 4.—
" XVIII.	Väliskaubandus 1935. a.	" 120, 1936.	" 4.—
" XIX.	Väliskaubandus 1936. a.	" 124, 1937.	" 4.—
" XX.	Väliskaubandus 1937. a.	" 140, 1938.	" 4.—
" XXI.	Väliskaubandus 1938. a.	" 144, 1939.	" 4.—

EESTI PÕLUMAJANDUS.

Vihk II.	Eesti põllumajandus II	Lk. 132, 1924.	Kr. 2.25
" III.	Loomapidamine Eestis 1924. a.	" 17+105, 1925.	" 1.60
" IV.	Eesti põllumajandus 1925. a.	" 3+201, 1926.	" 3.—
" V.	Eesti põllumajandus 1926. a.	" VIII+254, 1927.	" 3.—
" VI.	Eesti põllumajandus 1927. a.	" VIII+207, 1928.	" 2.75
" VII.	Eesti põllumajandus 1928. a.	" VIII+218, 1929.	" 2.75
" VIII.	Eesti põllumajandus 1929. a.	" VIII+264, 1930.	" 3.50
" IX.	Eesti põllumajandus 1930. a.	" VIII+239, 1931.	" 3.50
" X.	Eesti põllumajandus 1931. a.	" VIII+232, 1932.	" 3.50
" XI.	Eesti põllumajandus 1932. a.	" VIII+207, 1933.	" 3.—
" XII.	Eesti põllumajandus 1933. a.	" VIII+280, 1934.	" 3.50
" XIII.	Eesti põllumajandus 1934. a.	" VIII+188, 1935.	" 3.50
" XIV.	Eesti põllumajandus 1935. a.	" VIII+172, 1936.	" 3.50
" XV.	Eesti põllumajandus 1936. a.	" VIII+172, 1937.	" 3.50
" XVI.	Eesti põllumajandus 1937. a.	" VIII+168, 1938.	" 3.50
" XVII.	Eesti põllumajandus 1938. a.	" VIII+168, 1939.	" 3.50

LÜK B.

1.	Üldrahvalgemise eelkohtuvõtted	Lk. 78, 1923.	Kr. 2.—
2.	Snegemed vigaste laste kohta Eestis	" 104, 1923.	" 3.75
3.	II Riigikogu valimised	" 78, 1923.	" 3.—
5.	1922. a. Üldrahvalgemise andmed.		
Vihk I.	Rahva demograafiline koosseis ja korteriolud Eestis	Lk. 88, 1925.	Kr. 2.—
" II.	Üleriikiline kokkuvõte (tab.)	" 8+188, 1924.	" 4.—
" III.	Rahva tööala ja ühiskondiline kihitus	" 88+84, 1925.	" 3.—
" IV.	Virumaaakond	" 24+52, 1924.	" 2.—
" V.	Järvamaakond	" 52+60, 1923.	" 3.—
" VI.	Harjumaaakond ja Tallinna	" 40+56, 1924.	" 3.—
" VII.	a) Läänemaaakond	" 20+56, 1924.	" 2.—
"	b) Saaremaaakond	" 20+56, 1924.	" 2.—
" VIII.	Pärnumaaakond	" 40+84, 1924.	" 3.50
" IX.	Viljandimaaakond	" 38+84, 1924.	" 3.50
" X.	Tartu- ja Valgamaakond	" 40+92, 1924.	" 3.—
" XI.	Võru- ja Petserimaaakond	" 30+40, 1927.	" 3.—
6.	1922. a. Üldrahvalgemise andmete läbitöötam. plaan ja tabelite alus	" 48, 1923.	" 1.—
7.	Asumaa majapidamised Eestis 1910—23. a.	" 46+60, 1924.	" 3.50
8.	1925. a. Põllumajandusliku üleskirjutuse andmed	" 4+210, 1928.	" 3.75
9.	Statistiline album, v. I. Maa ja rahv. (38 dia- ja kart. värv.)	" 1925.	" 6.—
	Statistiline album, v. II. Majandus (24 dia- ja kart. värv.)	" 1926	" 6.—
	Statistiline album, v. III. Põllumajandus (joonised, fotod, tekst)	" 112, 1928.	" 7.50
11.	III Riigikogu valimised	" 48, 1927.	" 1.75
12.	IV Riigikogu valimised	" 52, 1929.	" 1.75
13.	1926. a. põllumajandusliku üleskirjutuse andmed, vihk I	" XI+235, 1930.	" 7.50
14.	1926. a. põllumajandusliku üleskirjutuse andmed, vihk II	" IV+94+44, 1932.	" 3.—
15.	Eesti 1920—1930. Arvuline ülevaade (funktsioonid)	" XV+405, 1931.	" 7.—
16.	V Riigikogu valimised	" 52, 1933.	" 1.50
17.	II Rahvaloenduse andmed: v. I. Valdade rahvastik	" IV+104, 1934.	" 3.—
	v. II. Rahvastiku koostis ja korteriolud	" VIII+152, 1935.	" 3.—
	v. III. Tööharu ja leibkonnad	" 228, 1935.	" 5.—
	v. IV. Rahvastikuprobleeme Eestis	" VIII+166, 1937.	" 3.—
18.	Eesti arvudes 1920—1935	" XVI+348, 1937.	" 6.—
19.	Majandusloenduse andmed: v. I. Tööstus	Trükkis.	
	v. II. Käsitööstus	" 72, 1939.	" 2.—
	v. III. Kaubandus ja transport	" 96, 1939.	" 3.—

LÜK F. EESTI STATISTIKA KUUKIRI:

1922. a. Nr. 1—11 hind kokku Kr. 10.—	1928. a. Nr. 74—85 hind kokku Kr. 15.—	1924. a. Nr. 140—157 hind kokku Kr. 15.—
1923. " " 12—21 " " 15.—	1929. " " 86—97 " " 15.—	1925. " " 158—169 " " 15.—
1924. " " 22—33 " " 15.—	1930. " " 98—109 " " 15.—	1926. " " 170—181 " " 15.—
1925. " " 34—45 " " 15.—	1931. " " 110—121 " " 15.—	1927. " " 182—193 " " 15.—
1926. " " 46—61 " " 15.—	1932. " " 122—133 " " 15.—	1928. " " 194—205 " " 15.—
1927. " " 62—73 " " 15.—	1933. " " 134—145 " " 15.—	1929. " " 206— " " 1.50